

BIULETYN MIESIĘCZNY

NR 4 (338)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

KWIECIEŃ 2019

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

KWIECIEŃ 2019

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Arkadiusz Zalewski	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	52
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	56
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	62
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	66
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	72
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	79

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Krzysztof Hryszko (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Bożena Nosecka
Projekt okładki i skład komputerowy: Leszek Ślipski
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Institut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

W marcu 2019 r. rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Były również gorsze niż rok wcześniej o tej porze. W marcu br. syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmalał o 0,6 pkt. proc. do 99,7 pkt. Zdecydowało o tym zarówno zmniejszenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu (o 0,7 pkt. proc. do 99,7 pkt.), jak również spadek wyrównanego wskaźnika nożyc cen (o 0,6 pkt. proc. do 99,6 pkt.). Należy przy tym podkreślić, że wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu oraz nożyc cen zmalał do najniższego poziomu w ostatnich sześciu miesiącach. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu pogorszył się głównie z powodu zmniejszenia wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego oraz osłabienia wyrównanego indeksu obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi z zagranicą. Negatywny wpływ wywarł ponadto relatywny wzrost detalicznych cen żywności zarówno w stosunku do inflacji, jak i wynagrodzeń. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie w marcu 2019 r. był jednocześnie o 0,2 pkt. proc. niższy niż rok wcześniej.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen w marcu br. wyniósł 99,6 pkt. i był o 0,6 pkt. proc. niższy niż miesiąc wcześniej. Jednocześnie był on o 0,7 pkt. proc. wyższy w porównaniu z marcem 2018 r. Wyrównany wskaźnik nożyc cen pogorszył się w porównaniu z poprzednim miesiącem pod wpływem zmniejszenia wyrównanego wskaźnika cen skupu przy jednoczesnym zwiększeniu wyrównanego indeksu cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa. Na osłabienie wyrównanego indeksu cen skupu wpływ wywarły przede wszystkim przeniesione skutki wcześniejszych stosunkowo niewielkich zmian cen (m.in. we wrześniu i październiku 2018 r.), których nie zdołały wzmocnić lutowe podwyżki cen. W lutym br. w porównaniu z miesiącem poprzednim wzrosły ceny skupu ziemniaków, żywca wieprzowego i drobiowego oraz zbóż. Ziemniaki w skupie podrożały o 7,4%, żywiec wieprzowy o 2,5%, drób o 2,3%, jęczmień o 1,7%, a pszenica i żyto o 0,6%. Niższe ceny odnotowano w przypadku żywca wołowego (o 3,1%), mleka krowiego (o 1,9%) oraz kukurydzy (o 1,8%). W sumie bieżący wskaźnik zmian cen skupu wyniósł w lutym br. (podobnie jak miesiąc wcześniej) 100,3 pkt. Mimo to wyrównany indeks cen skupu zmalał w marcu 2019 r. o 0,6 pkt. proc. do 100,2 pkt. i był najniższy w ostatnich sześciu miesiącach. Dla porównania w marcu 2018 r. wyrównany wskaźnik cen skupu wyniósł 99,3 pkt.

Podwyżkom cen skupu podstawowych produktów rolnych w lutym br. towarzyszył wyraźny wzrost cen środków produkcji dla rolnictwa. Środki produkcji sys-

tematycznie drożeją od sierpnia 2017 r., a przeciętny wzrost ich cen w lutym br. w stosunku do poprzedniego miesiąca wyniósł prawie 0,7%. Warto podkreślić, że we wcześniejszych miesiącach (w grudniu 2018 r. oraz w styczniu br.) tempo wzrostu cen było zdecydowanie niższe. O wzroście cen środków produkcji dla rolnictwa w lutym br. zdecydowały przede wszystkim wyraźne podwyżki cen nawozów mineralnych oraz środków mechanizacji rolnictwa. Warto podkreślić, że podwyżki cen nie dotyczyły tylko nawozów azotowych, ale również pozostałych segmentów nawozów mineralnych. W mniejszym stopniu podrożały również materiały budowlane, z kolei dynamika cen środków ochrony roślin oraz bezpośrednich nośników energii, w tym oleju napędowego, była stosunkowo niewielka. Podwyżki cen, jakie wystąpiły w lutym br., wpłynęły na zmianę wyrównanego wskaźnika cen środków produkcji, który w marcu br. zwiększył się o 0,1 pkt. proc. do 100,6 pkt., tj. do najwyższego poziomu w ostatnich sześciu miesiącach. Dla porównania rok wcześniej, tj. w marcu 2018 r. wskaźnik ten wyniósł 100,4 pkt.

Zmiany cen, jakie dokonały się w okresie styczeń-luty 2019 r., w porównaniu z grudniem 2018 r. nie były korzystne dla producentów rolnych, bowiem ceny koszyka skupu wzrosły o 0,5%, a ceny detaliczne środków do produkcji rolniczej zwiększyły się o ponad 1,0%. W rezultacie skumulowany wskaźnik nożyc cen w lutym 2019 r. wyniósł 99,5 pkt. wobec 95,1 pkt. rok wcześniej.

W najbliższych miesiącach spodziewać się można niewielkiej poprawy rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej. W związku z gorszymi ubiegłorocznymi zbiorami ceny skupu wielu podstawowych produktów roślinnych, w tym zbóż, raczej powinny jeszcze wzrosnąć. Ponadto należy oczekiwać sezonowego wzrostu cen żywca wieprzowego. Koniunkturę w rolnictwie będzie jednak prawdopodobnie osłabiał dalszy systematyczny wzrost cen środków produkcji dla rolnictwa w związku z m.in. możliwym w najbliższych miesiącach sezonowym wzrostem cen nawozów mineralnych, w tym głównie nawozów azotowych oraz środków ochrony roślin.

**Arkadiusz
Zalewski**

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

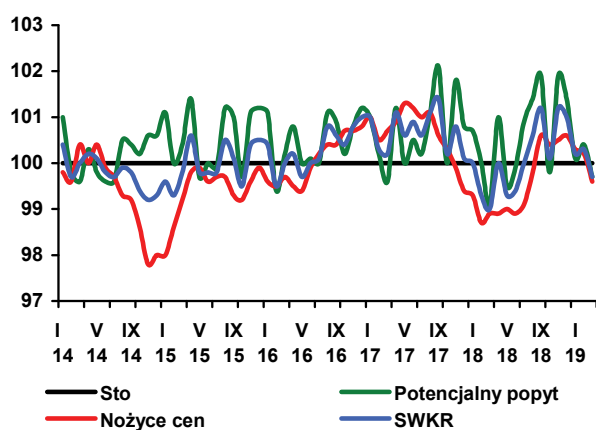
Wyszczególnienie	III 19	II 19	I 19	XII 18	XI 18	X 18	III 18
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,7	100,3	100,2	101,0	101,2	100,1	99,9
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,7	100,4	100,1	101,4	101,9	99,8	99,1
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,6	100,2	100,3	100,6	100,5	100,4	98,9
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,2	100,8	100,9	101,2	101,0	100,9	99,3
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,6	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	100,4
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,5	99,7	100,0	100,2	100,3	100,3	99,7
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,0	100,1	101,4	101,0	100,4	99,7	99,9
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	98,9	100,5	99,4	101,2	102,4	98,8	98,0

^a średnie ruchome 6-miesięczne

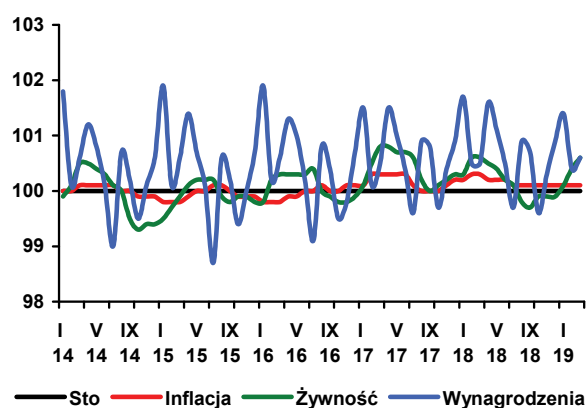
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest, jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym, pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

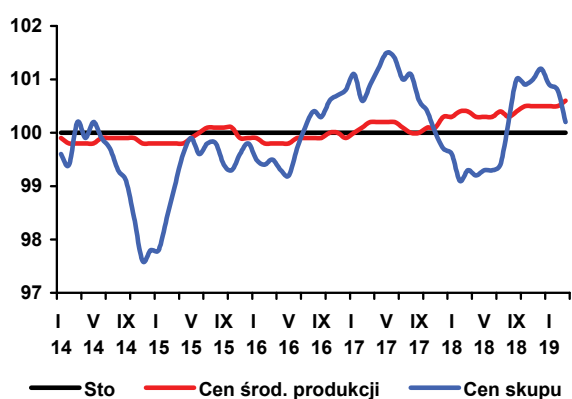
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

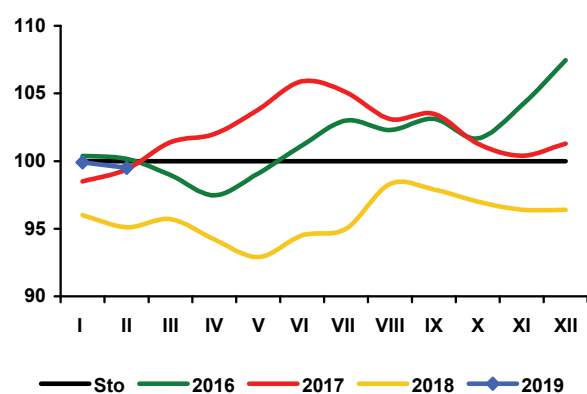
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Światowe zbiory zbóż (bez ryżu) w 2018 r. są szacowane na 2,125 mld t¹, tj. o 0,8% mniej od zbiorów z 2017 r., ale nieznacznie więcej niż oceniano miesiąc wcześniej (o 4 mln t). Podaż całkowita (zapasy początkowe plus zbiory) zmalała o 1,0% do 2,773 mld t. Zużycie w sezonie 2018/19 może wzrosnąć o 0,8% do 2,170 mld t, a zapasy końcowe po raz drugi z rzędu zmniejszą się (spadek o 6,8% do 604 mln t). U głównych eksporterów zapasy będą mniejsze aż o 12,8% i wyniosą 156 mln t.

Zbiory zbóż w 2019 r. są przewidywane na 2,175 mln t, czyli o 2,4% lub 50 mln t więcej niż w 2018 r., ale z tytułu mniejszych zapasów początkowych, podaż całkowita zwiększy się tylko o 6 mln t do 2,779 mln t. Zużycie przewidywane jest na rekordowym poziomie 2,204 mln t, co będzie skutkowało dalszym spadkiem poziomu zapasów o blisko 5% do 575 mln t, w tym u głównych eksporterów o niespełna 3% do 151 mln t.

W marcu 2019 r. na światowych rynkach obserwowano zmienne tendencje cen. W odpowiedzi na korzystne informacje dotyczące przezimowania i zbiorów w 2019 r., w pierwszej dekadzie marca ceny zbóż spadały. Następnie, w reakcji na doniesienia o niesprzyjających warunkach w USA, prawie do końca miesiąca rosły. W ostatnich dniach marca i w kwietniu ceny zbóż ponownie podlegały znacznym wahaniom. Jedynie pszenica w Argentynie systematycznie taniała przez cały miesiąc. Indeks GOI², w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmalał o 2,2 pkt. proc., w tym indeks pszenicy zmniejszył się o 2,3 pkt. proc., kukurydzy o 3,6 pkt. proc., a jęczmienia o 4,6 pkt. proc. W porównaniu z marcem 2018 r., indeks cen zbóż był niższy o 9,1 pkt. proc. Indeks cen pszenicy był wyższy o 3,0 pkt. proc., a jęczmienia i kukurydzy niższy odpowiednio o 5,1 i 9,4 pkt. proc.

W lutym 2019 r., w stosunku do stycznia 2019 r., w skupie nieznacznie podrożała większość zbóż, w tym najbardziej jęczmień (o 1,7%). Stopa wzrostu cen pozostałych zbóż nie przekraczała 1%. Na targowiskach dynamika cen była wyższa niż w skupie. Najbardziej podrożał owies (o 3,3%). Ceny jęczmienia i pszenicy zwiększyły się odpowiednio o 2,8 i 2,4%, a żyta o 1,1%. W stosunku do notowań sprzed roku, w skupie zboża były droższe od 23 do 27%, a na targowiskach od 4 do 18%.

W lutym 2018 r. nastąpił wzrost dostaw rynkowych zbóż. Do skupu trafiło 501 tys. t zbóż, tj. o 29,3% więcej niż w poprzednim miesiącu i jednocześnie o 9,7% więcej niż w lutym 2018 r. W okresie pierwszych siedmiu miesięcy sezonu 2018/19 (lipiec 2018 r. - luty 2019 r.) wg danych

meldunkowych GUS skupiono 5,1 mln t zbóż podstawowych, tj. o 25,1% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu, włączając 3,6 mln t pszenicy (5,0 mln t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu), 1,9 mln t kukurydzy (1,6 mln t) i 0,4 mln t żyta (0,5 mln t).

W styczniu 2019 r. z Polski wyeksportowano 205 tys. t ziarna zbóż, wobec 213 tys. t w poprzednim miesiącu, w tym 51 tys. t pszenicy (28 tys. t w grudniu 2018 r.), 32 tys. t żyta (28 tys. t), 86 tys. t kukurydzy (103 tys. t) i mniejsze ilości pozostałych zbóż. Import wyniósł 150 tys. t, wobec 100 tys. t w poprzednim miesiącu. Znacznie wzrósł przywóz jęczmienia i kukurydzy, a pszenicy i żyta zmalał. W okresie pierwszych siedmiu miesięcy sezonu 2018/19 (lipiec 2018 r. - styczeń 2019 r.) z kraju wyeksportowano 2,7 mln t zbóż, tj. o 7,4% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, w tym 1,1 mln t pszenicy (1,2 mln t w analogicznym okresie sezonu 2017/18), 0,8 mln t kukurydzy (0,6 mln t) i 0,3 mln t żyta (0,3 mln t).

W styczniu 2019 r. zwiększył się eksport większości produktów młynarstwa. Po stronie importu również nastąpił wzrost obrotów. Zwiększyły się także obroty w handlu zagranicznym produktami wtórnego przerobu zbóż.

Na rynku pasz dla zwierząt gospodarskich, w lutym 2019 r. obserwowano wzrost cen. Najbardziej podrożały pasze dla trzody chlewnej.

W marcu 2019 r. na europejskich rynkach potaniała większość zbóż objętych badaniem (od 3,0 do 6,3%). Podrożała jedynie kukurydza paszowa na Słowacji (o 10,2%). W stosunku do marca 2018 r. wszystkie zboża były od kilku do kilkunastu procent droższe.

1. Dane dotyczące rynku światowego pochodzą z Grain Market Report nr 497, IGC, 28.03.2019 r.

2. Grains and Oilseeds Index - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Wiesław
Łopaciuk

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/t)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2016	I-XII	620,2	517,3	529,4	582,1	751,1	593,3	695,1	609,7	x
2017	I-XII	664,4	546,7	542,3	612,2	788,6	632,3	727,6	646,4	x
2017	I-XII	664,4	546,7	542,3	612,2	788,6	632,3	727,6	646,4	x
2018	II	662,1	574,2	604,4	673,3	807,9	655,3	748,1	656,7	422,2
	III	668,5	572,5	618,1	670,8	810,2	655,1	754,5	665,5	426,5
	IV	662,4	573,8	623,5	673,5	813,6	653,4	771,7	674,6	424,9
	V	672,3	579,2	647,8	661,9	811,1	652,1	756,5	664,6	433,8
	VI	686,0	580,5	670,9	654,7	801,5	636,7	750,2	649,9	436,1
	VII	693,2	560,6	679,7	625,7	809,7	648,9	757,5	710,4	438,6
	VIII	751,8	626,5	707,5	688,6	829,0	660,1	769,2	674,1	434,3
	IX	800,4	692,0	580,5	734,8	868,7	698,2	799,2	693,5	435,5
	X	810,4	701,8	614,5	756,9	873,1	707,9	808,0	704,7	436,2
	XI	822,5	708,7	687,5	776,0	898,1	716,3	831,0	722,9	435,9
	XII	831,1	708,8	710,7	803,4	906,0	716,2	846,7	730,2	434,6
2019	I	832,6	724,4	745,5	817,7	920,2	735,1	861,4	738,2	435,1
	II	838,0	728,6	731,8	831,6	941,9	743,0	885,8	762,7	437,2
Zmiana w %										
	II 2019 I 2019	0,6	0,6	-1,8	1,7	2,4	1,1	2,8	3,3	0,5
	II 2019 II 2018	26,6	26,9	21,1	23,5	16,6	13,4	18,4	16,1	3,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenica	w tym paszowa	Żyto	Jęczmień	w tym paszowy	Pszennyżyto	Zboża podstawowe	w tym paszowe	Kukurydza
		VII 2015-VI 2016		5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0
VII 2016-VI 2017		6135,6	2076,3	556,2	716,9	382,4	644,1	8123,4	3422,5	2049,5
VII 2017-VI 2018		6510,2	2481,8	657,4	746,7	361,7	755,8	8804,7	3981,9	2014,4
2018	II	346,1	156,7	32,2	28,9	16,5	45,9	456,5	235,2	69,3
	III	393,8	169,7	29,0	25,1	16,2	48,8	500,8	249,2	110,4
	IV	337,7	165,1	22,4	28,2	20,8	39,2	431,2	238,0	93,8
	V	441,0	197,0	38,3	30,3	22,5	56,7	571,8	301,2	107,7
	VI	320,3	145,7	34,2	29,8	20,2	58,5	448,8	243,9	92,3
	VII	693,2	300,5	97,3	202,9	93,4	132,4	1137,1	569,5	70,6
	VIII	735,4	295,6	107,4	116,2	53,5	118,4	1100,4	522,1	53,8
	IX	492,0	160,3	49,5	51,6	23,7	71,9	672,9	285,9	562,7
	X	420,0	147,2	41,9	40,3	18,4	44,3	522,2	230,9	711,6
	XI	334,8	135,0	33,1	35,8	19,8	40,6	448,4	213,9	224,7
	XII	262,9	115,4	26,6	25,2	171,5	44,5	362,8	195,2	87,2
2019	I	285,7	.	28,5	.	.	.	387,5	.	99,9
	II	386,1	.	33,2	.	.	.	501,0	.	89,2
Zmiana w %										
	II 2019 I 2019	35,1	x	16,5	x	x	x	29,3	x	-10,7
	II 2019 II 2018	11,6	x	3,1	x	x	x	9,7	x	28,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przebieg zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt	
2015 ^b	I-XII	1996,0	1556,7	144,4	994,7	154,8	7555,0	
2016 ^b	I-XII	2060,8	1611,4	149,9	1010,4	152,5	8126,1	
2017 ^a	I-XII	2239,5	1766,8	163,2	1020,0	155,3	9405,1	
2018	III	171,1	131,5	13,7	89,6	14,2	861,6	
	IV	145,1	113,3	12,5	81,1	11,8	817,7	
	V	175,5	133,3	13,8	85,4	12,4	854,0	
	VI	191,4	150,1	14,8	85,1	13,5	832,3	
	VII	191,1	146,6	16,2	85,9	10,1	722,4	
	VIII	201,4	158,1	14,5	88,3	10,6	807,1	
	IX	196,8	154,6	14,9	85,2	13,8	764,3	
	X	223,7	172,8	16,5	94,6	15,2	851,4	
	XI	208,5	161,1	15,7	88,4	14,2	810,3	
	XII	195,3	150,6	15,5	85,3	12,5	775,9	
	2019	I	207,3	156,8	13,9	86,8	14,1	832,3
		II	189,8	146,5	12,4	77,6	13,2	738,3
Zmiana w %								
<u>II 2019</u> <u>I 2019</u>		-8,4	-6,6	-10,8	-10,6	-6,4	-11,3	
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>		0,3	-1,6	-7,7	-0,2	-7,3	-3,0	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2016	I-XII	4401,7	435,3	99,7	872,0	6397,6	814,1	9,9	165,2	319,5	1523,7
2017	I-XII	2806,2	375,7	72,3	1177,6	4928,5	890,0	18,3	240,4	397,1	1607,7
2018	I-XII	1790,3	484,1	152,8	1145,7	4133,5	625,1	53,7	225,0	294,6	1259,3
2018	II	110,8	25,2	8,0	81,8	254,4	38,6	1,5	30,2	38,9	115,5
	III	102,6	28,1	8,9	90,5	263,7	48,3	2,4	34,7	18,3	109,5
	IV	100,3	28,5	1,5	66,0	227,8	44,3	4,3	24,4	15,1	93,7
	V	225,2	34,8	3,1	80,3	378,1	37,7	3,2	21,2	17,4	84,4
	VI	139,1	38,0	9,6	51,7	278,2	39,3	1,5	23,0	13,6	83,3
	VII	115,1	29,8	40,9	49,7	287,4	55,1	1,8	16,2	25,9	103,2
	VIII	216,4	87,9	23,4	57,1	473,0	75,5	6,6	12,9	9,7	107,8
	IX	198,1	79,7	13,3	87,1	460,7	63,1	15,5	4,9	16,2	102,8
	X	230,6	43,7	25,4	224,8	566,7	63,1	9,8	11,3	49,7	139,7
	XI	236,3	36,0	8,9	164,0	488,3	60,0	1,8	14,1	41,6	121,8
	XII	28,0	28,0	7,9	103,4	212,7	51,5	3,4	5,9	32,7	100,1
	2019	I	51,0	32,1	3,0	86,3	205,3	45,8	2,0	11,3	75,5
Zmiana w %											
<u>I 2019</u> <u>XII 2018</u>		81,9	14,7	-62,2	-16,5	-3,5	-11,0	-40,3	91,4	130,7	50,2
<u>I 2019</u> <u>I 2018</u>		-41,9	31,9	68,9	-3,5	-15,3	-5,7	-5,6	-57,0	388,8	54,4

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód
2016	I-XII	129,9	19,4	47,7	27,6	80,2	54,3	18,5	38,0	34,0	219,0
2017	I-XII	122,9	21,1	44,4	33,9	89,5	61,9	18,5	39,5	40,9	132,9
2018	I-XII	80,7	40,3	99,4	74,6	17,0	37,8	54,4	162,1	80,7	40,3
2018	II	7,8	2,0	6,5	2,8	12,5	4,7	1,8	3,1	4,0	10,7
	III	9,3	2,4	8,0	2,8	9,9	7,5	1,3	3,3	4,5	11,9
	IV	8,2	2,6	8,0	2,9	7,4	5,4	1,6	2,6	4,6	13,3
	V	8,3	2,1	6,3	2,7	11,3	5,9	1,1	3,5	5,3	15,8
	VI	8,4	2,0	9,1	2,6	7,4	6,4	2,0	3,2	4,7	17,9
	VII	11,0	2,4	6,1	2,7	7,6	6,1	1,2	3,2	5,0	16,2
	VIII	9,0	3,3	7,6	2,7	9,3	6,5	1,0	3,0	4,1	17,2
	IX	9,2	1,9	4,5	2,4	6,9	7,0	1,2	3,4	3,8	14,8
	X	10,2	2,2	7,3	3,2	7,0	7,9	1,8	3,5	5,1	12,4
	XI	10,1	1,2	5,1	9,9	6,8	7,2	1,6	3,2	5,1	12,2
	XII	7,8	1,2	4,3	2,8	5,4	4,8	1,1	2,6	5,0	9,6
2019	I	8,1	3,7	3,9	4,2	6,6	5,4	1,5	3,6	5,7	26,8
Zmiana w %											
<u>I 2019</u> XII 2018		3,7	211,6	-9,3	48,3	23,0	12,2	34,5	39,1	13,2	179,4
<u>I 2019</u> I 2018		-2,1	79,8	-50,9	48,1	-16,6	4,4	15,9	12,7	75,0	164,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. t)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2016	I-XII	35,4	119,7	510,9	.	.	74,7	24,7	142,1	.	.
2017	I-XII	40,8	130,6	578,1	.	.	82,0	29,4	165,3	.	.
2018	I-XII	42,7	143,2	592,0	.	.	79,9	32,0	169,5	.	.
2018	II	3,6	11,7	45,2	.	.	7,4	2,3	12,7	.	.
	III	3,8	13,4	53,0	.	.	6,9	2,9	15,3	.	.
	VI	3,2	12,4	47,1	.	.	5,7	2,6	13,9	.	.
	V	3,0	11,9	45,1	.	.	5,7	2,6	13,6	.	.
	VI	3,0	12,1	48,1	.	.	7,4	3,1	13,5	.	.
	VII	3,3	11,5	48,5	.	.	6,0	3,0	14,0	.	.
	VIII	3,8	12,3	52,2	.	.	6,4	2,9	15,0	.	.
	IX	4,0	12,2	50,6	.	.	6,7	2,6	16,2	.	.
	X	4,2	14,1	57,9	.	.	6,8	2,6	16,5	.	.
	XI	3,9	9,8	53,8	.	.	7,1	2,6	15,1	.	.
	XII	3,4	9,7	44,0	.	.	6,7	2,5	10,5	.	.
2019	I	4,2	9,9	46,7	.	.	6,4	2,9	11,7	.	.
Zmiana w %											
<u>I 2019</u> XII 2018		22,8	1,8	6,2	x	x	-3,8	16,0	11,3	x	x
<u>I 2019</u> I 2018		22,1	-17,9	0,5	x	x	-10,2	30,4	-11,4	x	x

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2016	I-XII	0,97	2,47	2,26	4,42	3,96	4,42	4,92	5,91
2017	I-XII	1,04	2,49	2,08	4,48	4,01	4,52	5,10	6,08
2018	I-XII	1,11	2,50	1,86	4,60	4,13	4,80	5,25	6,33
2018	I	1,06	2,53	1,84	4,54	4,05	4,66	5,17	6,17
	II	1,06	2,49	1,79	4,56	4,07	4,68	5,16	6,20
	III	1,05	2,44	1,79	4,60	4,08	4,70	5,19	6,21
	IV	1,05	2,46	1,80	4,60	4,07	4,70	5,18	6,25
	V	1,05	2,47	1,79	4,62	4,08	4,68	5,20	6,25
	VI	1,05	2,47	1,79	4,60	4,08	4,70	5,20	6,27
	VII	1,07	2,52	1,81	4,60	4,10	4,74	5,22	6,30
	VIII	1,14	2,53	1,84	4,58	4,10	4,76	5,22	6,32
	IX	1,19	2,52	1,85	4,62	4,15	4,82	5,29	6,37
	X	1,45	2,51	1,88	4,60	4,20	4,94	5,37	6,49
	XI	1,53	2,54	1,89	4,62	4,27	5,06	5,41	6,56
	XII	1,55	2,51	1,88	4,64	4,29	5,12	5,44	6,62
2019	I	1,59	.	1,87	.	4,36	.	5,56	.
Zmiana w %									
I 2019 XII 2018		2,6	x	-0,5	x	1,6	x	2,2	x
I 2019 I 2018		50,0	x	1,6	x	7,7	x	7,5	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/t)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2016	I-XII	1449,1	1791,7	2288,3	1370,7	1811,1	1600,3	2543,7
2017	I-XII	1626,3	1722,2	2317,5	1383,1	1801,2	1608,3	2519,0
2018	I-XII	1730,3	1800,4	2345,1	1422,8	1819,0	1638,6	2547,8
2018	II	1655,4	1783,7	2333,9	1394,7	1792,6	1612,4	2514,8
	III	1698,5	1778,1	2337,8	1396,3	1799,5	1618,6	2524,7
	IV	1703,5	1776,9	2334,2	1391,0	1801,6	1620,2	2529,8
	V	1719,4	1785,1	2337,0	1394,1	1804,9	1622,3	2539,3
	VI	1728,4	1801,8	2339,8	1416,4	1811,3	1626,2	2547,0
	VII	1723,1	1808,4	2343,8	1418,1	1820,5	1633,3	2555,4
	VIII	1749,0	1805,3	2338,1	1403,5	1825,9	1633,9	2557,3
	IX	1777,2	1826,3	2358,9	1451,7	1836,0	1658,6	2568,3
	X	1781,0	1824,9	2353,5	1456,8	1841,9	1664,2	2566,4
	XI	1794,2	1840,5	2368,4	1477,1	1851,0	1680,3	2577,4
	XII	1796,0	1843,9	2374,2	1483,4	1853,7	1685,6	2587,0
2019	I	1836,2	1840,6	2371,3	1450,9	1854,6	1693,7	2581,8
	II	1844,1	1853,5	2377,3	1461,2	1863,0	1704,8	2586,1
Zmiana w %								
II 2019 I 2019		0,4	0,7	0,3	0,7	0,5	0,7	0,2
II 2019 II 2018		11,4	3,9	1,9	4,8	3,9	5,7	2,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące	Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2017	X	2,128	2,280	3,899	0,913	1,928	2,129
	XI	2,154	2,246	3,904	0,936	1,854	2,047
	XII	2,130	2,215	3,840	0,938	1,822	2,054
2018	I	2,132	2,217	3,858	0,866	1,694	1,990
	II	2,128	2,219	3,838	0,817	1,762	2,019
	III	2,131	2,221	3,854	0,790	1,834	2,006
	IV	2,129	2,214	3,872	0,776	1,783	1,976
	V	2,138	2,225	3,894	0,000	1,749	1,983
	VI	2,225	2,260	4,000	0,744	1,822	2,087
	VII	2,185	2,248	3,938	0,751	1,831	2,159
	VIII	2,126	2,203	3,874	0,742	1,881	2,229
	IX	2,079	2,114	3,678	0,747	1,826	2,206
	X	2,058	2,110	3,625	0,770	1,714	2,123
	XI	2,062	2,061	3,598	0,781	1,637	2,042
	XII	2,071	2,046	3,612	0,780	1,621	1,988
2019	I	1,974	2,015	3,512	0,767	1,573	1,979
	II	1,967	1,978	3,481	0,749	1,609	2,013

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

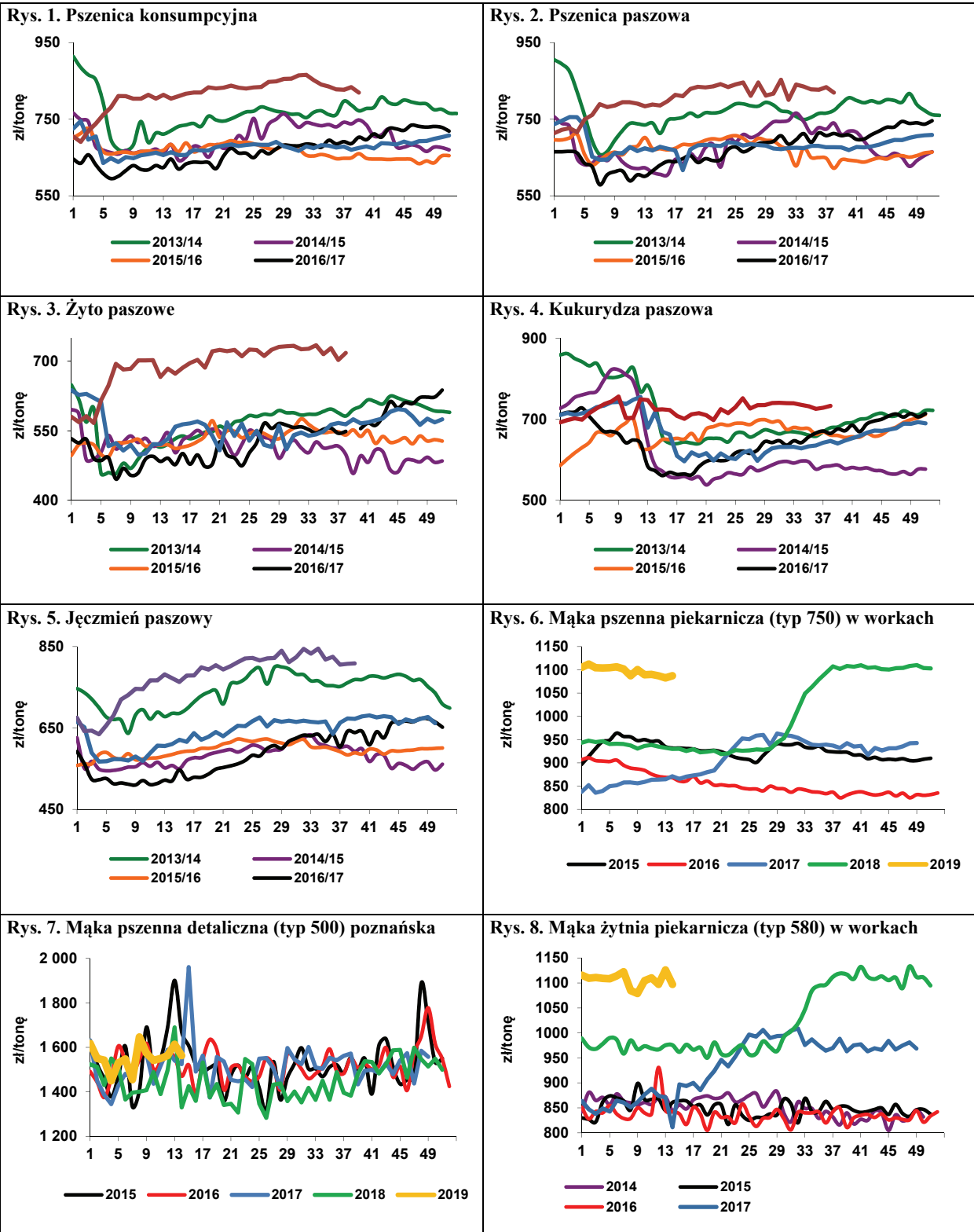
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/t)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Francja	
2017	XI	165	164	.	154	156	134	134	146	147
2018	I	162	162	.	154	156	.	150	153	150
	II	166	165	.	161	163	.	148	152	153
	III	168	162	.	168	169	.	148	154	156
	IV	170	169	.	172	173	.	145	154	163
	V	173	162	.	168	171	.	151	155	165
	VI	179	161	.	165	170	.	152	152	164
	VII	199	157	.	177	187	136	141	153	167
	VIII	212	169	.	209	209	148	151	154	194
	IX	205	174	205	202	205	168	145	.	179
	X	205	185	205	204	206	.	140	.	173
	XI	204	188	204	202	205	183	141	.	173
	XII	207	188	207	202	206	.	143	.	181
2019	I	210	196	210	206	207	173	144	.	189
	II	210	199	210	196	193	.	147	.	.
	III	193	194	193	171	176	.	159	.	.
Zmiana w %										
	III 2019 II 2019	-6,3	-3,0	-6,3	-5,9	-4,9	x	10,2	x	x
	III 2019 III 2018	15,2	19,5	x	1,8	4,0	x	7,6	x	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/t)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

W 2019 r. koncerny cukrownicze zakontraktują buraki cukrowe na powierzchni ok. 240 tys. ha, wobec 239 tys. ha w 2018 r. Buraki cukrowe będą przerabiane w 17 cukrowniach, gdyż jedna cukrownia zostanie wyłączona z produkcji. Niewielki wzrost arealów uprawy jest możliwy, gdyż pozostałe cukrownie zwiększają moce przetwórcze. Jeżeli technologiczny plon cukru wyniesie 9,5-10,0 t/ha, to produkcja cukru w kampanii 2019/2020 wyniesie 2270-2380 tys. t. Produkcja będzie

większa od krajowego zużycia (ok. 1700 tys. t) i konieczny będzie duży eksport.

Ceny cukru na rynku krajowym utrzymują się na relatywnie niskim poziomie, a decyduje o tym duża podaż z kampanii 2018/2019 oraz niskie ceny na rynku światowym. W lutym 2019 r. średnia cena zbytu cukru w workach wyniosła 1,57 zł/kg i była na takim samym poziomie jak w styczniu, ale o 5,4% niższa niż przed rokiem. Ceny zbytu cukru paczkowanego spadły w porównaniu ze styczniem 2019 r. o 4,8% do 1,79 zł/kg oraz były o 13,3% wyższe niż przed rokiem. Średnia cena detaliczna w lutym 2019 r. wyniosła 2,41 zł/kg i była o 7,1% wyższa niż przed miesiącem oraz o 5,7% wyższa niż w analogicznym okresie 2018 r. Niskie ceny są korzystne dla konsumentów, w tym dla przedsiębiorstw wtórnego przetwórstwa żywności, gdyż umożliwiają redukcję kosztów, ale negatywnie wpływają na sytuację ekonomiczno-finansową przemysłu cukrowniczego.

Według wstępnych danych w styczniu w 2019 r. eksportowano z Polski 60,6 tys. t cukru ze względu na dużą produkcję w kampanii 2018/2019. Na rynku UE sprzedano 29,0 tys. t po średniej cenie 375 EUR/t. Największymi odbiorcami w UE były: Niemcy (11,3 tys. t) i Rumunia (9,6 tys. t). Duża podaż cukru w UE powoduje, że krajowi producenci duże ilości cukru eksportowali do krajów trzecich: Izraela (13,8 tys. t) i Egiptu (4,0 tys. t). Średnia cena eksportowa do krajów trzecich wyniosła 320 EUR/t. Duża podaż i niskie ceny były barierą importu, który wyniósł 5,1 tys. t, w tym 2,7 tys. t z UE. Średnia cena importowa wyniosła 510 EUR/t, w tym z UE 530 EUR/t. Największe ilości cukru importowano z Czech (0,8 tys. t), Słowacji (0,6 tys. t) oraz Niemiec i Litwy (po 0,5 tys. t).

Według danych ERS USDA w marcu br. średnia cena cukru białego wyniosła 337 USD/t, a cukru surowego 275 USD/t. Według danych International Sugar Organisation w kwietniu br. ceny cukru białego wynosiły ok. 335 USD/t, a cukru surowego 280 USD/t. Relatywnie niskie ceny są niekorzystne dla krajowych eksporterów, a duża produkcja w kampanii 2018/2019 skutkuje dużym eksportem.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie	
2017	I	531,35	543,03	494,62	569,51	561,97	591,05
	II	533,65	538,79	518,88	571,84	567,02	590,80
	III	500,87	507,86	466,04	568,10	545,87	850,20
	IV	473,47	489,43	445,79	548,87	524,68	675,36
	V	490,04	524,07	453,23	539,45	646,83	584,49
	VI	474,72	543,12	410,07	666,83	660,24	702,46
	VII	479,03	538,26	395,20	612,03	607,88	641,75
	VIII	468,21	541,54	395,81	656,77	656,83	656,55
	IX	502,98	533,30	408,26	535,09	514,14	739,43
	X	395,74	471,96	358,35	557,48	533,67	762,42
	XI	381,57	426,35	352,35	479,06	463,12	792,07
	XII	367,17	430,49	343,81	480,09	462,89	711,03
2018	I	371,16	415,27	339,70	463,14	431,69	779,84
	II	363,84	415,25	334,37	432,47	416,94	676,22
	III	348,86	402,43	325,86	397,74	382,04	888,41
	IV	339,64	391,53	318,86	460,52	432,79	897,44
	V	336,20	410,38	299,69	470,26	440,45	764,88
	VI	338,30	395,13	305,06	382,69	363,93	891,14
	VII	341,79	376,26	313,35	351,46	339,74	798,66
	VIII	335,48	381,96	305,95	340,24	320,13	778,25
	IX	343,90	388,14	311,79	448,72	414,94	905,38
	X	335,47	387,27	302,86	483,33	465,59	1086,89
	XI	322,22	386,21	308,04	455,27	443,28	597,74
	XII	332,98	369,01	314,73	466,33	504,46	393,47
2019	I	340,00	375,00	320,00	510,00	530,00	340,00

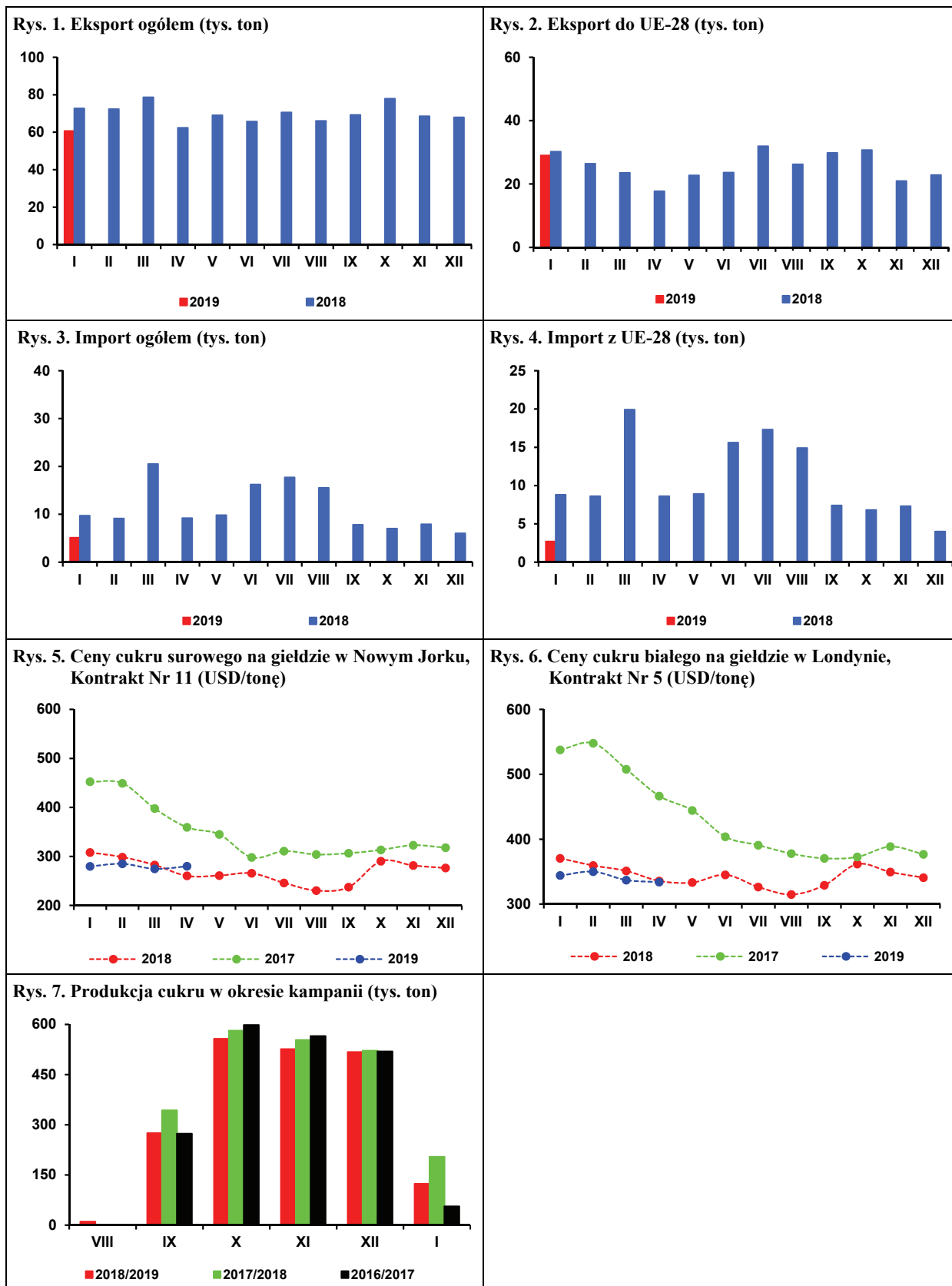
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	Workowany	Paczkowany			
2017	I	2,61	2,79	1,77	3,17
	II	2,61	2,74	1,76	3,18
	III	2,61	2,68	1,75	3,19
	IV	2,60	2,64	1,73	3,17
	V	2,61	2,64	1,72	3,17
	VI	2,51	2,61	1,72	3,15
	VII	2,48	2,33	1,73	3,13
	VIII	2,33	2,15	1,73	3,07
	IX	2,20	2,09	1,74	2,98
	X	1,88	1,80	1,73	2,92
	XI	1,80	1,69	1,70	2,76
	XII	1,71	1,68	1,70	2,62
2018	I	1,68	1,62	1,71	2,52
	II	1,66	1,58	1,72	2,28
	III	1,67	1,54	1,71	2,21
	IV	1,67	1,45	1,72	2,15
	V	1,66	1,40	1,73	2,08
	VI	1,65	1,37	1,73	2,03
	VII	1,64	1,48	1,74	1,97
	VIII	1,62	1,69	1,74	2,04
	IX	1,60	1,65	1,75	2,07
	X	1,53	1,52	1,75	2,09
	XI	1,58	1,68	1,74	2,05
	XII	1,61	1,85	1,75	2,14
2019	I	1,57	1,88	1,74	
	II	1,57	1,79	1,75	

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS.

Z wstępnej prognozy Międzynarodowej Rady Zbożowej opublikowanej 28 marca 2019 r. w comiesięcznym raporcie rynkowym wynika, iż po spadku światowych zbiorów rzepaku w sezonie 2018/19 o 5,5% do 70,1 mln t, w sezonie 2019/20 nastąpi wzrost o 1,7% do 71,3 mln t, w wyniku spodziewanego wzrostu plonów, bowiem areał uprawy szacowany jest, podobnie jak przed rokiem, na 35,6 mln ha. W grupie kluczowych producentów rzepaku na świecie prognozowane jest zmniejszenie zbiorów w UE-28 (o 5,3% do 18,7 mln t), Kanadzie (o 1,7% do 20,0 mln t) i Chinach (o 2,3% do 12,7 mln t), przy wzroście na Ukrainie (32,1% do 3,5 mln t), w Rosji (o 15,0% do 2,3 mln t) i Indiach (o 3,2% do 6,5 mln t), a w drugiej połowie sezonu także w Australii (o 67,4% do 3,7 mln t, po 40,5% spadku do 2,2 mln t w sezonie 2018/19).

W sezonie 2019/20 światowy bilans rzepaku będzie zrównoważony. Światowe zużycie rzepaku szacowane na 71,3 mln t (o 0,2% niżej niż przed rokiem) będzie równe wielkości produkcji. W tej sytuacji globalne zapasy rzepaku na koniec sezonu 2019/20 wyniosą jak przed rokiem 5,6 mln t, ale w grupie trzech największych eksporterów (Kanada, Australia, Ukraina) zapasy rzepaku zwiększą się o 8,8% do 3,8 mln t. Przewiduje się, że w sezonie handlowym (październik 2019/ wrzesień 2020) światowy eksport rzepaku wzrośnie do 17,3 mln t (o 7,5% w relacji rok do roku) i będzie stanowić 24,3% globalnej produkcji, wobec 23,0% w sezonie poprzednim. Głównymi importerami rzepaku pozostaną kraje Azji (Chiny) i Europy (UE-28).

Według prognozy francuskiej firmy analitycznej Strategie Grains opublikowanej 19 marca 2019 r., tegoroczne zbiory rzepaku w UE-28 zmniejszą się do 19,32 mln t (o 3,4% w relacji rok do roku), w wyniku spadku areału uprawy do 5,84 mln ha (o 15,2%), spowodowanego głównie niekorzystnymi warunkami pogodowymi w czasie siewów. Jednocześnie z uwagi na łagodny przebieg zimy w Europie i dobry stan plantacji rzepaku wiosną, spodziewany jest wzrost średnich plonów do 3,31 dt/ha (o 14,1%). W grupie czterech największych unijnych producentów rzepaku prognozowany jest spadek zbiorów we Francji (o 14,3% do 4,24 mln t), Niemczech (o 3,0% do 3,66 mln t) i Wielkiej Brytanii (o 8,2% do 1,90 mln t), przy wzroście w Polsce (o 11,4% do 2,44 mln t). Wzrost zbiorów rzepaku prognozowany jest też w Danii, Austrii, Finlandii, Szwecji, Estonii, Łotwie, Litwie i Bułgarii, a w pozostałych krajach spadek lub stabilizacja.

W marcu 2019 r. przeciętna cena rzepaku w portach europejskich wyniosła 409 USD/t (cif Hamburg) i była o 13 USD/t (o 3,1%) niższa niż przed miesiącem i o 14 USD/t (o 3,3%) niższa niż w marcu poprzedniego roku. Olej rzepakowy kosztował 800 USD/t (fob ex-mill Holandia) i był o 23 USD/t (o 2,8%) tańszy niż przed miesiącem, ale o 2 USD/t (o 0,3%) droższy niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 249 USD/t (fob ex-mill Hamburg), tj. o 17 USD/t (o 6,4%) mniej niż przed miesiącem i o 44 USD/t (o 15,0%) mniej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku w marcu 2019 r. wyniosła wg notowań MRiRW 1639 zł/t i była o 21 zł/t (o 1,3%) niższa niż przed miesiącem, ale o 89 zł/t (o 5,7%) wyższa w porównaniu z marcem poprzedniego roku. Cena rafinowanego oleju rzepakowego zmniejszyła się do 3330 zł/t, tj. o 5 zł/t (o 0,1%) w porównaniu z poprzednim miesiącem, a cena śruty rzepakowej zwiększyła się do 965

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

zł/t, tj. o 10 zł/t (o 1,0%). W porównaniu z marcem 2018 r. za olej rzepakowy i śrutę rzepakową płacono odpowiednio o 54 zł/t (o 1,6%) i 117 zł/t (13,8%) więcej.

W styczniu 2019 r. krajowy przerób rzepaku był niewiele większy niż w grudniu 2018 r., ale wzrost znacząco w relacji rok do roku. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (zatrudniające 50 i więcej osób stałej załogi) w styczniu 2019 r. wyprodukowały 106,9 tys. t surowego oleju rzepakowego, tj. o 1,6% więcej niż w grudniu 2018 r. i o 11,0% więcej niż w styczniu 2018 r., z tego rafinowały 60,3 tys. t, tj. o 0,8% mniej niż w grudniu, ale o 2,5% więcej niż w styczniu poprzedniego 2018 r. Produkcja margaryn wyniosła 13,9 tys. t i była o 41,0% mniejsza niż przed miesiącem i o 39,8% mniejsza niż przed rokiem.

Eksport i import nasion w styczniu 2019 r. był większy niż w grudniu 2018 r. Większy był też wywóz margaryn w relacji m/m, przy spadku ich przywozu. Zmniejszył się natomiast eksport olejów roślinnych i śrut oleistych, przy wzroście ich importu. W styczniu 2019 r. wywieziono: 28,2 tys. t nasion oleistych, w tym 12,8 tys. t rzepaku (o 27,7% więcej niż w styczniu 2018 r.), 7,8 tys. t olejów roślinnych, w tym 5,3 tys. ton oleju rzepakowego (o 0,7% mniej), 40,1 tys. t śrut oleistych, w tym 34,1 tys. t śruty rzepakowej (o 38,2% mniej) i 13,4 tys. t margaryn (o 20,9% więcej). Przywieziono: 373,9 tys. t śrut oleistych (ponad dwukrotnie więcej niż w styczniu 2018 r.), 61,4 tys. ton olejów roślinnych (o 6,4% mniej), w tym 7,3 tys. t oleju rzepakowego (o 43,1% mniej), 110,1 tys. t nasion oleistych (o 7,9% więcej), w tym 44,4 tys. t rzepaku (o 30,2% mniej) oraz 7,3 tys. ton margaryn (o 19,4% mniej).

Po wzroście w styczniu, w lutym 2019 r. na rynku tłuszczów zwierzęcych wystąpiły spadki cen detalicznych, a na rynku tłuszczów roślinnych kontynuowane były wzrosty. W lutym za masło płacono średnio o 1,8% mniej niż przed miesiącem, a za „pozostałe tłuszcze zwierzęce” (słoninę, smalec) o 0,4% mniej. W tym czasie ceny margaryn zwiększyły się średnio o 0,1%, a olejów roślinnych o 0,7%. Mimo odnotowanego spadku, za masło w lutym 2019 r. płacono średnio o 3,8% więcej niż przed rokiem, a za „pozostałe tłuszcze zwierzęce” o 0,6% mniej. Ceny margaryn zwiększyły się o 0,8% w relacji rok do roku, przy spadku cen olejów roślinnych o 0,5%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2016 I-XII	1 119 490	635 422	473 364	1 281 548	33,28	42,3	87,4
2017 I-XII	1 148 694	751 669	178 657	1 721 706	44,72	15,6	66,7
2018 I	89 974	65 611	7 838	147 747	3,84	8,7	60,9
II	89 268	55 522	8 421	136 369	3,55	9,4	65,5
III	87 752	65 919	8 829	144 842	3,77	10,1	60,6
IV	88 719	61 495	9 779	140 435	3,65	11,0	63,2
V	86 462	60 671	11 227	135 906	3,54	13,0	63,6
VI	79 679	63 665	13 360	129 984	3,38	16,8	61,3
VII	108 346	52 045	10 715	149 677	3,89	9,9	72,4
VIII	103 742	72 407	7 245	168 903	4,39	7,0	61,4
IX	95 623	66 562	8 819	153 366	3,99	9,2	62,3
X	110 130	77 259	12 729	174 659	4,54	11,6	63,1
XI	105 969	72 192	12 723	165 437	4,30	12,0	64,1
XII	105 233	57 636	8 804	154 065	4,01	8,4	68,3
2019 I	106 875	61 404	7 838	160 441	4,17	7,3	66,6
Zmiany w %							
I 2019 XII 2018	1,6	6,5	-11,0	4,1	4,0	x	x
I 2019 I 2018	18,8	-6,4	0,0	8,6	8,6	x	x
I-XII 2017 I-XII 2016	2,6	18,3	-62,3	34,3	34,3	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej osób,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2016 I-XII	1 119 490	147 174	449 746	816 918	21,22	40,2	137,0
2017 I-XII	1 148 694	163 213	140 988	1 170 920	30,41	12,3	98,1
2018 I	89 974	12 862	5 381	97 455	2,54	6,0	92,3
II	89 268	10 644	4 904	95 008	2,47	5,5	94,0
III	87 752	12 294	4 913	95 133	2,48	5,6	92,2
IV	88 719	14 438	5 811	97 346	2,53	6,5	91,1
V	86 462	13 307	5 802	93 967	2,44	6,7	92,0
VI	79 679	15 437	8 988	86 127	2,24	11,3	92,5
VII	108 346	7 513	7 894	107 965	2,81	7,3	100,4
VIII	103 742	21 666	4 757	120 651	3,14	4,6	86,0
IX	95 623	19 513	5 083	110 054	2,86	5,3	86,9
X	110 130	15 707	7 369	118 468	3,08	6,7	93,0
XI	105 969	12 547	8 332	110 184	2,87	7,9	96,2
XII	105 233	10 711	6 657	109 287	2,84	6,3	96,3
2019 I	106 875	7 317	5 345	108 847	2,83	5,0	98,2
Zmiany w %							
I 2019 XII 2018	1,6	-31,7	-19,7	-0,4	-0,4	x	x
I 2019 I 2018	18,8	-43,1	-0,7	11,7	11,4	x	x
I-XII 2017 I-XII 2016	25,5	41,9	31,9	24,3	24,3	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej osób,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych^a (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^b	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2016 I-XII	1 610 973	2 795 801	714 913	3 691 861	44,4	43,6
2017 I-XII	1 652 999	2 921 930	675 154	3 899 774	40,8	42,4
2018 I	134 961	116 627	59 933	191 655	44,4	70,4
II	133 902	263 728	67 370	330 260	50,3	40,5
III	131 628	346 498	55 932	422 194	42,5	31,2
IV	133 079	214 548	48 088	299 538	36,1	44,4
V	129 693	256 010	50 409	335 294	38,9	38,7
VI	119 519	321 262	49 992	390 788	41,8	30,6
VII	162 519	181 631	60 626	283 524	37,3	57,3
VIII	155 613	260 773	75 318	341 068	48,4	45,6
IX	143 435	149 523	49 972	242 986	34,8	59,0
X	165 195	231 828	49 650	347 373	30,1	47,6
XI	158 954	295 208	41 886	412 276	26,4	38,6
XII	157 850	289 903	52 799	394 954	33,4	40,0
2019 I	160 313	373 927	40 147	494 093	25,0	32,4
Zmiany w %						
I 2019 XII 2018	1,6	29,0	-24,0	25,1	x	x
I 2019 I 2018	18,8	220,6	-33,0	157,8	x	x
I-XII 2017 I-XII 2016	2,6	4,5	-5,6	5,6	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2016 I-XII	1 610 973	37 786	672 713	976 047	41,8	165,1
2017 I-XII	1 652 999	35 778	605 312	1 083 465	36,6	152,6
2018 I	134 961	2 213	55 185	81 989	40,9	164,6
II	133 902	1 459	62 717	72 644	46,8	184,3
III	131 628	2 186	51 727	82 087	39,3	160,4
IV	133 079	1 489	44 906	89 662	33,7	148,4
V	129 693	1 691	47 746	83 638	36,8	155,1
VI	119 519	1 154	46 994	73 679	39,3	162,2
VII	162 519	1 231	57 440	106 310	35,3	152,9
VIII	155 613	5 683	69 273	92 023	44,5	169,1
IX	143 435	10 204	46 977	106 662	32,8	134,5
X	165 195	2 185	44 636	122 744	27,0	134,6
XI	158 954	1 678	35 147	125 485	22,1	126,7
XII	157 850	1 307	47 330	111 826	30,0	141,2
2019 I	160 313	1 280	34 120	127 473	21,3	125,8
Zmiany w %						
I 2019 XII 2018	1,6	-2,1	-27,9	14,0	x	x
I 2019 I 2018	18,8	-42,2	-38,2	55,5	x	x
I-XII 2017 I-XII 2016	25,5	16,7	6,5	37,6	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2016 I-XII	359 092	84 456	128 545	315 003	8,18	35,8	114,0
2017 I-XII	335 124	100 483	129 468	306 139	7,95	38,6	109,5
2018 I	23 076	9 035	11 102	21 009	0,55	48,1	109,8
II	25 648	8 010	11 290	22 368	0,58	44,0	114,7
III	28 455	9 554	13 001	25 008	0,65	45,7	113,8
VI	24 645	7 342	10 799	21 188	0,55	43,8	116,3
V	22 192	8 142	10 985	19 349	0,50	49,5	114,7
VI	25 477	7 101	10 188	22 390	0,58	40,0	113,8
VII	23 540	6 765	10 678	19 627	0,51	45,4	119,9
VIII	26 662	8 443	11 638	23 468	0,61	43,6	113,6
IX	29 086	7 857	13 861	23 083	0,60	47,7	126,0
X	34 360	9 470	17 489	26 341	0,69	50,9	130,4
XI	33 749	9 534	16 278	27 005	0,70	48,2	125,0
XII	23 543	7 609	11 990	19 162	0,50	50,9	122,9
2019 I	13 883	7 278	13 420	7 742	0,20	96,7	179,3
Zmiany w %							
I 2019 XII 2018	-41,0	-4,3	11,9	-59,6	-60,0	x	x
I 2019 I 2018	-39,8	-19,4	20,9	-63,2	-63,6	x	x
I-XII 2017 I-XII 2016	-2,0	-7,8	-6,4	-1,9	-1,9	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej osób,
^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/t)

Okres	Rzepak przemysłowy ^a	Pszenica konsumpcyjna i paszowa	Relacja cen rzepak : pszenica
2016 I-XII	1616	620	2,61
2017 I-XII	1576	664	2,37
2018 II	1554	662	2,35
III	1550	669	2,32
IV	1487	662	2,24
V	1503	672	2,24
VI	1520	686	2,22
VII	1538	693	2,22
VIII	1573	752	2,09
IX	1597	800	2,00
X	1615	810	1,99
XI	1636	823	1,99
XII	1634	831	1,97
2019 I	1668	833	2,00
II	1660	838	1,98
Zmiany w %			
II 2019 XII 2018	-0,5	0,6	x
II 2019 II 2018	6,8	26,6	x
II 2019 XII 2018	1,6	0,8	x

^a ceny roczne oraz miesięczne za II półrocze dane GUS; miesięczne za I półrocze – dane MRiRW

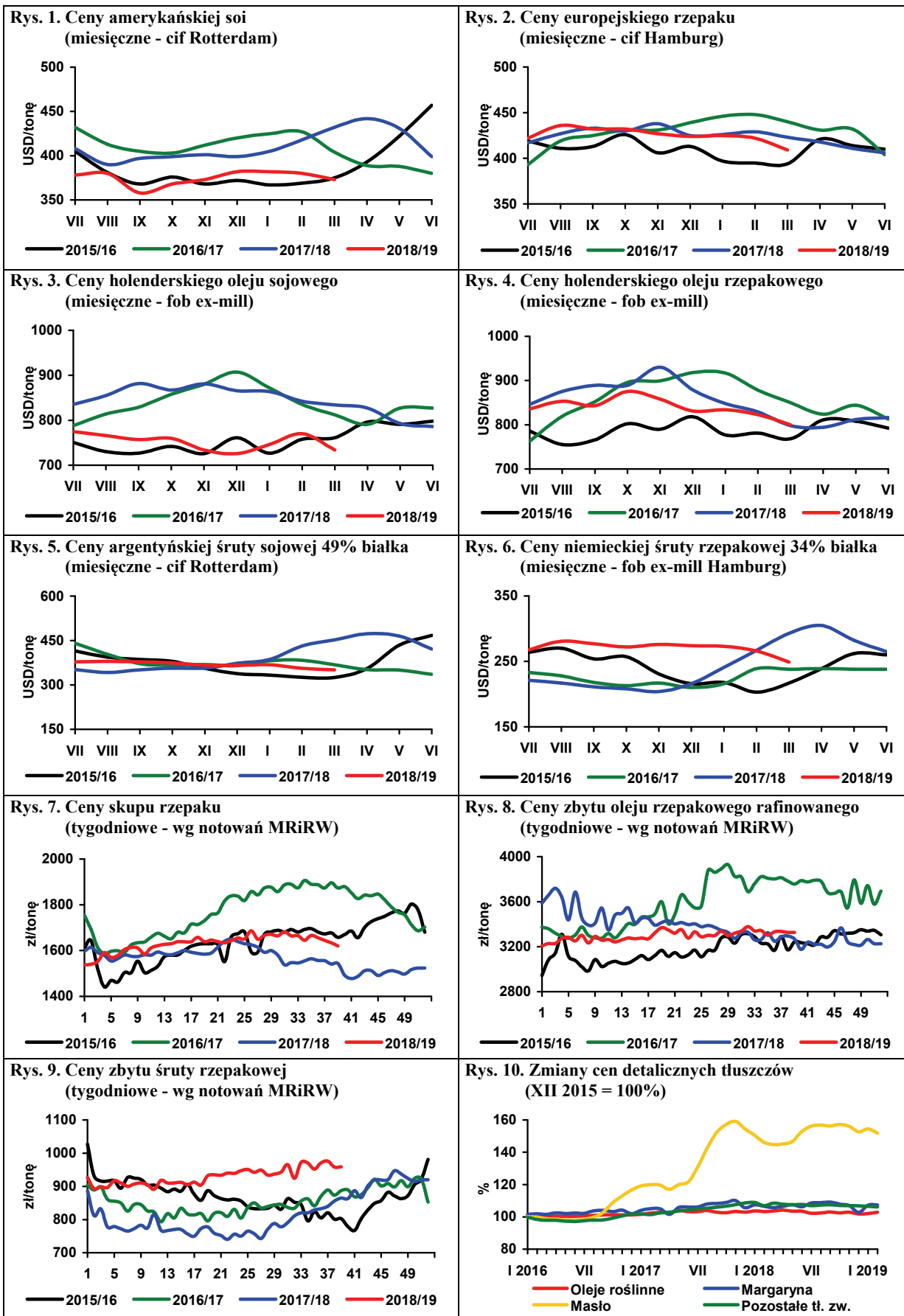
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2016 I-XII	4,84	6,33	16,19	5,56	5,84	9,75	20,65	6,60
2017 I-XII	4,97	6,67	22,85	6,00	6,10	9,73	29,15	6,68
2018 II	4,51	6,82	20,98	6,12	6,06	9,28	29,75	6,80
III	4,60	6,93	22,00	6,08	6,10	9,33	29,55	6,96
IV	4,61	6,99	22,39	6,04	6,13	9,43	29,55	6,92
V	4,52	6,98	24,11	6,05	6,10	9,55	29,95	6,88
VI	4,51	6,96	25,70	6,08	6,11	9,38	32,35	6,88
VII	4,48	6,98	25,78	6,04	6,04	9,65	33,20	6,84
VIII	4,50	6,97	25,72	6,11	6,04	9,55	33,30	6,88
IX	4,53	6,91	26,00	6,13	6,01	9,45	33,15	6,84
X	4,53	6,91	24,80	6,15	6,08	9,40	33,40	6,72
XI	4,51	6,80	24,26	6,18	6,01	9,38	33,00	6,72
XII	4,51	6,85	23,67	6,19	5,95	8,98	32,70	6,72
2019 I	4,24	6,85	22,97	6,19	6,01	9,28	16,20	4,18
II	4,34	6,86	22,12	6,21	6,1	9,30	15,83	4,18
Zmiany w %								
<u>II 2019</u> I 2019	2,4	0,1	-3,7	0,3	1,5	0,3	-2,3	0,0
<u>II 2019</u> II 2018	-3,8	0,6	5,4	1,5	0,7	0,3	-46,8	-38,6
<u>II 2019</u> XII 2018	-3,8	0,1	-6,5	0,3	2,5	3,6	-3,2	-0,6

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, ^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Według wstępnych prognoz NEPG (Stowarzyszenie producentów ziemniaków Europy Północno-Zachodniej) areal uprawy ziemniaków jadalnych (bez sadzeniaków i skrobiowych) w tzw. UE-5 (obejmującym Niemcy, Francję, Holandię, Belgię i Wielką Brytanię) w 2019 r. wzrośnie w porównaniu z rokiem poprzednim o 1-2% i po raz pierwszy przekroczy 600 tys. ha. Przy przyjęciu średnich plonów z ostatnich dziesięciu lat (467 dt/ha) zbiory ziemniaków mogą wynieść ok. 28,2 mln ha, tj. o 3,9 mln ton (o 15,9%) więcej niż w roku poprzednim. Wzrost powierzchni jest spowodowany wzrostem mocy przerobowych w pięciu krajach i mógłby być większy, gdyby nie brak sadzeniaków po bardzo słabych ubiegłorocznych zbiorach. Główny wzrost powierzchni jest oczekiwany w czterech krajach kontynentalnych, przy czym obszar Wielkiej Brytanii jest stabilny.

Mimo spadku ubiegłorocznych zbiorów, Belgia, największy producent przetworów ziemniaczanych, utrzymała w 2018 r. wysokie tempo wzrostu ich produkcji. Najnowsze dane z Belgapom pokazują, że wykorzystanie ziemniaków do przerobu w 2018 r. wzrosło o 7,4% do 5,10 mln t, ale było to wynikiem dużych dostaw surowca jeszcze ze zbiorów z 2017 r. Pozwoliło to uzyskać ponad 15% wzrost produkcji frytek do 2,3 mln t, podczas gdy produkcja innych produktów ziemniaczanych wzrosła o 0,7% do 0,7 mln t. Całkowita produkcja wszystkich produktów wzrosła o 11,9% i osiągnęła 3 mln t. Kontynuowano inwestycje w tym sektorze, a rekordowe 311 mln EUR wydano na zwiększenie mocy przerobowych i nowe instalacje, chociaż liczba zakładów produkujących przetwory ziemniaczane w Belgii nie zwiększyła się i utrzymuje się na poziomie 18. Wzrost tego sektora opiera się na rosnącym światowym popycie na produkty ziemniaczane, zwłaszcza na rozwijających się rynkach tzw. „wygodnej żywności” w Azji i Ameryce Południowej. Aktualnie ceny ziemniaków do przetwórstwa na wolnym rynku w Belgii wynoszą od 250 EUR/t (bulwy odmiany *Bintje*) do 300 EUR/t (*Challenger* i *Fontane*).

We Francji, podobnie jak na rynku belgijskim, bardziej nowoczesne odmiany, takie jak *Innovator*, *Challenger* i *Fontane*, nadal osiągają cenę 300 EUR/t, a *Bintje* do 250 EUR/t. Mimo zmniejszenia presji popytu w ostatnich tygodniach, ceny pozostają wysokie. Ziemniaki jadalne najbardziej popularnych, tańszych odmian, w zależności od wielkości bulw i wielkości opakowania, na początku kwietnia kosztowały od 350 do 440 EUR/t i były o 2-3% droższe niż przed miesiącem, ale w odniesieniu do analogicznego okresu 2018 r. był to poziom wyższy prawie 3-krotnie. Ziemniaki typu premium (odmiany *Agata*, *Charlotta* i *Various*) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg również kosztowały nieco więcej niż przed miesiącem (od 605 do 730 EUR/t), podczas gdy w roku poprzednim ich ceny kształtowały się w przedziale 340-430 EUR/t. Ceny

ziemniaków jadalnych z przeznaczeniem na eksport, w zależności od odmiany i wielkości opakowania, wynosiły od 340 do 410 EUR/t.

W Niemczech średni poziom cen ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji w ciągu miesiąca wzrósł o 5-6% do rekordowego poziomu 351-370 EUR/t. Oprócz podaży z krajowego rynku zwiększają się dostawy ziemniaków wczesnych z południa Europy i z Afryki Północnej. Ponadto na rynek niemiecki są również sprowadzane ziemniaki francuskie z ubiegłorocznych zbiorów.

Ceny ziemniaków do przetwórstwa spożywczego w ciągu ostatniego miesiąca również wzrosły o kilka procent i w zależności od regionu, przeznaczenia i wielkości bulw, oscylowały w przedziale 270-340 EUR/t.

W marcu na polskim rynku miała miejsce korekta cen ziemniaków w dużym hurcie. To konsekwencje oddziaływania kilku czynników. Przede wszystkim wysokie ceny ograniczały popyt, który w tym okresie był zauważalnie niższy. Ponadto wpływ na spadek cen wywierała pogarszająca się jakość ziemniaków. Ziemniaki niskiej jakości trzeba było szybko sprzedawać, a więc po odpowiednio niskich cenach, co obniżało jej średni poziom. Z drugiej strony ceny bulw wysokiej jakości, których podaż jest ograniczona, utrzymywały swój wysoki poziom. Za ziemniaki słabszej jakości i mniej popularnych odmian w tym okresie płacono 13,0 zł/worek 15 kg. Ziemniaki lepsze jakościowo osiągały cenę 15,0-16,0 zł/worek 15 kg, a bulwy na eksport (z certyfikatem) wyceniano na 1,25-1,30 zł/kg.

Przełom marca i kwietnia przyniósł jednak powrót trendu zwykłego. Ceny ziemniaków wręcz skokowo rosły do 1,13-1,33 zł/kg. Główną przyczyną tego wzrostu jest ograniczona podaż ziemniaków krajowych oraz bardzo niewielki import. Wprawdzie sprowadza się ziemniaki wczesne – z Cypru, Maroka czy Egiptu oraz z południa Europy, ale są to zbyt małe ilości by mieć istotny wpływ na poprawę sytuacji podaźowej na rynku.

Średni poziom cen na rynkach hurtowych ziemniaków na początku kwietnia wynosił 1,44 zł/kg wobec 1,32 zł/kg w połowie marca i 0,58 zł/kg w analogicznym okresie 2018 r. Na początku kwietnia ziemniaki w Broniszach osiągały cenę 1,33-1,75 zł/kg, w Bydgoszczy 1,33-1,44 zł/kg, w Lublinie kosztowały 1,60-1,67 zł/kg, w Łodzi 1,33-1,53 zł/kg, we Wrocławiu 1,50 zł/kg, w Rzeszowie 1,20-1,60 zł/kg i w Szczecinie 1,47 zł/kg. W tym okresie najtaniej oferowano ziemniaki na rynku hurtowym w Poznaniu, gdzie osiągały cenę 1,07-1,33 zł/kg.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018
I	62 500	63 700	75 700	64 600	184	221	1 230	2 630
II	69 800	60 600	59 300	62 100	182	274	185	101
III	69 500	76 600	69 300		270	248	267	110
IV	71 800	62 100	69 000		257	143	198	136
V	45 500	28 000	52 400		160	168	117	127
VI	58 800	54 100	52 600		187	233	154	127
VII	48 700	44 000	50 500		100	52	182	183
VIII	138 800	130 100	139 200		2 673	10 030	13 946	10 514
IX	349 800	332 800	346 400		36 562	48 727	48 502	50 926
X	356 000	350 700	411 300		52 406	55 531	52 185	55 371
XI	321 200	326 600	246 100		38 997	51 152	50 369	40 017
XII	178 900	185 200	95 400		3 636	23 291	26 495	8 028
RAZEM	1 771 300	1 714 500	1 667 200	126 700	135 614	190 070	193 830	168 270

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2015 I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016 I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2017 I-XII	4 100	3 179	28 605	140 173	37 446	74 377	12 101	191 585	52 071	18 346
2018 I-XII	2 687	4 835	29 368	133 324	47 112	72 247	12 249	199 248	60 918	13 862
2017 VII	61	-	1 284	7 104	3 054	4 676	1 199	18 726	4 684	1 162
VIII	50	2	514	7 319	3 814	5 951	1 254	19 633	5 229	944
IX	62	220	1 500	11 881	3 345	7 432	1 254	15 004	4 583	1 109
X	127	-	1 907	15 960	3 708	8 004	1 280	14 535	5 445	1 448
XI	37	624	2 344	14 744	3 040	7 623	903	14 438	5 107	1 205
XII	30	247	1 847	13 130	5 781	5 422	898	14 755	2 885	1 095
2018 I	297	682	1 168	13 019	3 744	7 896	1 025	15 425	4 692	1 204
II	283	466	1 626	11 446	3 530	5 757	1 092	13 812	5 085	829
III	306	461	3 810	10 174	3 746	5 849	1 102	14 431	5 612	977
IV	277	844	2 745	9 012	3 633	6 358	1 019	15 083	5 223	840
V	613	152	2 792	8 423	4 144	6 056	787	17 451	5 537	1004
VI	152	1 156	557	8 953	3 519	6 062	961	19 793	5 519	995
VII	99	181	424	9 846	4 501	5 700	841	19 521	6 146	809
VIII	543	-	1 405	9 058	4 056	6 205	1 134	22 002	5 259	979
IX	28	11	1 956	10 457	4 026	5 558	1 069	17 895	4 568	1 283
X	20	41	3 893	15 535	4 282	6 854	995	15 104	5 124	1 679
XI	28	2	4 141	15 404	4 046	5 299	1 140	14 844	4 803	1 785
XII	42	397	4 851	11 995	3 886	4 651	1 083	13 886	3 352	1 478
2019 I	316	-	4 432	11 611	5 246	4 270	814	13 905	2 926	1 473

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze	
2015	I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016	I-XII	39 746	21 440	90 084	13 714	151 354	201 447	79 793	74 705	8 390	16 237
2017	I-XII	44 197	14 813	58 019	15 861	140 317	197 696	87 721	91 014	14 151	20 491
2018	I-XII	37 084	19 487	90 776	16 123	116 651	175 170	100 441	104 733	16 170	9 275
2017	VII	332	0	5 392	1 639	11 947	18 500	7 242	6 061	1 246	2 304
	VIII	11	0	682	1 597	12 364	17 482	7 198	9 501	1 070	1 980
	IX	19	0	1 590	1 473	10 876	16 083	7 067	9 585	1 383	1 849
	X	69	0	2 082	1 307	11 822	14 630	7 914	5 023	1 506	2 106
	XI	45	346	6 589	951	11 487	14 124	7 044	6 039	1 616	1 906
	XII	77	733	4 156	1 106	9 389	12 833	6 721	6 703	1 686	295
2018	I	500	548	8 099	1 513	9 594	12 692	7 997	7 301	1 941	1 585
	II	793	662	4 107	1 427	9 578	14 146	7 835	7 579	1 630	1 778
	III	2 988	2 727	10 644	1 579	9 793	14 668	8 778	8 280	1 483	1 607
	IV	9 873	11 916	13 778	1 330	7 425	13 155	7 452	8 318	1 742	1 232
	V	21 389	2 254	23 775	1 092	12 153	14 159	8 107	8 319	1 172	265
	VI	1 111	0	15 052	1 400	9 555	16 947	8 350	12 163	1 502	141
	VII	103	4	7 351	1 602	10 907	17 375	10 313	8 317	1 445	288
	VIII	13	-	315	1 234	10 066	15 919	8 096	10 129	1 335	464
	IX	29	-	1 796	1 453	8 233	12 359	8 181	9 298	1 256	578
	X	53	-	903	1 719	10 346	15 967	8 385	8 689	686	579
	XI	69	319	1 823	957	9 271	13 047	8 406	8 613	1 052	474
	XII	163	1 057	3 131	817	9 712	14 735	8 541	6 729	927	285
2019	I	315	305	3 366	989	9 806	13 705	8 731	6 883	1 064	466

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj	II	XII	I	II	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2018	2018	2019	2019	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	52,9	52,7	72,7	78,1	147,6	104,4
	targowiskowa	87,5	116,8	123,1	139,0	158,9	112,9
	detaliczna (zł/kg)	1,15	1,59	1,68	1,75	152,2	104,2
	importowa	109,1	169,3	196,8	.	291,8	116,2
	eksportowa	83,2	110,8	125,2	.	143,4	113,0
Relacje cen	skupu / targowisko	0,60	0,45	0,59	0,56	92,9	95,1
	targowisko / detal	0,76	0,73	0,73	0,79	104,4	108,4
	skupu / detal	0,46	0,33	0,43	0,45	97,0	10,3
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,60	3,28	3,38	3,45	132,7	102,1
	detaliczna (zł/kg)	5,04	5,31	5,45	5,52	109,5	101,3
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,42	8,40	8,50	8,52	101,2	100,2
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,3	34,80	35,00	35,20	102,6	100,6
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	10,32	10,72	10,74	10,76	104,3	100,2

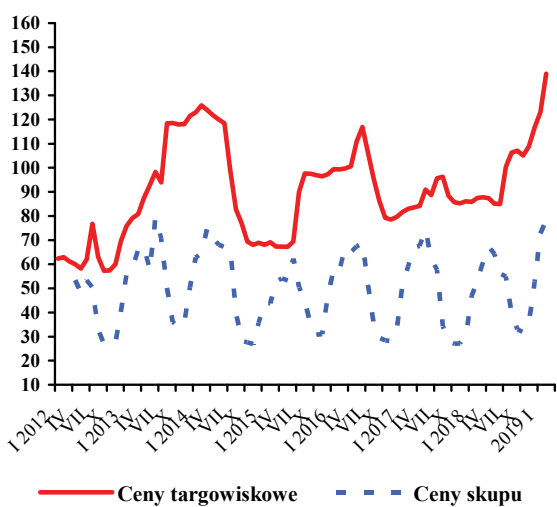
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

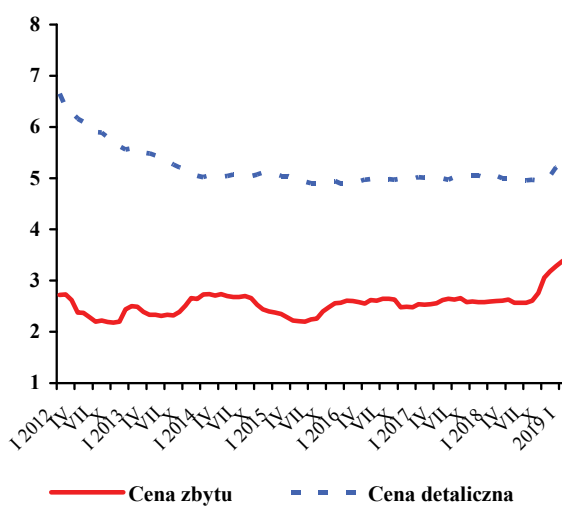
Wyszczególnienie	2018			2019	wsk. zmian cen		
	luty	grudzień	styczeń	styczeń	roczny	Miesięczny	
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%	
1	Dolnośląskie	100,8	127,7	128,2	149,1	147,9	116,3
2	Kujawsko-pomorskie	87,6	119,4	126,6	145,3	165,9	114,8
3	Lubelskie	85,6	103,0	107,9	123,8	144,6	114,7
4	Lubuskie	101,4	161,5	168,2	180,5	178,0	107,3
5	Łódzkie	75,7	108,9	114,3	132,2	174,6	115,7
6	Małopolskie	79,2	107,5	118,0	129,4	163,3	109,6
7	Mazowieckie	85,2	112,4	119,1	129,1	151,5	108,4
8	Opolskie	105,5	136,8	145,2	163,2	154,7	112,4
9	Podkarpackie	89,1	111,5	117,8	132,8	149,1	112,8
10	Podlaskie	85,1	121,5	134,6	144,6	169,9	107,5
11	Pomorskie	94,6	132,6	134,3	145,9	154,2	108,6
12	Śląskie	90,4	117,6	124,8	138,9	153,7	111,3
13	Świętokrzyskie	67,6	88,4	91,5	106,0	156,7	115,9
14	Warmińsko-mazurskie	98,6	130,9	132,4	155,2	157,4	117,2
15	Wielkopolskie	93,7	119,9	126,8	151,1	161,4	119,2
16	Zachodniopomorskie	104,0	137,8	143,2	158,0	151,9	110,4
	maksimum	105,5	161,5	168,2	180,5		
	minimum	67,6	88,4	91,5	106,0	X	
	różnica w %	56,0	82,7	83,9	70,4		

Źródło: Dane GUS.

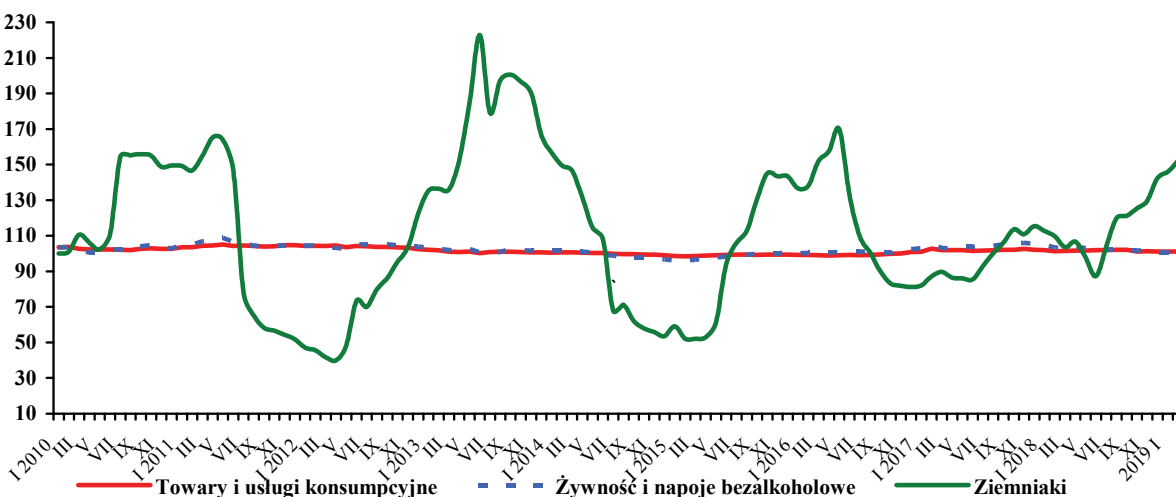
Rys. 1. Ceny ziemniaków (w zł/dt)

Rys. 2. Ceny mączki ziemniaczanej (w zł/kg)

Rys. 3. Dynamika cen detalicznych (analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100)

Źródło: Dane GUS.

W marcu 2019 r., w porównaniu z lutym 2019 r., w skupie z przeznaczeniem do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny pietruszki (o 13%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 10%), cebuli na targowiskach (o 6%), pieczarek (o 3%) i kapusty białej (o 2%). Obniżyła się jedynie cena skupu buraków ćwikłowych (o 4%), a stabilna była cena marchwi. W porównaniu z lutym 2019 r. w zakładach przetwórczych obniżyła się cena skupu buraków ćwikłowych (o 3%) i cebuli obieranej (o 1%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny kapusty pekińskiej (o 39%), marchwi (o 2%) i selerów (o 1%). Obniżyły się ceny buraków ćwikłowych (o 2%) i cebuli (o 1%). Stabilne były ceny kapusty białej i kapusty czerwonej. W marcu 2019 r. porównaniu z lutym br. w handlu hurtowym wzrosły ceny kapusty białej i buraków ćwikłowych (po 4%), marchwi (o 2%) i cebuli (o 1%).

W marcu 2019 r., w porównaniu z marcem 2018 r., w skupie do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 491%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 228%), pietruszki (o 134%), marchwi (o 53%), pieczarek (o 16%), buraków ćwikłowych (o 10%) i cebuli na targowiskach (o 6%). W zakładach przetwórczych i chłodniach w marcu 2019 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2018 r., wzrosły ceny cebuli obieranej (o 179%), marchwi na kostkę (o 112%) i buraków ćwikłowych (o 38%). W handlu hurtowym, w analizowanym okresie, wzrosły ceny kapusty białej (o 372%), cebuli (o 146%), marchwi (o 34%) i buraków ćwikłowych (o 19%).

W lutym 2019 r., w porównaniu ze styczniem 2019 r., wzrosły ceny detaliczne: kapusty białej (o 29%), cebuli (o 13%), porów (o 11%), kalafiorów (o 8%), papryki i buraków ćwikłowych (po 4%), pomidorów (o 3%) i marchwi (o 2%). Obniżyły się ceny detaliczne selerów (o 1%), W relacji do cen detalicznych z lutego 2018 r. wzrosły ceny kapusty białej (o 103%), cebuli (o 77%), porów (o 44%), marchwi (o 36%), kalafiorów (o 26%), pomidorów (o 10%), selerów (o 9%), buraków ćwikłowych (o 8%), pieczarek (o 7%) i papryki (o 5%).

W lutym 2019 r., w porównaniu z lutym 2018 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych obniżyła się produkcja marynat (o 35%) i warzyw mrożonych (o 33%), a wzrosła konserw warzywnych (o 26%) i soku pomidorowego (o 6%)

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

Eksport warzyw świeżych w styczniu 2019 r. wyniósł 33,4 tys. t, a jego wartość 20,2 mln EUR. W porównaniu ze styczniem 2018 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych wzrósł o 5%, a jego wartość zwiększyła się o 45%. Do wzrostu wolumenu eksportu przyczyniło się zwiększenie sprzedaży kapusty (o 27%) i cebuli (o 2%). W tym samym czasie wyeksportowano 64,5 tys. t przetworów warzywnych o wartości 55,1 mln EUR. W porównaniu ze styczniem 2018 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 2%, a jego wartość wzrosła o 13%. Wolumen eksportu suszy obniżył się o 21%, mrożonek o 6% oraz kapusty kwaszonej o 3%.

W styczniu 2019 r. zaimportowano 78,1 tys. t warzyw świeżych tj. o 10% więcej niż w styczniu 2018 r. Wartość ich importu wyniosła 83,5 mln EUR, tj. o 2% więcej niż w styczniu 2018 r. Wzrost wolumenu importu spowodowany był zwiększeniem przywozu kapusty (o 643%), cebuli (o 301%), marchwi (o 96%), czosnku (o 63%) i papryki (o 9%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 24,8 tys. t, tj. o 8% więcej niż w styczniu 2018 r. Wartość importu przetworów warzywnych wyniosła 25,1 mln EUR i wzrosła w porównaniu ze styczniem 2018 r. o 16%. Wzrósł import konserw (o 64%), suszy (o 25%) i mrożonek (o 23%).

W styczniu 2019 r. ujemne saldo w handlu warzywami i ich przetworami wyniosło 33,3 mln EUR wobec ujemnego (40,7 mln EUR) w styczniu 2018 r.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pietruszka	Pomidory szklarniowe	Kalafioły gruntowe (szt.)	Pieczarki
2018 III	0,68	1,61	0,32	0,98	0,71	-	-	3,29	-	-	4,73
IV	0,71	1,62	0,31	1,37	0,78	-	-	4,92	6,72	-	4,85
V	0,83	1,65	0,54	2,07	0,91	-	-	5,95	4,01	-	4,81
VI	1,04	2,03	1,11	2,65	1,18	-	-	6,68	2,56	-	4,89
VII	1,18	2,41	1,46 ^c	2,30	0,89	2,13	1,33	9,43	2,36	1,93	4,94
VIII	1,22	2,28	1,94 ^c	1,32	0,73	2,15	1,42	7,52	1,75	2,07	4,99
IX	1,13	2,07	0,88	1,25	0,72	2,04	-	5,00	2,98	2,69	5,21
X	1,31	2,03	0,79	1,24	0,69	-	-	4,97	4,08	2,72	5,29
XI	1,64	2,19	0,97	1,30	0,72	-	-	5,70	3,95	2,34	5,56
XII	1,78	2,37	1,04	1,39	0,72	-	-	5,75	-	-	5,58
2018 I-XII	1,05	1,96	0,66	1,46	0,78	2,14	1,54	5,37	3,59	2,37	5,06
2019 I	1,86	2,45	1,24	1,47	0,76	-	-	6,27	-	-	5,48
II	2,03	2,58	1,85	1,50	0,81	-	-	6,81	-	-	5,34
III	2,23	2,74	1,89	1,50	0,78	-	-	7,70	-	-	5,51
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2019</u> II 2019	110	106	102	100	96	x	x	113	x	x	103
<u>III 2019</u> III 2018	328	170	591	153	110	x	x	234	x	x	116

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg, loco zakład)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparagowa	Brokuły różyczk.	Kalafioły różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2018 III	0,95	0,37	0,26	0,26	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,90	0,39	0,25	0,26	-	-	-	-	-	-	-
V	0,85	0,30	0,26	0,26	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,82	-	-	-	1,12	-	1,99	1,60	2,00	-	-
VII	-	-	-	-	1,10	0,80	1,97	-	2,25	-	-
VIII	1,22	-	-	-	-	0,79	1,99	1,20	2,43	0,60	0,35
IX	1,42	0,38	0,30	0,29	-	0,80	1,96	1,22	-	0,59	0,38
X	1,64	0,40	0,27	0,30	-	-	1,98	1,27	-	0,64	-
XI	1,98	0,43	0,28	0,32	-	-	2,13	1,41	-	-	-
XII	2,19	0,45	0,30	0,35	-	-	-	-	-	-	-
2018 I-XII	1,25	0,38	0,27	0,29	1,11	0,80	2,00	1,34	2,23	0,61	0,37
2019 I	2,46	0,50	0,34	0,36	-	-	-	-	-	-	-
II	2,65	-	-	0,37	-	-	-	-	-	-	-
III	2,63	-	0,55	0,36	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2019</u> II 2019	99	x	x	97	x	x	x	x	x	x	x
<u>III 2019</u> III 2018	279	x	212	138	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemniaki
2018 II	-	-	1,01	0,33	0,60	-	0,55	1,30	1,10	0,52	-	0,46	0,40
III	-	-	1,03	0,30	0,60	-	0,59	-	1,15	0,54	-	0,50	0,40
IV	4,83	-	1,18	0,31	0,60	-	1,20	-	1,29	0,57	-	0,63	0,40
V	3,49	-	1,85	0,32	0,57	-	1,35	-	1,33	0,56	-	0,65	-
VI	2,00	1,25	1,89	1,00	0,53	-	1,65	-	1,33	0,57	-	0,71	-
VII	1,99	1,31	2,04	0,78	-	4,00	1,55	-	-	0,62	-	0,70	-
VIII	1,25	1,27	1,68	0,70	-	3,00	1,30	-	1,35	0,82	-	0,68	-
IX	3,10	1,47	1,83	0,81	0,90	2,37	1,00	-	1,50	0,92	-	0,56	-
X	3,68	-	1,12	0,69	0,90	-	1,12	-	1,50	1,01	-	0,53	-
XI	3,93	-	0,75	0,93	0,90	-	1,13	-	1,50	1,15	-	0,53	-
XII	5,55	-	0,83	0,99	0,90	-	1,21	-	1,53	1,31	-	0,56	0,68
2018 I-XII	3,31	1,33	1,35	0,63	0,71	3,12	1,10	1,25	1,33	0,76	-	0,58	0,46
2019 I	-	-	1,00	1,04	1,03	-	1,25	-	1,53	1,58	-	0,55	0,70
II	-	-	1,03	1,57	1,05	-	1,30	-	1,58	1,65	-	0,55	-
III	-	-	1,43	1,57	1,05	-	1,32	-	1,59	1,64	-	0,54	1,00
Wskaźnik zmian w %													
<u>III 2019</u> II 2019	x	x	139	100	100	x	102	x	101	99	x	98	x
<u>III 2019</u> III 2018	x	x	139	523	175	x	224	x	138	304	x	108	250

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne ^a	Marynaty
2018 I	2 495	46 480	25 279	2 584
II	3 733	45 005	21 157	2 657
III	4 308	42 923	24 432	2 111
IV	3 384	33 247	22 134	2 604
V	3 646	33 416	22 837	1 756
VI	2 973	35 129	29 462	2 080
VII	3 658	47 775	30 906	7 309
VIII	4 852	63 809	36 739	7 017
IX	4 708	69 522	38 652	4 035
X	3 839	79 464	34 628	2 603
XI	4 305	63 221	35 443	2 576
XII	2 790	29 898	23 272	2 070
2018 I-XII	44 691	589 889	344 941	39 402
2019 I	3 827	31 695	28 768	2 620
II	3 954	30 360	26 582	1 734
Wskaźnik zmian w %				
<u>II 2019</u> II 2018	106	67	126	65

^a w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017		2018												2019		I 2019 I 2018 (%)
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I		
Warzywa ogółem	491610	31876	34640	43812	26449	37675	49128	45387	52388	51673	46099	38107	31166	488400	33381	105	
Cebula	132593	12399	16160	16868	11102	13124	11969	8852	10197	14203	14649	13246	12857	155626	12668	102	
Kapusta	52053	3261	3380	4887	3154	2770	2015	1607	2582	2912	3860	3671	4133	38232	4134	127	
Marchew	33050	3402	1902	2676	1498	1591	958	2075	2057	1550	1439	1270	1535	21953	2341	69	
Ogórk	15556	503	447	733	542	1315	2744	4184	3461	1525	857	529	809	17648	454	90	
Pomidory	92278	848	739	1733	1587	10196	17702	14347	16383	12035	8666	3511	517	88264	369	43	
Kalafiory	24281	418	386	414	372	285	4642	3401	2409	2612	2324	2320	101	19686	381	91	
Przetwory ogółem	712445	65663	64636	67728	60463	56066	56402	53584	55196	58329	69605	65284	49682	722637	64515	98	
Susze	36093	2635	2164	2576	1836	2037	2160	2228	2073	2216	2063	2502	1742	26233	2094	79	
Marynaty	51629	3912	3731	5297	4170	4167	3999	3986	4560	3950	5691	5562	4247	53272	4549	116	
Konserwy	63532	5501	5302	6850	5173	4465	4659	3740	4689	5634	6140	6578	5707	64436	5878	107	
-kapusta kwasz.	12491	1118	763	1148	810	753	773	586	604	782	1030	1178	1039	10586	1083	97	
Mrożonki	454435	45570	43736	43854	40906	35661	35623	34736	36382	39107	47670	42699	30886	476832	42648	94	
Pieczarki i ich przetwory	316271	28193	27867	31034	28064	27663	25023	25203	24459	24804	28014	28495	24860	323680	27608	98	
Warzywa ogółem	259109	13936	14496	18191	13405	24596	28645	27548	31252	39080	30084	22522	19821	283575	20173	145	
Cebula	45767	4633	5905	5469	3760	5024	4446	3996	4749	6629	7782	8690	8928	70009	8235	178	
Kapusta	12565	676	661	882	676	1133	780	508	903	1034	1240	1265	1490	11248	1735	257	
Marchew	8165	955	552	961	618	838	546	835	736	569	540	491	848	8490	1148	120	
Ogórk	12567	640	730	905	664	1376	1714	2426	2152	1308	1118	775	895	14702	683	107	
Pomidory	70970	580	624	1360	1672	8251	10632	9251	9091	13110	8609	3297	760	67236	453	78	
Kalafiory	15781	320	265	332	288	243	2938	2358	1720	2320	1798	1512	112	14206	418	131	
Przetwory ogółem	521200	48721	49809	53960	46589	46550	46594	42600	44765	45689	56127	54848	44030	580284	55108	113	
Susze	64129	5861	5082	5857	4403	4847	4981	4904	4971	4877	5081	5851	4542	61259	5486	94	
Marynaty	46550	3869	3701	5111	3777	3759	3609	3648	4122	3688	5276	5264	4115	49937	4257	110	
Konserwy	65136	5850	6497	7213	5790	5185	5278	4539	5225	5875	6819	6592	6275	71138	6751	115	
-kapusta kwasz.	7159	733	558	785	528	506	554	410	405	550	763	884	767	7442	825	113	
Mrożonki	240140	25274	24460	25628	23539	21797	21693	19983	22356	23623	30440	28777	21682	289252	28596	113	
Pieczarki i ich przetwory	450234	39636	38952	43780	40110	40774	35348	36414	35719	37024	41151	42790	38889	470587	42582	107	

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2018												2019		$\frac{I\ 2019}{I\ 2018}$ (%)	
	2018												2019		$\frac{I\ 2019}{I\ 2018}$ (%)	
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	
Warzywa ogółem	556854	70967	66768	84804	82765	54315	39380	24605	11534	12995	29962	50515	67072	595682	78093	110
Cebula	50761	2880	2409	4486	3120	4655	6723	6604	1511	3960	6463	8865	9862	61536	11540	401
Kapusta	14261	150	522	1635	8596	1869	240	111	6	161	10	409	483	14191	1115	743
Marchew	37207	1994	4903	6526	7735	7973	10055	2964	142	289	308	1330	2781	46999	3903	196
Ogórki	58866	10727	7199	7822	4658	1130	744	1879	2025	1884	5158	8458	8157	59841	10218	95
Pomidory	144689	24110	20227	24001	17414	13840	8086	5381	3863	2894	5344	9662	18506	153329	20649	86
Papryka	62125	7415	6858	10175	10271	7694	5486	3310	693	581	3420	5812	6656	68371	8046	109
Czosnek	9983	363	603	1048	1937	571	589	858	573	663	685	612	828	9330	593	163
Przetwory ogółem	276471	22987	27318	25748	26305	25601	22992	19372	22452	22689	26397	27621	25930	295412	24820	108
Mrożonki	50742	4924	4878	4466	6356	4394	4636	4008	4745	5506	5532	4513	4464	58421	6062	123
Susze	20148	1293	1244	1105	1382	1207	1097	808	1336	963	1215	1612	1166	14427	1618	125
Marynaty	18385	1760	1683	2102	1982	1888	1499	1139	1389	1398	1660	2250	1481	20231	1405	80
Konserwy	46600	3078	5032	5502	4051	4103	3768	3466	4124	4381	5728	6615	7123	56972	5038	164
<i>-kukurydza konserw.</i>	16364	773	1946	1640	959	1051	1239	911	1260	1995	1430	2136	2525	17866	748	97
Koncentrat pomid.	82809	7204	9537	7183	7053	9122	6611	6331	7106	5598	7379	7862	6700	87686	6216	86
Warzywa ogółem	599250	81664	70661	90654	78937	57971	34540	17654	10999	13704	31931	52786	68898	610401	83521	102
Cebula	11782	667	806	1792	1009	962	1218	1213	613	1427	1740	2485	2593	16525	2986	448
Kapusta	6152	67	213	683	3743	766	71	29	5	45	9	76	78	5784	306	458
Marchew	11268	801	1636	2710	3320	4445	5358	1391	206	339	331	629	1174	22340	1757	219
Ogórki	59521	11609	9478	8653	4432	1259	551	1082	1037	1092	4566	9518	8039	61313	9537	82
Pomidory	195549	32741	25020	32375	24549	18522	8276	4064	3482	4759	9654	14162	24806	202409	29104	89
Papryka	101544	11352	10286	14621	12487	12756	10083	5043	833	917	4250	7465	9423	99517	11757	104
Czosnek	16824	659	988	1502	1929	829	708	962	896	889	812	905	1098	12177	926	140
Przetwory ogółem	276644	21636	26193	25984	25524	26285	22721	20941	21922	22122	26127	26960	25323	291739	25122	116
Mrożonki	38438	3536	3629	3554	4532	3540	3424	3018	2943	3814	4116	3272	3216	42594	3992	113
Susze	46617	3021	3465	3106	3519	3053	2521	2246	3063	2309	2809	3420	2663	35194	3969	131
Marynaty	20920	1913	1892	2343	2156	2312	2050	1726	1358	1625	1930	2381	1723	23409	1487	78
Konserwy	58538	3990	6257	7476	5529	5305	5198	5825	5880	5734	7243	8069	8945	75450	7237	181
<i>-kukurydza konserw.</i>	16166	833	1997	1683	1000	964	1185	905	1209	1979	1408	2107	2457	17725	751	90
Koncentrat pomid.	63810	5446	7024	5004	5027	6451	4845	4688	4977	4108	5340	5784	4844	63538	4623	85

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2017 I-XII	0,36	0,25	0,25	1,09	0,86	0,73	1,43	0,81	0,65	0,45
I	0,37	0,21	0,28	1,27	0,68	0,76	1,41	0,90	0,66	0,51
II	0,37	0,20	0,29	1,63	0,85	0,69	1,40	0,87	0,73	0,53
III	0,32	0,18	0,36	1,23	0,78	0,80	1,41	0,83	0,68	0,56
IV	0,34	0,21	0,41	1,22	1,05	0,77	1,43	0,81	0,65	0,55
V	0,38	0,41	0,53	1,05	0,81	0,85	1,47	0,84	0,67	0,57
VI	0,37	0,39	0,57	0,62	0,60	0,63	1,41	0,85	0,72	0,54
VII	0,45	0,32	0,40	0,58	0,64	0,69	1,44	0,84	0,70	0,55
VIII	0,47	0,35	0,36	0,62	0,55	0,71	1,46	0,85	0,67	0,53
IX	0,47	0,36	0,37	0,86	1,09	0,89	1,49	0,87	0,70	0,53
X	0,53	0,32	0,38	1,30	0,99	0,77	1,47	0,86	0,74	0,53
XI	0,66	0,34	0,39	1,46	0,94	0,65	1,50	0,86	0,75	0,56
XII	0,69	0,36	0,55	1,11	1,47	1,11	1,56	0,89	0,74	0,55
2018 I-XII	0,45	0,30	0,41	1,08	0,87	0,78	1,46	0,86	0,70	0,54
2019 I	0,65	0,42	0,49	1,50	1,23	1,10	1,54	0,88	0,76	0,57
Wskaźnik zmian w %										
<u>I 2019</u> XII 2018	144	138	121	139	141	141	106	103	109	105
<u>I 2019</u> I 2018	174	203	175	118	180	143	110	98	116	113

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2017 X	0,94	0,54	0,86	0,85	-	1,92	4,60	3,46	2,97
XI	0,97	0,49	0,87	0,87	-	-	7,25	4,72	2,86
XII	0,96	0,47	0,92	0,90	-	-	7,38	6,62	-
2017 I-XII	0,92	0,68	0,91	0,88	2,41	1,55	5,01	4,26	2,88
2018 I	0,90	0,45	1,09	0,94	-	-	-	-	-
II	0,90	0,49	1,08	0,95	-	-	-	-	-
III	0,97	0,49	1,40	1,02	-	-	6,02	-	-
IV	0,97	0,52	1,72	1,03	-	-	4,70	7,85	-
V	1,06	0,69	2,26	1,05	-	-	-	4,11	-
VI	1,16	1,04	2,88	1,17	2,47	-	2,31	2,68	-
VII	1,35	1,24	2,07	1,11	2,51	2,43	2,21	2,71	3,31
VIII	1,29	1,02	2,08	1,11	2,54	1,40	3,04	1,95	2,98
IX	1,26	0,98	1,60	1,04	3,00	1,44	3,61	3,87	4,18
X	1,48	1,05	1,58	1,09	-	2,37	5,38	4,27	3,77
XI	1,73	1,24	1,60	0,97	-	-	8,14	4,06	2,78
XII	1,97	1,30	1,64	1,00	-	-	8,84	6,07	-
2018 I-XII	1,25	0,88	1,75	1,04	2,63	1,91	4,92	4,17	3,40
2019 I	2,14	1,62	1,75	1,08	-	-	-	-	-
II	2,37	2,23	1,83	1,16	-	-	-	-	-
III	2,39	2,32	1,87	1,21	-	-	6,77	16,52	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>III 2019</u> II 2019	101	104	102	104	x	x	x	x	x
<u>III 2019</u> III 2018	246	472	134	119	x	x	x	x	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczip	Sok pomidorowy ^a
2018 I	3,40	9,07	3,05	3,17	3,40	4,92	2,11
II	3,29	9,09	3,11	3,18	3,56	5,02	2,11
III	3,32	9,23	3,10	3,19	3,61	5,04	2,08
IV	3,32	9,26	3,11	3,20	3,64	5,07	2,05
V	3,37	9,15	3,07	3,09	3,55	5,05	2,03
VI	3,39	9,18	3,00	3,05	3,57	5,08	2,08
VII	3,34	9,21	3,01	3,08	3,62	5,06	2,12
VIII	3,43	9,22	3,01	3,13	3,69	5,09	2,09
IX	3,43	9,44	3,08	3,09	3,74	5,04	2,09
X	3,48	9,38	3,08	3,07	3,68	5,10	2,09
XI	3,48	9,39	3,11	3,04	3,70	5,11	2,09
XII	3,55	9,25	3,05	3,00	3,61	5,21	2,00
2018 I-XII	3,40	9,24	3,07	3,11	3,61	5,07	2,08
2019 I	3,68	9,30	3,04	3,09	3,52	5,32	1,84
Wskaźnik zmian w %							
I 2019 XII 2018	108	103	100	97	104	108	87
I 2019 I 2018	108	101	99	99	98	105	88

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafioły ^a	Pieczarki
2017 X	1,99	1,53	1,94	1,77	4,11	5,67	6,41	5,65	-	4,36	7,54
XI	2,04	1,43	1,96	1,79	4,05	5,55	7,92	6,40	-	4,22	7,61
XII	2,01	1,47	1,94	1,75	4,00	5,51	9,01	8,14	-	5,80	7,75
2017 I-XII	2,02	1,53	1,90	1,87	4,25	6,49	10,21	6,86	4,94	5,47	7,62
2018 I	2,02	1,42	2,07	1,78	3,98	5,97	10,26	9,05	-	6,71	7,75
II	2,00	1,44	2,14	1,79	4,02	5,70	10,14	8,15	-	6,48	7,54
III	1,99	1,40	2,24	1,83	3,97	6,19	10,16	8,16	-	7,31	7,54
IV	2,04	1,41	2,61	1,86	4,18	6,55	9,23	8,88	-	7,63	7,59
V	2,06	1,48	3,10	1,93	4,39	6,39	11,76	6,87	7,71	6,68	7,49
VI	2,51	1,68	4,04	2,47	4,61	7,09	14,15	4,78	4,52	4,68	7,60
VII	2,95	3,57*	3,66	2,35	5,15	7,58	9,88	4,37	3,81	4,10	7,60
VIII	2,75	3,67*	2,88	2,08	4,99	6,68	5,58	3,62	3,72	4,15	7,62
IX	2,50	2,08	2,72	1,97	4,59	6,56	5,35	4,89	4,21	4,86	7,79
X	2,55	2,04	2,70	1,87	4,43	6,66	6,26	6,79	-	5,11	7,78
XI	2,77	2,01	2,69	1,84	4,33	6,67	7,30	6,63	-	4,44	7,67
XII	2,96	2,12	2,77	1,80	4,37	6,54	10,03	8,25	-	6,13	8,10
2018 I-XII	2,43	1,71	2,80	1,96	4,42	6,55	9,18	6,70	4,79	5,69	7,67
2019 I	3,14	2,26	2,85	1,87	4,41	7,41	10,25	8,64	-	7,55	8,26
II	3,54	2,92	2,91	1,94	4,38	8,23	10,68	8,93	-	8,18	8,09
Wskaźnik zmian w %											
II 2019 I 2019	113	129	102	104	99	111	104	103	x	108	98
II 2019 II 2018	177	203	136	108	109	144	105	110	x	126	107

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

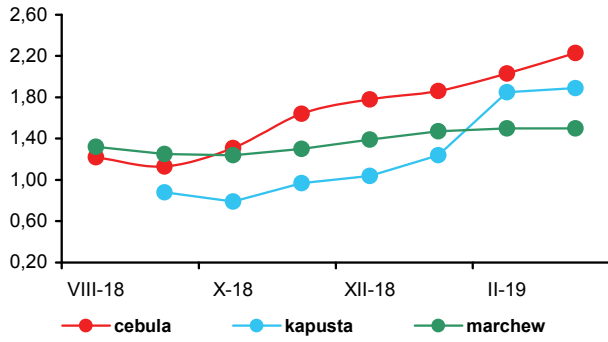
Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2017 X	6,19	15,50	8,42	9,68	8,60	10,60	3,72	6,23	8,91	4,00
XI	6,21	15,45	8,46	9,68	8,66	10,98	3,67	6,25	8,80	3,96
XII	6,13	15,25	8,54	9,80	8,62	10,60	3,67	6,13	8,46	4,06
2017 I-XII	6,09	15,40	8,41	9,68	8,53	10,63	3,71	6,25	8,83	4,01
2018 I	6,29	15,45	8,52	9,90	8,78	10,60	3,73	6,30	8,71	4,05
II	6,19	15,50	8,56	9,82	8,78	10,70	3,73	6,30	8,69	4,12
III	6,24	15,35	8,44	9,88	8,78	10,70	3,74	6,23	8,63	4,03
IV	6,31	15,30	8,62	9,88	8,76	10,65	3,72	6,28	8,69	4,01
V	6,12	15,40	8,66	9,94	8,80	10,60	3,75	6,33	8,69	4,00
VI	6,14	15,55	8,52	9,96	8,82	10,65	3,74	6,38	8,66	3,93
VII	6,28	15,65	8,62	9,88	8,84	10,65	3,71	6,43	8,63	3,94
VIII	6,24	15,55	8,64	9,84	8,82	10,65	3,77	6,43	8,74	3,99
IX	6,20	15,40	8,64	10,06	8,92	10,80	3,79	6,48	8,74	3,97
X	6,26	15,45	8,68	10,06	8,98	10,80	3,75	6,45	8,80	3,95
XI	6,09	15,40	8,88	11,12	9,10	10,80	3,76	6,38	8,74	3,95
XII	6,07	15,25	8,90	10,02	9,06	10,85	3,73	6,23	8,43	3,96
2018 I-XII	6,20	15,44	8,64	9,95	8,87	10,70	3,74	6,35	8,68	3,99
2019 I	6,23	15,60	8,82	10,14	9,20	10,95	3,72	6,35	8,83	3,98
II	6,26	15,50	9,02	10,08	9,24	10,95	3,75	6,43	8,86	3,98
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2019</u> I 2019	100	99	102	99	100	100	101	101	100	100
<u>II 2019</u> II 2018	101	100	105	103	105	102	101	102	102	97

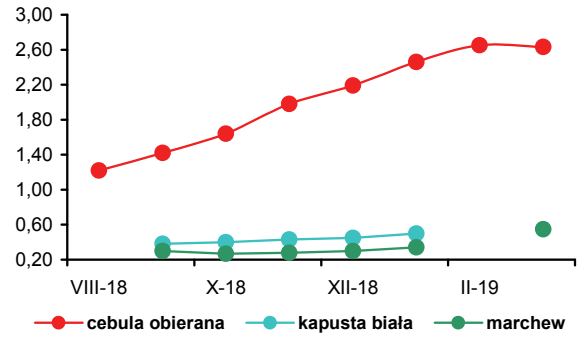
^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

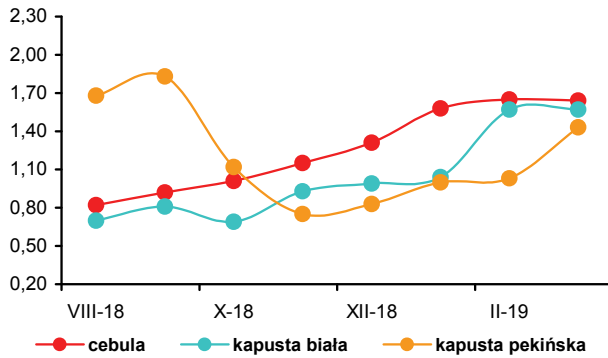
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

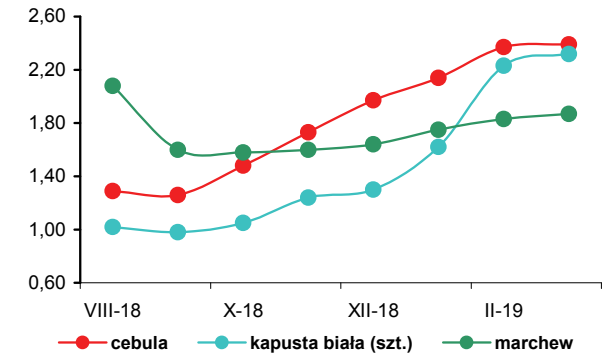
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

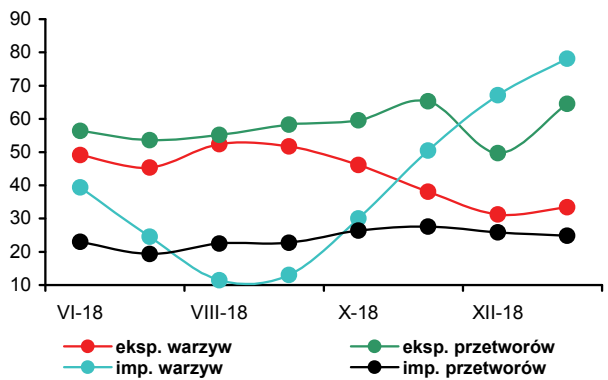
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

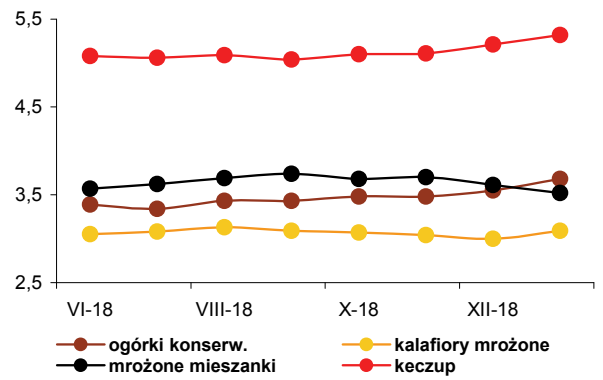
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

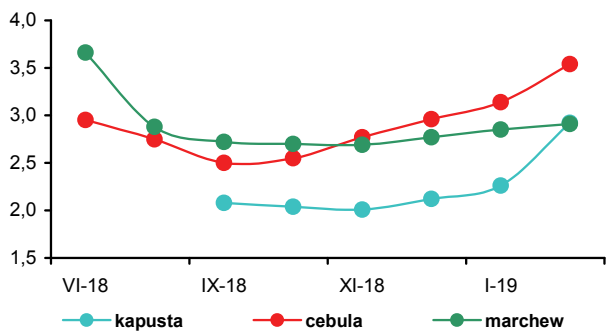
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. t)

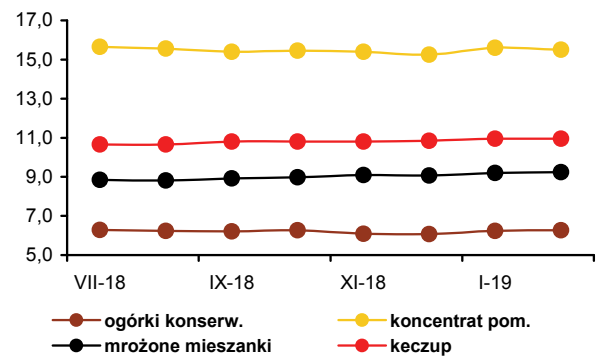
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

Ceny oferowane za jabłka w marcu 2019 r., w porównaniu z marcem 2018 r., na rynkach hurtowych były średnio niższe o 57%, w spółdzielniach ogrodniczych o 61%, a w firmach eksportujących o 63%. Do tak dużego spadku cen przyczyniły się duże zapasy jabłek w Polsce, które wg WAPA¹ na dzień 1 marca 2019 r. wynosiły 940 tys. t, wobec 464 tys. t w 2018 r. (większe o 102,3%). Gruszki w spółdzielniach ogrodniczych potaniały o 37%, a w hurcie o 22%. Na

rynku hurtowym obniżyły się też ceny winogron (o 26%), mandarynek (o 24%) oraz bananów i cytryn (po 15%). Droższe były jedynie pomarańcze (o 3%). Zakłady przetwórcze, z powodu wysokiej podaży surowca, za jabłka do tłoczenia płaciły 0,36 zł/kg (mniej o 53% niż w marcu poprzedniego roku). W marcu 2019 r., w porównaniu z lutym 2019 r., przeciętne ceny jabłek na rynkach hurtowych zwiększyły się o 5%, natomiast w skupie prowadzonym przez spółdzielnie ogrodnicze obniżyły się o 1%, a oferowane przez firmy eksportujące spadły o 4%. W zakładach przetwórczych ceny skupu płacone za jabłka do tłoczenia, w porównywanych miesiącach nie zmieniły się. Gruszki podrożały w skupie prowadzonym w spółdzielniach ogrodniczych o 1%, a w hurcie o 8%. Na rynku hurtowym wzrosły ceny bananów (o 13%) i mandarynek (o 8%). Potaniały natomiast winogrona (o 7%) oraz cytryny (o 5%). Nie zmieniły się ceny pomarańcz.

Ceny detaliczne owoców i ich przetworów w lutym 2019 r., w relacji do lutego 2018 r., obniżyły się średnio o 13,7%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 2,1%. Potaniały jabłka (o 38,5%), owoce pestkowe (o 23,1%), owoce jagodowe (o 17,7%), banany (o 10,7%), owoce cytrusowe (5,4%) i przetwory owocowe (o 1,2%). Wyższe były natomiast przeciętne ceny owoców mrożonych (o 3,7%) oraz owoców suszonych i orzechów (o 0,5%)

W średnich i dużych firmach w lutym 2019 r., w porównaniu do lutego 2018 r., produkcja soków zagęszczonych wzrosła sześciokrotnie, a pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych o 56%. Zwiększyła się produkcja soków pitnych tłoczonych z jabłek o 159%, a pozostałych

soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych oraz wyciskanych z owoców cytrusowych po 17%. Wzrosła produkcja owoców mrożonych (o 43%), kompotów i owoców pasteryzowanych (o 36%) oraz dżemów (o 17%). W lutym 2019 r., w porównaniu do stycznia br., produkcja soków owocowych i owocowo-warzywnych zwiększyła się o 7% do 75,1 tys. t. Większa była produkcja soków tłoczonych z jabłek (o 19%), pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 7%), a obniżyła się produkcja soków wyciskanych z owoców cytrusowych (o 18%) oraz soków zagęszczonych (o 16%). Wzrosła natomiast produkcja owoców mrożonych o 3%, dżemów o 21%, a także kompotów i owoców pasteryzowanych o 22%.

Średnie ceny zbytu soków pomarańczowych w lutym 2019 r., wobec lutego w 2018 r., zmniejszyły się o 3%, a soków jabłkowych o 20%. Potaniały też dżemy produkowane z czarnych porzeczek (o 2%) oraz z truskawek (o 5%).

Wolumen eksportu owoców świeżych w styczniu 2019 r. wobec stycznia 2018 r. był większy o 25%, a przetworów owocowych o 28%. Eksport owoców świeżych zwiększył się głównie z powodu większej sprzedaży jabłek (o 26%), a przetworów w wyniku wzrostu sprzedaży zagęszczonego soku jabłkowego (o 117%). Wartość eksportu owoców świeżych, z powodu ich bardzo niskich cen, nie zmieniła się i pozostała na poziomie 48,9 mln EUR, a przetworów w wyniku niskich cen surowca zwiększyła się jedynie o 1,0% do 106,0 mln EUR.

Import owoców świeżych wzrósł w styczniu 2019 r. wobec stycznia 2018 r. o 7% do 144,0 tys. t. Większe były zakupy owoców cytrusowych o 16%. Przywóz przetworów obniżył się o 17% (do 35,0 tys. t), w wyniku mniejszego importu zagęszczonych soków (o 29%). W styczniu 2019 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 32,3 mln EUR, wobec ujemnego 36,7 mln EUR w styczniu poprzedniego roku. Wartość eksportu zwiększyła się o 1% i wyniosła 154,9 mln EUR, a importu zmniejszyła się o 1% do 187,1 mln EUR.

1. The World Apple and Pear Association

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2018 I	1,73	3,15	-	-	-	-	-
II	1,84	3,18	-	-	-	-	-
III	1,92	3,29	-	-	-	-	-
IV	2,13	3,33	-	-	-	-	-
V	2,20	3,32	6,00	-	-	-	-
VI	2,06	3,53	5,66	-	-	-	-
VII	1,81	2,86	-	2,50	2,99	2,07	1,48
VIII	1,08	1,85	7,00	-	2,97	1,43	0,82
IX	0,87	1,29	7,00	-	-	-	-
X	0,68	1,48	-	-	-	-	-
XI	0,70	1,58	-	-	-	-	-
XII	0,72	1,72	-	-	-	-	-
2018 I-XII	1,51	2,48	6,09	2,50	2,97	1,60	1,04
2019 I	0,76	1,78	-	-	-	-	-
II	0,75	1,91	-	-	-	-	-
III	0,74	2,06	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>III 2019</u> <u>II 2019</u>	99	108	x	x	x	x	x
<u>III 2019</u> <u>III 2018</u>	39	63	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg loco zakład)^a

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2018 I	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,81	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,58	4,05	2,94	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,46	4,92	3,24	2,79	0,86	2,66	-	1,93	1,50	-
VII	0,19	-	-	1,61	0,48	2,04	-	1,36	0,65	-
VIII	0,22	-	-	-	-	2,33	0,50	1,18	0,52	0,69
IX	0,22	-	-	-	-	2,58	-	-	-	0,65
X	0,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XI	0,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2018 I-XII	0,43	4,49	3,09	2,20	0,67	2,40	0,50	1,49	0,89	0,67
2019 I	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>III 2019</u> <u>II 2019</u>	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>III 2019</u> <u>III 2018</u>	47	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala must (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czereśnie	Śliwki
2018 I	1,57	1,83	1,86	1,37	1,62	1,64	1,67	2,60	-	-	-	-
II	1,69	2,07	1,97	1,63	1,75	1,79	1,87	-	-	-	-	-
III ^a	1,79	2,07	1,98	1,70	1,80	1,82	1,96	-	-	-	-	-
IV ^a	1,95	2,07	2,06	1,86	1,93	1,96	2,01	-	-	-	-	-
V ^a	1,91	2,15	2,12	1,67	1,89	1,92	2,05	-	-	5,00	-	-
VI ^a	1,83	2,24	2,14	1,44	1,83	1,87	2,04	-	-	5,67	4,00	-
VII	1,46	-	2,25	1,43	-	1,66	-	-	-	7,50	4,75	1,20
VIII	0,74	0,95	-	1,00	-	-	-	1,72	-	7,38	-	0,77
IX	0,61	0,77	0,90	-	-	-	0,55	1,57	-	7,00	-	0,61
X	0,50	0,73	0,85	0,35	0,41	0,45	0,44	1,34	1,40	-	-	0,70
XI	0,52	0,78	0,85	0,34	0,40	0,44	0,40	1,66	-	-	-	-
XII	0,55	0,95	1,00	0,35	0,46	0,53	0,48	1,45	-	-	-	-
2018 I-XII	1,26	1,51	1,63	1,19	1,34	1,41	1,35	1,72	1,40	6,51	4,38	0,82
2019 I	0,65	0,99	1,09	0,45	0,53	0,59	0,57	2,20	-	-	-	-
II	0,69	1,05	1,12	0,50	0,54	0,60	0,65	2,20	-	-	-	-
III	0,66	1,02	1,02	0,49	0,54	0,59	0,63	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>III 2019</u> <u>II 2019</u>	96	97	91	98	100	98	97	x	x	x	x	x
<u>III 2019</u> <u>III 2018</u>	37	49	52	29	30	32	32	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2018 I	9 632	13 001	24 579	2 838	12 943	5 041	4 583
II	13 239	9 983	25 026	3 338	11 917	4 739	3 634
III	19 867	18 639	30 853	2 192	12 071	5 079	4 243
IV	14 488	14 463	25 534	3 016	11 424	5 016	4 490
V	14 647	13 073	30 014	1 517	20 072	3 738	4 989
VI	13 213	13 669	29 855	2 103	87 090	4 209	4 418
VII	10 221	13 184	60 600	10 243	113 843	3 696	6 784
VIII	18 133	12 736	43 156	27 074	39 963	3 526	4 805
IX	24 290	14 379	33 898	67 039	21 006	3 502	4 588
X	32 612	16 028	34 824	87 392	17 982	4 871	4 874
XI	34 772	15 469	32 339	87 684	17 649	5 083	4 772
XII	26 359	16 656	28 719	34 190	15 207	3 321	4 239
2018 I-XII	231 473	171 280	399 397	328 626	381 167	51 821	56 419
2019 I	28 727	14 227	27 378	24 404	16 552	4 581	4 061
II	34 288	11 633	29 220	20 600	17 042	5 551	4 938
Wskaźniki zmian (%)							
<u>II 2019</u> <u>I 2019</u>	119	82	107	84	103	121	122
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	259	117	117	617	143	117	136

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego)

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017		2018 ^a												2019 ^a		
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	I 2019 I 2018
Owoce świeże	91 956	1 291 403	95 483	92 190	114 817	85 797	90 780	91 574	65 879	51 142	52 084	92 287	125 435	110 915	1 068 383	119 155	125
Jabłka	60 656	1 037 455	72 629	75 403	96 894	71 922	75 202	66 202	30 585	25 168	33 331	73 825	97 660	75 497	794 318	91 708	126
Gruszki	6 451	41 979	6 348	4 797	5 077	2 488	1 607	981	281	1 224	2 785	4 931	7 158	7 743	45 421	7 050	111
Truskawki	74	9 086	48	50	127	114	1 063	3 951	115	287	87	13	21	50	5 926	142	296
Sliwki	44	3 304	4	9	9	13	7	20	765	3 424	3 794	1 133	32	43	9 254	7	161
Maliny	303	10 808	299	342	238	382	708	1 564	2 473	2 619	1 424	554	391	116	11 110	205	69
Wiśnie	27	1 854	46	65	25	61	38	820	5 077	535	185	49	125	92	7 119	82	177
Przetwory owocowe	69 185	981 289	74 293	70 242	74 934	77 098	75 768	79 401	94 232	94 802	90 626	109 748	115 036	76 343	1 032 523	94 778	128
Zagęszczony sok jabłkowy	15 317	223 929	12 677	13 169	13 400	16 214	14 444	13 504	15 797	12 539	22 858	39 202	43 951	23 708	241 463	27 479	217
Truskawki w puszkach	638	10 621	628	652	805	725	860	837	1 006	736	799	1 081	958	730	9 816	726	116
Wiśnie w puszkach	188	5 306	211	288	364	377	332	362	663	769	920	489	329	422	5 525	548	260
Dżemy	3 069	39 037	3 692	3 837	5 034	4 090	4 049	3 500	3 751	3 810	3 290	4 324	3 554	3 480	46 411	3 078	83
Mrożonki	21 036	360 577	26 012	24 599	25 292	26 728	23 622	29 857	37 033	36 676	32 732	31 680	31 513	22 917	348 660	29 547	114
Owoce świeże	49 098	624 479	48 780	49 102	60 806	49 110	53 820	55 405	65 188	57 024	32 791	36 296	44 378	47 631	600 329	48 907	100
Jabłka	26 341	351 557	32 977	35 652	45 521	36 813	38 796	32 344	15 557	9 007	10 878	20 583	25 077	24 221	327 424	30 127	91
Gruszki	2 098	18 598	2 073	1 540	1 425	808	791	592	214	672	1 387	2 099	2 792	2 637	17 030	1 917	92
Truskawki	156	11 839	120	41	173	255	1 971	4 508	348	931	326	15	36	112	8 836	333	276
Sliwki	66	3 224	6	15	14	21	10	21	415	1 618	1 688	588	35	15	4 446	10	167
Maliny	444	18 437	611	656	617	734	1 030	1 767	2 537	3 517	2 406	1 169	686	208	15 938	421	69
Wiśnie	34	2 509	84	138	55	130	45	553	2 974	416	135	38	119	116	4 805	90	107
Przetwory owocowe	95 833	1 241 427	104 496	96 703	108 584	110 223	109 876	121 518	126 385	116 641	110 548	127 109	123 948	85 539	1 341 569	105 958	101
Zagęszczony sok jabłkowy	24 203	241 744	21 779	22 697	24 448	25 920	25 809	22 029	25 012	19 920	27 818	36 960	37 979	22 555	312 924	25 218	116
Truskawki w puszkach	979	17 278	1 042	1 061	1 544	1 390	1 548	1 338	2 438	1 240	1 313	1 901	1 735	1 100	17 649	1 187	114
Wiśnie w puszkach	350	6 991	421	511	676	647	641	623	868	1 034	898	695	493	558	8 064	683	162
Dżemy	4 286	57 407	5 111	5 636	6 445	5 835	5 541	5 709	5 723	5 935	4 933	6 460	5 458	4 903	67 690	5 005	98
Mrożonki	31 914	477 769	41 160	36 757	38 433	40 857	36 459	42 690	47 171	42 998	38 717	40 960	39 726	29 866	475 792	38 356	93

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017												2018 ^a												2019 ^a	
	2017												2018 ^a												2019 ^a	
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	I (%)									
Owoce świeże	165 066	1 760 453	134 479	108 372	141 248	113 759	138 496	136 055	157 331	162 230	111 591	118 166	136 810	164 890	1 623 427	143 990	107									
Banany	34 120	481 842	36 909	30 250	49 288	40 649	50 419	42 624	40 544	38 278	34 186	41 305	39 486	43 764	487 703	36 886	100									
Owoce cytrusowe	98 292	502 217	67 021	51 484	60 153	35 303	25 003	17 015	14 505	16 317	19 069	31 157	54 407	91 514	482 945	77 497	116									
Brzoskwinie i nekt.	255	147 880	154	99	261	213	4 117	17 629	27 301	28 144	13 162	3 854	4 094	267	99 294	253	164									
Winogrona	4 512	108 771	3 544	4 310	5 177	5 168	6 575	3 231	8 319	18 488	15 847	15 020	10 005	5 956	101 639	4 074	115									
Arbuzy	516	150 665	612	573	908	4 009	20 749	31 549	44 051	38 668	7 940	1 974	993	703	152 729	663	108									
Jabłka	799	26 897	997	930	718	696	691	693	800	400	1 602	566	301	585	8 978	185	19									
Przetwory razem	40 794	451 480	42 297	31 979	38 543	34 175	35 172	37 141	37 450	35 695	35 808	41 008	41 386	32 482	443 137	34 966	83									
Soki zagęszczone	20 508	185 809	22 442	10 217	12 539	13 154	13 901	15 260	12 976	14 330	13 533	16 882	16 568	12 943	174 745	15 831	71									
-sok pomarańczowy	2 892	28 214	2 363	2 408	3 232	2 342	3 096	3 220	2 537	2 590	3 226	3 436	3 817	2 891	35 158	3 286	139									
Mrożonki	5 760	95 992	5 864	7 510	8 056	7 925	8 582	9 818	10 370	9 323	8 862	9 329	7 537	5 177	98 356	5 510	94									
Susze	2 244	18 629	1 791	1 682	1 441	801	741	993	1 644	1 583	1 975	2 778	2 047	1 416	18 895	1 306	73									
Dżemy	1 197	14 578	833	995	1 362	1 421	1 352	1 481	1 057	1 418	1 431	1 179	1 306	1 038	14 894	972	117									
Przetwory puszkow.	10 844	134 253	11 000	11 356	14 983	10 720	10 479	9 415	11 218	8 907	9 728	10 507	13 664	11 793	133 772	11 192	102									
-ananasy	1 827	21 284	1 507	1 097	2 279	1 462	1 020	875	1 083	932	1 087	1 138	1 770	1 534	15 784	1 096	73									
-brzoskwinie	2 925	25 688	1 779	1 819	3 729	1 501	1 557	1 369	1 381	1 927	1 323	1 624	2 979	1 792	22 779	1 325	75									
Owoce świeże	147 994	1 567 357	126 545	112 487	147 360	117 199	151 535	124 163	129 467	138 957	115 970	125 751	131 188	147 283	1 567 906	131 789	104									
Banany	21 379	280 994	24 158	21 620	34 706	24 959	26 797	19 477	20 435	19 868	17 158	20 893	18 819	22 272	271 163	19 663	81									
Owoce cytrusowe	67 729	396 337	49 083	38 941	47 343	27 932	26 379	18 577	16 986	19 691	18 922	25 135	39 220	63 678	391 887	53 151	108									
Brzoskwinie i nekt.	384	111 807	332	266	622	439	6 785	18 430	23 593	24 123	12 638	4 542	2 601	379	94 751	417	126									
Winogrona	8 871	139 220	7 763	8 666	9 588	9 145	11 585	5 249	11 154	17 761	15 975	16 860	14 597	11 331	139 676	8 101	104									
Arbuzy	402	48 229	407	627	1 007	3 690	13 775	13 850	10 922	13 211	2 999	2 244	728	521	63 982	427	105									
Jabłka	820	14 064	894	844	666	730	998	934	1 118	554	835	316	251	478	8 618	215	24									
Przetwory razem	66 012	692 494	63 443	51 120	60 979	52 049	57 988	58 323	62 338	59 251	58 220	64 750	64 155	48 999	701 617	55 355	87									
Soki zagęszczone	28 773	243 175	29 532	14 272	18 950	17 244	20 572	21 737	19 260	20 734	18 169	21 270	21 459	17 157	240 356	20 405	69									
-sok pomarańczowy	5 556	52 929	4 443	4 319	6 024	4 093	5 864	6 171	4 707	5 053	6 509	6 739	7 753	5 876	67 550	6 481	146									
Mrożonki	9 069	149 812	9 725	12 308	12 887	12 294	13 141	14 484	19 445	15 808	13 842	15 205	12 149	7 767	159 056	8 500	87									
Susze	6 300	55 049	5 171	5 236	4 874	2 925	3 356	3 234	4 614	5 074	5 782	7 657	6 409	4 439	58 772	4 507	87									
Dżemy	2 631	28 251	1 703	2 079	2 513	2 646	2 589	2 914	2 292	2 387	3 089	2 707	3 047	2 266	30 234	2 090	123									
Przetwory puszkow.	18 820	211 628	16 777	16 921	21 454	16 614	18 034	15 612	16 374	14 957	16 906	17 245	20 550	17 182	208 627	19 473	116									
-ananasy	1 835	24 649	1 414	1 133	2 260	1 333	847	836	951	839	902	1 031	1 580	1 358	14 485	1 040	74									
-brzoskwinie	2 263	20 388	1 379	1 453	3 079	1 265	1 276	1 054	1 048	1 549	1 051	1 249	2 516	1 460	18 379	1 053	76									

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jablkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2017 I-XII	0,34	0,44	1,30	0,43	1,71	1,35	1,54	0,95	1,08	1,63	1,32
2018 I	0,45	0,33	2,50	0,60	2,04	1,81	1,85	1,73	1,72	1,66	2,00
II	0,47	0,32	0,82	0,47	1,92	2,11	1,86	1,37	1,72	1,63	1,78
III	0,47	0,28	1,36	0,43	2,59	2,23	1,85	1,39	1,82	1,92	1,86
IV	0,51	0,32	2,24	0,69	1,92	2,12	1,80	1,62	1,60	1,92	1,72
V	0,52	0,49	1,85	0,61	1,46	1,18	1,81	1,59	1,79	1,80	1,93
VI	0,49	0,60	1,14	0,44	1,13	0,67	1,55	1,32	1,63	1,60	1,72
VII	0,51	0,76	3,02	0,39	1,03	0,59	1,63	0,89	1,58	2,42	1,31
VIII	0,36	0,55	3,24	0,28	1,34	0,78	1,66	0,87	1,59	1,69	1,34
IX	0,33	0,50	3,76	0,97	1,69	0,73	1,71	0,83	1,22	1,64	0,98
X	0,28	0,43	1,12	0,68	2,11	0,78	1,70	0,91	0,94	1,76	1,42
XI	0,26	0,39	1,69	1,02	1,75	0,95	1,72	0,90	0,86	1,81	1,50
XII	0,32	0,34	2,26	0,42	1,79	1,26	1,69	0,94	0,95	1,51	1,32
2018 I-XII	0,41	0,37	1,49	0,45	1,43	0,67	1,72	1,06	1,30	1,80	1,46
2019 I	0,33	0,27	2,34	0,54	2,05	1,09	1,71	0,94	0,92	1,64	1,25
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>I 2019</u> <u>XII 2018</u>	103	79	104	129	115	87	101	100	97	109	95
<u>I 2019</u> <u>I 2018</u>	73	82	94	90	100	60	92	54	53	99	63

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2018 I	2,60	-	2,60	2,63	2,60	3,98	-	-	-	-	4,48	5,43	5,34	4,32	14,66
II	2,75	-	2,77	2,78	2,75	3,78	-	-	-	-	5,42	5,43	5,67	4,09	13,88
III	2,97	-	2,98	2,99	2,97	4,08	-	-	-	-	5,66	5,68	6,34	4,35	13,40
IV	3,10	-	3,10	3,12	3,10	4,22	-	-	-	-	5,08	5,41	6,43	4,54	11,85
V	2,92	-	2,95	2,90	2,90	4,23	12,56	-	-	-	3,91	8,53	6,55	4,35	11,47
VI	2,76	-	2,78	2,77	2,75	4,37	6,31	4,45	6,49	4,50	3,80	9,54	6,16	4,49	12,33
VII	2,52	-	-	-	-	3,96	9,94	3,24	8,69	2,97	3,51	7,89	6,65	4,42	9,42
VIII	1,67	-	-	-	-	2,76	8,41	2,94	18,33	1,55	3,42	8,75	6,87	4,41	7,82
IX	1,31	-	1,33	1,32	1,30	2,41	11,21	-	-	1,47	3,67	8,57	7,38	5,62	6,22
X	1,11	-	1,13	1,13	1,10	2,47	14,00	-	-	2,02	3,58	5,96	6,66	5,01	6,91
XI	1,07	-	1,09	1,10	1,05	2,59	21,45	-	-	3,01	3,39	5,11	4,81	4,91	7,65
XII	1,14	-	1,12	1,15	1,13	2,80	-	-	-	-	3,60	5,16	4,99	4,62	9,90
2018 I-XII	2,16		2,19	2,19	2,17	3,47	11,98	3,54	11,17	2,59	4,13	6,79	6,15	4,59	10,46
2019 I	1,16	-	1,15	1,17	1,15	3,04	-	-	-	-	4,00	5,21	4,39	4,52	11,09
II	1,22	-	1,21	1,24	1,22	3,15	-	-	-	-	4,26	5,07	4,49	4,48	10,69
III	1,28	-	1,27	1,29	1,26	3,19	-	-	-	-	4,80	4,82	4,83	4,50	9,93
-Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>III 2019</u> <u>II 2019</u>	105	x	105	104	103	101	x	x	x	x	113	95	108	100	93
<u>III 2019</u> <u>III 2018</u>	43	x	43	43	42	78	x	x	x	x	85	85	76	103	74

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jablkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2017 I-XII	7,41	7,91	2,29	2,81
2018 I	7,97	8,40	2,42	2,71
II	7,73	8,56	2,43	2,69
III	7,93	8,53	2,42	2,63
IV	7,93	8,50	2,40	2,66
V	7,63	8,43	2,43	2,64
VI	7,80	8,43	2,43	2,64
VII	7,63	8,27	2,43	2,66
VIII	7,70	8,27	2,46	2,68
IX	7,90	8,30	2,47	2,68
X	8,10	8,40	2,40	2,70
XI	8,00	8,40	2,18	2,69
XII	8,10	8,47	2,03	2,55
2018 I-XII	7,87	8,41	2,38	2,66
2019 I	7,57	8,03	1,94	2,57
II	7,60	8,17	1,94	2,62
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>I 2019</u> II 2019	100	102	100	102
<u>II 2019</u> II 2018	98	95	80	97

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2017 I-XII	3,08	6,07	7,04	17,70	13,11	30,26	11,94	4,81	5,80	7,68	7,21
2018 I	3,61	6,00	-	-	-	-	16,56	4,93	5,43	7,33	5,70
II	3,71	6,00	-	-	-	-	16,21	5,64	5,41	7,32	6,25
III	3,81	6,05	-	-	-	-	14,89	5,80	5,47	7,21	6,54
IV	3,91	6,17	-	-	-	-	13,88	5,72	5,30	7,35	6,77
V	4,01	6,39	-	-	14,73	-	13,79	4,99	5,54	8,68	7,03
VI	4,03	8,42	-	10,78	8,26	33,82	14,03	4,63	5,56	10,52	7,13
VII	3,99	6,62	5,48	11,57	13,68	23,06	11,58	4,35	5,78	10,18	7,83
VIII	3,27	5,50	3,45	-	13,83	24,36	8,22	4,17	6,21	10,53	8,29
IX	2,71	4,45	2,89	-	-	26,86	7,11	4,37	6,26	10,68	8,90
X	2,38	4,43	3,77	-	-	-	7,85	4,44	6,18	7,98	8,54
XI	2,17	4,53	-	-	-	-	8,87	4,34	5,80	7,05	6,05
XII	2,17	4,80	-	-	-	-	11,91	4,38	5,22	6,76	5,21
2018 I-XII	3,31	5,62	3,90	11,18	12,63	27,02	12,07	4,81	5,68	8,47	7,02
2018 I	2,20	4,86	-	-	-	-	13,84	4,52	5,15	7,09	5,16
II	2,27	5,03	-	-	-	-	13,72	4,97	5,02	7,06	5,61
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>I 2019</u> II 2019	103	103	x	x	x	x	99	110	97	100	109
<u>II 2019</u> II 2018	61	84	x	x	x	x	85	88	93	96	90

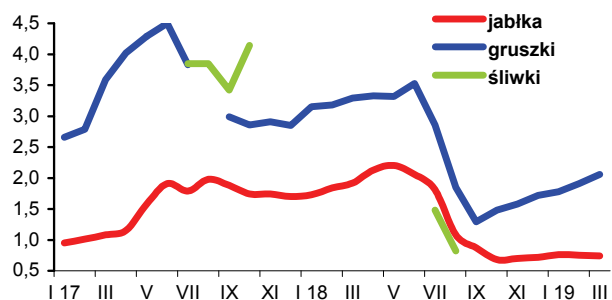
Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

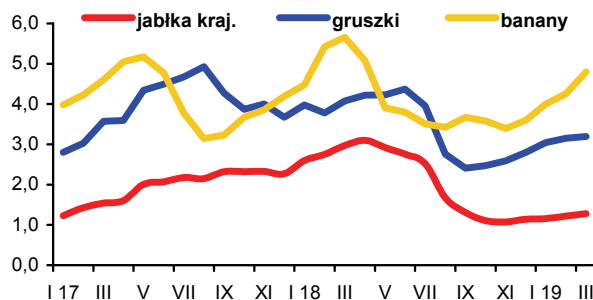
Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2017 I-XII	13,52	3,60	4,25	15,64	9,07	6,48
2018 I	13,61	3,67	4,25	16,80	8,96	6,36
II	13,78	3,73	4,36	16,58	9,02	6,35
III	13,75	3,73	4,32	16,70	8,92	6,36
IV	13,81	3,75	4,30	16,86	8,96	6,42
V	13,89	3,85	4,40	16,72	8,90	6,45
VI	13,92	3,84	4,42	16,72	8,84	6,39
VII	13,89	3,85	4,44	16,78	8,84	6,46
VIII	13,89	3,87	4,45	16,92	8,64	6,35
IX	13,86	3,82	4,31	17,20	8,90	6,40
X	13,78	3,91	4,46	17,56	8,78	6,42
XI	13,97	3,85	4,43	17,46	8,80	6,48
XII	13,78	3,81	4,34	17,70	8,70	6,35
2018 I-XII	13,83	3,81	4,37	17,00	8,86	6,40
2019 I	13,86	3,81	4,33	18,14	8,58	6,39
II	13,94	3,85	4,39	17,70	8,74	6,45
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>I 2019</u> II 2018	101	101	101	98	102	101
<u>II 2019</u> II 2018	101	103	101	107	97	102

Źródło: Dane GUS.

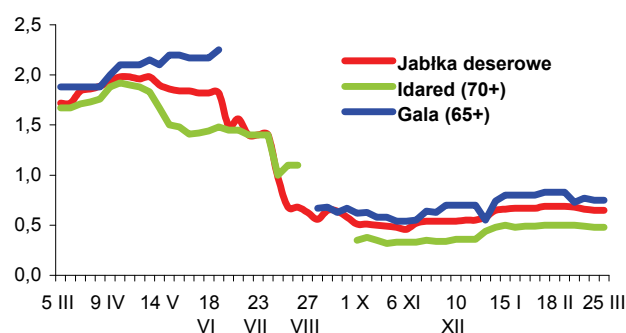
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2017-2019 (zł/kg)

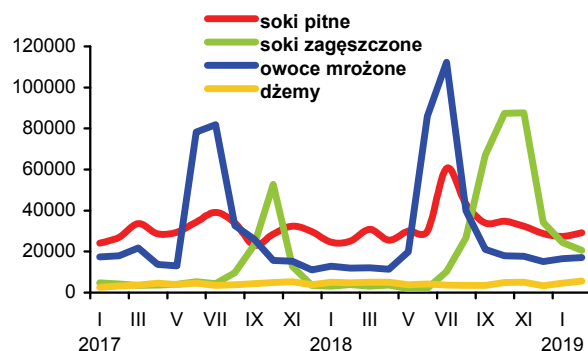
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2017-2019 (zł/kg)

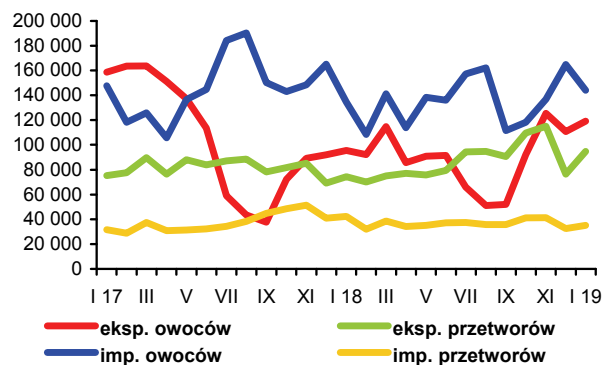
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od III 2018 r. do III 2019 r. (zł/kg)

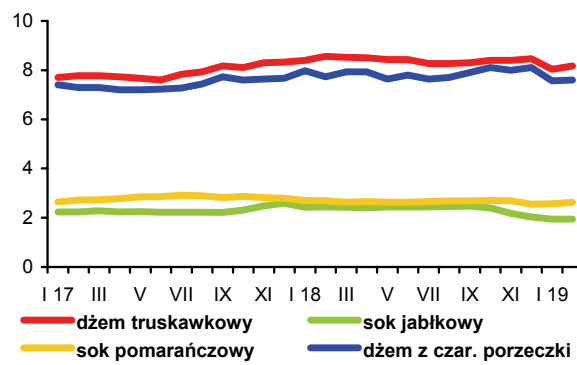
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2017-2018 (tony)

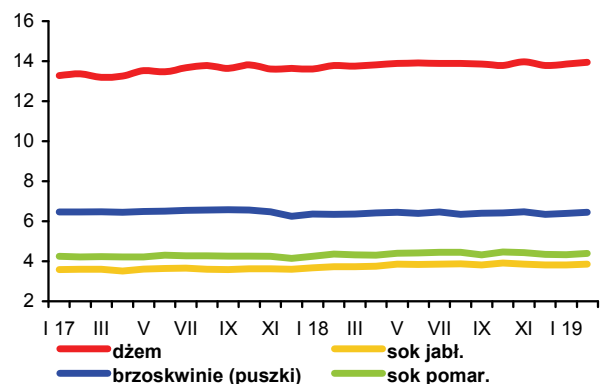
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w latach 2016-2018 (tony)

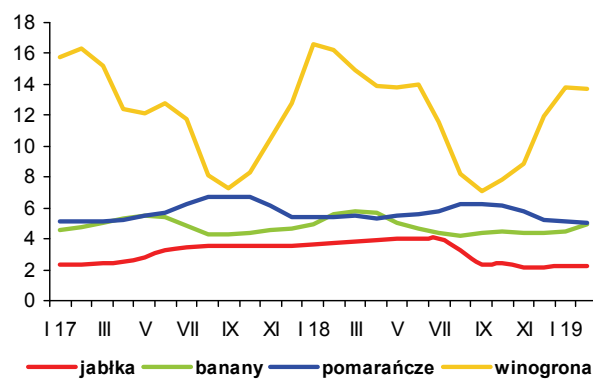
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w latach 2017-2019 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w latach 2016-2018 (zł/kg)

W marcu br. ceny masła i mleka w proszku na giełdach Europy Zachodniej wykazywały różne kierunki zmian w relacji do lutego. Ceny masła po dwóch miesiącach niewielkich wzrostów ponownie spadły (o 5,3% do 4239 EUR/t) i pozostały na relatywnie niskim poziomie. Systematycznie rosną natomiast ceny odtłuszczonego mleka w proszku (OMP), w związku ze znaczną redukcją zapasów tego półproduktu w krajach unijnych. W marcu ceny OMP wynosiły 1965 EUR/t i były tylko o 0,2% wyższe niż w lutym, ale aż o 48,9% przewyższały ich rekordowo niski poziom sprzed roku. Ceny pełnego mleka w proszku (PMP) wzrosły o 0,4% do 2901 EUR/t. W tym czasie na giełdzie w Oceanii podrożały wszystkie podstawowe produkty mleczne, w tym najbardziej ser Cheddar (o 12,7% do 3492 EUR/t) i masło (o 9,9% do 4223 EUR/t)¹.

Na krajowym rynku mleka i jego przetworów w lutym notowano zarówno spadki, jak i wzrosty cen. Ceny skupu mleka spadły o 1,9% do 138,13 zł/hl, mimo zmniejszenia dostaw mleka do przemysłu mleczarskiego o 6,7% do 917,8 mln l. W okresie dwóch miesięcy br. skup mleka wyniósł ok. 1,9 mld l, a przeciętny poziom cen skupu 139,5 zł/hl, co oznaczało wzrost odpowiednio o 3,1 i 0,5% w porównaniu z analogicznym okresem 2018 r. Towarzyszył temu wzrost średniego poziomu targowiskowych cen krów dojnych (o 9,9% do 3228 zł/szt.) i jałówek 1-rocznych (o 9,7% do 2375 zł/szt.).

W handlu wewnętrznym przetworami mlecznymi największe zmiany cen dotyczyły masła i mleka w proszku. Niskie ceny światowe sprawiły, że ceny zbytu masła konfekcjonowanego spadły o 3,7% w porównaniu ze styczniem, a masła w blokach o 1,8%. Natomiast pod wpływem wzrostu cen światowych podrożało OMP (o 2,8%). Zmiany cen serów dojrzewających wynosiły od -0,8% (Edam) do +0,6% (Morski). Wzrosły także ceny niektórych przetworów świeżych, w tym najbardziej półtłustego i tłustego mleka w opakowaniu kartonowym (świeżego odpowiednio o 3,5 i 0,9%, a UHT o 1,5 i 1,0%), a także śmietany o zawartości 12% tłuszczu i tłustego sera twarogowego (o 0,9-1,0%). Dynamika cen pozostałych przetworów wynosiła od -0,6 do +0,6%. W okresie styczeń-luty br. przeciętny poziom cen zbytu prawie wszystkich przetworów mlecznych był wyższy niż w analogicznym okresie 2018 r. Wzrosły głównie ceny przetworów trwałych, tj. OMP (o 17,3%), serów dojrzewających (o 4,4-9,2%) i masła (o 3,2-6,6%).

Podobne były kierunki zmian cen artykułów mleczarskich na rynku detalicznym. Przede wszystkim podrożało mleko zagęszczone i w proszku (o 2,1% w relacji do stycznia), twarogi (o 0,8%) oraz jogurty (o 0,4%), przy spadku cen

serów dojrzewających i topionych o 0,4% oraz chudego mleka świeżego o 0,3%. Ceny pozostałych przetworów wzrosły lub spadły minimalnie. W efekcie średni poziom cen przetworów mlecznych był o 0,1% wyższy niż w styczniu. Masło potaniało o 1,8%. W okresie styczeń-luty, w porównaniu z takim samym okresem ub.r., przeciętny poziom cen przetworów mlecznych podniósł się o 0,9%, a masła o 3,2%.

W okresie styczeń-luty 2019 r., w porównaniu z takim samym okresem 2018 r., w wyniku wzrostu skupu mleka surowego oraz importu mleka płynnego i śmietany do przetwórstwa, zwiększyła się produkcja części grup przetworów mlecznych. Najbardziej, bo o 12,4% wzrosła produkcja OMP, pod wpływem rosnących cen światowych. Ponadto wyprodukowano więcej napojów mlecznych innych niż jogurty (o 6,0%), suszonej serwatki (o 3,5%) oraz masła o zawartości 80-85% tłuszczu, śmietany, twarogów i jogurtów (o 0,3-0,8%). Spadła natomiast produkcja PMP (o 17,3%), mleka zagęszczonego (o 9,1%), serów topionych (o 7,3%), serów dojrzewających (o 3,0%) i nieznacznie mleka płynnego.

Według wstępnych danych, eksport przetworów mlecznych w styczniu br. wyniósł 377,4 mln l w przeliczeniu na mleko surowe i był o 1,4% mniejszy niż w styczniu ub.r. Wpływ z eksportu wzrosł o 3,6% do 181,8 mln EUR, co wynikało z wyższych niż przed rokiem cen transakcyjnych prawie wszystkich przetworów, przede wszystkim suszonej serwatki i mleka w proszku (o 18-23%), a także serów i twarogów oraz masła (o 6-8%). Import zmniejszył się o 1,6% do 140,8 mln l, ale jego wartość wzrosła o 11,3% do 84,2 mln EUR, głównie z powodu znacznego wzrostu cen importowych mleka w proszku (o ok. 50%).

W konsekwencji nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zmniejszyła się w analizowanym okresie o 1,4% do 236,6 mln l w ekwiwalencie surowca, a dodatnie saldo obrotów w ujęciu wartościowym spadło o 2,3% do 97,6 mln EUR.

1. Dairy Economic Consulting, CLAL, www.clal.it (odczyt: 08.04.2019).

Teresa Zdziarska

Tab. 1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln l	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 l)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2017 I-XII	11 312,9	139,05	.
2018 I-XII	11 590,3	134,11	.
2017 XII	931,5	152,49	151,58
2018 I	960,1	142,12	141,67
II	883,0	135,24	137,26
III	984,0	134,20	136,38
IV	981,2	132,17	134,00
V	1 048,7	129,20	131,33
VI	1 002,6	128,52	130,77
VII	1 008,2	129,30	131,53
VIII	977,2	129,83	131,63
IX	935,4	132,77	135,85
X	938,7	137,15	140,12
XI	898,6	140,14	141,40
XII	959,6	140,10	142,50
2019 I	983,2	140,77	139,50
II	917,8	138,13	139,10
Wskaźnik zmian w %			
<u>II 2019</u> I 2019	93,3	98,1	99,7
<u>II 2019</u> II 2018	103,9	102,1	101,3

Źródło: Dane GUS i ZSRIR-MRiRW.

Tab. 2. Produkcja wyrobów mlecznych^a (tys. ton i mln litrów)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2017 I-XII	3 239,2	145,2	34,4	359,7	367,1	209,9	451,0	330,8
2018 I-XII	3 195,4	164,4	30,3	358,3	379,7	221,0	462,3	344,1
2018 I	273,9	14,1	3,1	29,9	30,6	21,1	38,3	28,0
II	248,7	12,9	3,2	27,6	28,3	19,5	37,6	27,0
III	273,9	14,3	3,1	31,9	33,1	19,4	44,2	29,0
IV	272,2	14,9	2,2	29,7	30,6	18,5	36,0	29,2
V	281,9	17,3	4,3	34,5	34,7	18,7	40,4	30,6
VI	255,5	16,8	2,2	33,1	35,5	17,8	36,3	27,8
VII	270,1	15,7	2,0	30,0	32,9	17,4	37,1	28,9
VIII	271,9	12,5	1,6	33,6	30,6	17,3	38,8	29,8
IX	263,6	10,8	1,9	26,8	31,5	16,3	36,9	27,6
X	261,0	9,8	2,3	30,3	31,7	17,7	41,0	29,1
XI	250,6	9,4	1,8	29,1	29,1	17,1	40,3	28,5
XII	272,2	16,0	2,6	21,8	31,2	20,2	35,4	28,5
2019 I	268,0	15,8	2,7	30,0	30,0	21,8	39,6	27,4
II	253,7	14,6	2,6	28,0	29,1	18,0	36,8	25,9
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>II 2019</u> I 2019	94,7	92,3	96,3	93,4	96,8	82,7	92,7	94,6
<u>II 2019</u> II 2018	102,0	113,1	80,3	101,6	102,8	92,5	97,8	96,2

^a dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników
Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mlecznych (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% t. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% t. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% t. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2017 XII	1,95	2,10	7,05	13,26	22,11	24,52	1,03	6,56	10,23	14,41
2018 I	1,94	2,09	6,58	12,99	18,73	21,32	1,04	6,52	10,22	13,48
II	1,94	2,07	6,45	12,56	19,09	20,98	1,02	6,45	10,27	13,55
III	1,94	2,05	6,22	12,58	19,89	22,00	1,03	6,45	10,26	13,37
IV	1,94	2,02	6,17	12,52	20,81	22,39	1,00	6,46	10,32	12,89
V	1,93	2,01	6,23	12,53	23,43	24,11	1,01	6,49	10,35	13,12
VI	1,93	2,01	6,43	12,65	24,53	25,70	0,99	6,63	10,36	13,41
VII	1,94	2,05	6,56	12,77	24,52	25,78	1,00	6,66	10,30	13,78
VIII	1,94	2,06	6,53	13,16	24,28	25,72	1,01	6,73	10,30	14,02
IX	1,95	2,06	6,59	13,41	24,37	26,00	1,00	6,76	10,31	14,43
X	1,96	2,07	6,73	13,44	22,77	24,80	1,00	6,86	10,35	14,51
XI	1,97	2,03	6,89	13,46	22,17	24,26	0,99	6,85	10,33	14,59
XII	1,97	2,05	7,10	13,46	21,10	23,67	0,98	6,81	10,29	14,41
2019 I	1,95	2,02	7,54	13,29	20,27	22,97	0,98	6,79	10,37	14,45
II	1,95	2,04	7,75	13,21	19,90	22,12	0,98	6,79	10,47	14,45
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2019</u> <u>I 2019</u>	100,0	101,0	102,8	99,4	98,2	96,3	100,0	100,0	101,0	100,0
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	100,5	98,6	120,2	105,2	104,2	105,4	96,1	105,3	101,9	106,6

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.
Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mlecznych (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% t. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcyj. (200 g)	Kefir (400 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% t. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2017 XII	2,64	2,78	16,22	3,52	6,75	2,08	1,33	1,83	14,08	21,52
2018 I	2,65	2,78	16,22	3,52	6,35	1,98	1,33	1,82	14,20	21,21
II	2,62	2,77	16,31	3,54	5,95	1,97	1,35	1,81	14,01	20,75
III	2,61	2,76	16,43	3,53	5,91	1,99	1,35	1,82	14,06	20,69
IV	2,63	2,75	16,33	3,49	5,91	1,99	1,35	1,81	14,10	20,65
V	2,64	2,75	16,59	3,51	5,99	1,97	1,35	1,82	14,11	20,48
VI	2,63	2,74	16,66	3,53	6,47	1,97	1,34	1,82	14,07	20,42
VII	2,65	2,74	16,63	3,55	6,64	1,97	1,36	1,83	14,04	20,39
VIII	2,64	2,72	16,48	3,54	6,66	1,98	1,35	1,85	14,07	20,22
IX	2,66	2,72	16,45	3,57	6,63	1,99	1,34	1,85	14,23	20,51
X	2,64	2,73	16,38	3,52	6,68	2,02	1,33	1,84	14,09	21,02
XI	2,65	2,71	16,67	3,54	6,60	2,04	1,34	1,85	14,08	20,95
XII	2,63	2,71	16,55	3,55	6,54	2,03	1,36	1,83	14,00	20,99
2019 I	2,64	2,71	16,68	3,58	6,48	2,03	1,37	1,85	14,22	21,00
II	2,64	2,71	16,71	3,65	6,33	2,03	1,37	1,85	14,20	20,99
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2019</u> <u>I 2019</u>	100,0	100,0	100,2	102,0	97,7	100,0	100,0	100,0	99,9	100,0
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	100,8	97,8	102,5	103,1	106,4	103,0	101,5	102,2	101,4	101,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mlecznych (tys. ton)

Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2017 I-XII	125,0	246,4	61,2	662,2	99,3	218,2	98,5	95,1	20,7	205,8	73,0	89,7
2018 I-XII	163,9	260,3	66,9	677,3	105,1	217,9	101,8	92,7	20,6	223,2	73,9	94,7
2017 XII	7,4	18,2	3,8	52,8	6,4	15,9	12,1	8,1	1,8	13,7	4,9	4,4
2018 I	11,2	21,6	7,5	56,8	8,2	20,9	8,4	8,2	1,4	14,2	6,4	7,9
II	9,3	19,9	7,3	49,0	7,9	18,1	8,7	6,3	1,4	20,9	5,9	6,0
III	13,0	23,6	6,8	56,8	8,5	16,7	10,1	8,3	2,3	18,9	6,8	9,3
IV	15,4	21,8	6,4	57,7	8,2	18,8	10,1	7,2	2,0	18,5	5,9	9,0
V	11,9	23,8	5,9	54,9	9,5	19,8	10,7	7,3	2,0	20,7	6,8	9,0
VI	17,3	22,1	5,1	57,3	9,3	20,5	7,8	7,7	2,0	20,6	6,5	10,0
VII	19,1	23,0	5,4	58,2	10,0	18,3	8,5	8,1	1,6	18,4	5,6	8,3
VIII	15,1	21,6	5,6	55,5	10,0	18,5	7,7	8,1	2,0	22,7	6,5	8,4
IX	12,1	21,3	4,5	54,8	8,7	16,5	7,0	7,6	1,5	19,5	5,6	8,4
X	15,1	22,8	4,9	61,7	9,3	17,2	5,8	8,8	1,5	17,0	6,1	4,5
XI	12,8	20,4	4,5	61,4	8,5	17,4	6,6	8,4	1,7	15,0	6,2	5,8
XII	11,6	18,3	2,9	53,3	7,0	15,3	10,3	6,8	1,1	16,9	5,5	8,0
2019 I	14,6	21,1	4,6	59,7	8,8	19,0	7,5	8,7	1,6	18,0	7,1	6,2
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>I 2019</u> XII 2018	125,7	115,1	162,7	112,1	127,2	124,2	72,7	127,9	145,2	106,2	129,5	77,6
<u>I 2019</u> I 2018	129,9	97,3	62,4	105,1	107,4	90,8	89,2	106,8	110,6	127,0	111,8	78,1

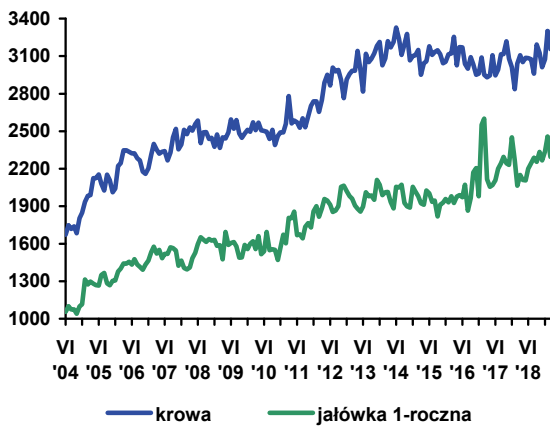
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mlecznych (EUR/t)

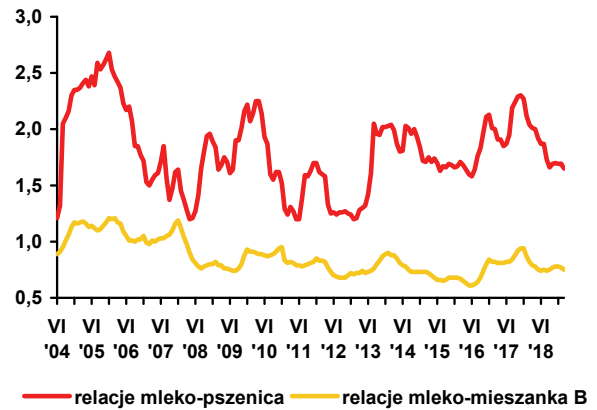
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2017 I-XII	2 020	3 031	4 666	620	1 205	997	1 637	3 506	5 352	787	1 144	548
2018 I-XII	1 631	3 014	4 718	586	1 222	831	1 471	3 612	5 445	736	1 108	467
2017 XII	1 739	2 990	4 671	590	1 224	722	1 275	3 305	5 701	798	1 173	691
2018 I	1 378	2 917	4 045	545	1 249	797	1 146	3 355	5 567	905	1 085	484
II	1 596	2 933	4 199	542	1 287	780	1 252	3 522	5 018	622	1 084	558
III	1 547	2 981	4 460	594	1 299	787	1 482	3 533	4 951	647	1 122	485
IV	1 520	2 906	4 554	569	1 228	744	1 185	3 698	5 135	628	1 075	479
V	1 612	3 000	5 129	625	1 199	819	1 220	3 727	5 270	715	1 151	482
VI	1 598	2 993	5 296	635	1 161	841	1 443	3 605	5 608	794	1 074	447
VII	1 593	3 020	5 189	625	1 165	833	1 513	3 594	6 010	685	1 077	409
VIII	1 545	3 043	5 169	544	1 176	847	1 646	3 571	5 723	751	1 112	427
IX	1 609	3 073	5 122	672	1 223	931	2 133	3 651	5 936	664	1 116	429
X	1 601	3 077	4 800	575	1 206	871	2 138	3 623	5 761	755	1 158	648
XI	2 346	3 135	4 618	569	1 230	878	1 823	3 735	5 402	823	1 092	489
XII	1 667	3 109	4 478	531	1 287	875	1 252	3 761	5 068	924	1 142	377
2019 I	1 697	3 088	4 350	516	1 237	944	1 715	3 653	5 127	781	1 096	464
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>I 2019</u> XII 2018	101,8	99,3	97,1	97,2	96,1	107,9	137,0	97,1	101,2	84,5	96,0	123,1
<u>I 2019</u> I 2018	123,1	105,9	107,5	94,7	99,0	118,4	149,7	108,9	92,1	86,3	101,0	95,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

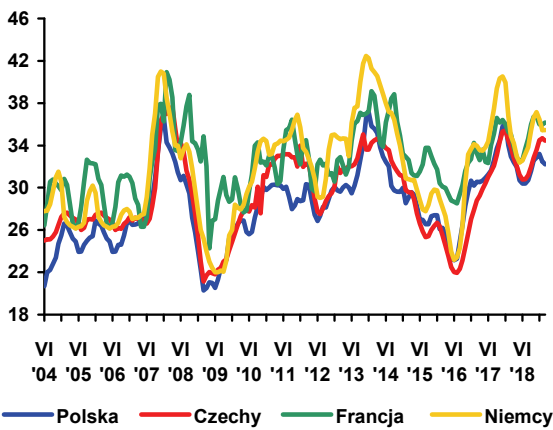
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

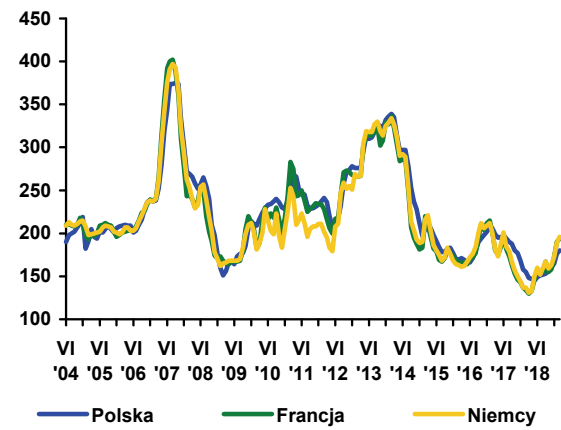
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

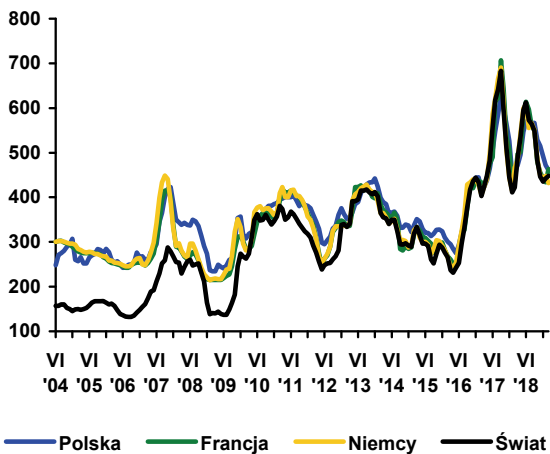
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

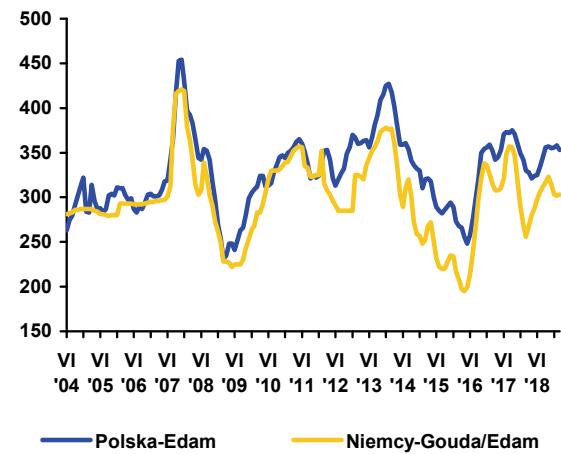
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

**Dorota
Pasińska**

W grudniu 2018 r., w porównaniu z grudniem 2017 r., pogłowie bydła w UE spadło o 1,5% do 87,5 mln szt. Największe ograniczenia pogłowia wystąpiły we Francji (o 412,3 tys. szt.), Holandii (o 340 tys. szt.) i Niemczech (o 332,1 tys. szt.). W tym czasie rekordowy w UE wzrost pogłowia zanotowano w Polsce (o 147,6 tys. szt.). Oprócz Polski, znaczne zwiększenia pogłowia wystąpiło w Hiszpanii (o 44,8 tys. szt.) oraz na Węgrzech (o 15 tys. szt.) i w Belgii (o 12,1 tys. szt.). Nadal największe stada bydła są utrzymywane we Francji (18,6 mln szt.), Niemczech (11,9 mln szt.) i Wielkiej Brytanii (9,7 mln szt.).

W okresie styczeń-luty 2019 r. skupiono w Polsce 67,4 tys. t bydła (wagi żywej), tj. o 2,0% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, a przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły 33,0 tys. t wołowiny (wzrost o 6,5%). Średnia cena skupu bydła wyniosła w tym okresie 6,51 zł/kg i była o 0,2% niższa niż w okresie styczeń-luty 2018 r. W lutym 2019 r. cena skupu młodego bydła wyniosła 6,49 zł/kg i była o 4,2% niższa niż przed miesiącem i o 2,0% niższa niż w lutym 2018 r. Opłacalność produkcji (mierzona relacją cen żywiec:mieszanka B2 dla opasów) w styczniu i lutym 2019 r. była mniej korzystna niż w analogicznych okresach roku poprzedniego.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen skupu bydła oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu marca 2019 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu notowano w regionie północnym (5,74 zł/kg), a najwyższe w regionie południowym (6,50 zł/kg). Ćwierci z krów były najtańsze w regionie północnym, a byków w centralnym i wynosiły odpowiednio 10 557 i 12 942 zł/t, natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat i krów były najwyższe w regionie południowym (odpowiednio 13 088 i 12 049 zł/t).

Przeciętne ceny tusz w Polsce są niższe niż ich średnia cena w UE. W okresie 11.03-17.03.2019 r. przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z¹ klasy R3² była w Polsce o ok. 16% niższa niż średnio w UE (371,6 EUR/dt) i wyniosła 311,7 EUR/dt. Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 były droższe niż w Polsce również u naszych głównych odbiorców mięsa wołowego, tj. we Włoszech (o 24%), Niemczech (o 16%), Hiszpanii (o 18%), Holandii (o 10%) i Francji (o 11%).

W styczniu 2019 r. eksport żywca wołowego, mięsa, podrobów oraz przetworów wołowych był niższy o 4,7% i wynosił ok. 33 tys. t, przy 11,8% spadku wartości wywozu (do 121 mln EUR) w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Spadek wolumenu wywozu był wynikiem zmniejszenia eksportu mięsa schłodzonego o 12,9% oraz zwiększenia wywozu bydła żywego o 2,8%, mięsa i podrobów wędzonych o 33,7%, przetworów wołowych o 3,1% i podrobów schłodzonych i mrożonych o 4,3%. W lutym 2019 r. zostały wprowadzone ograniczenia w imporcie z Polski do: Białorusi³, Arabii Saudyjskiej⁴, Kazachstanu⁵, Kuby⁶, na Ukrainę⁷ określonych produktów wołowych. W marcu 2019 r. Białoruś i Ukraina zniosły wspomniane wyżej ograniczenia [GIW]. Import żywca wołowego, mięsa, podrobów oraz przetworów wołowych w styczniu 2019 r. został zmniejszony o 2,4 tys. t do ok. 5,5 tys. t.

1. A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy.

2. U, R, O – klasy uformowania tuszy, U – tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R – tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O – tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wykształconych mięśniach, 3 – ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim odtuszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złogi tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

3. Ograniczenia te dotyczą bydła hodowlanego, użytkowego i przeznaczzonego do uboju, mięsa i innych surowców mięsnych, skór, rogów, kopyt i jelit, które pochodzą od zwierząt podatnych na BSE, a także pasz i dodatków paszowych pochodzenia zwierzęcego [GIW].

4. Ograniczenie to dotyczy: mięsa wołowego i produktów z mięsa wołowego [GIW].

5. Ograniczenie dotyczy: bydła hodowlanego i użytkowego, mięsa wołowego, w tym gotowych wyrobów poddanych obróbce termicznej, ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego, które pochodzą od zwierząt podatnych na BSE, sprzętu, który jest używany do ich utrzymywania, uboju i przetwórstwa, pasz i dodatków paszowych dla zwierząt gospodarskich [GIW].

6. Czasowe ograniczenie dotyczy mięsa wołowego [GIW].

7. Ograniczenia dotyczą bydła, a także pochodzących od niego produktów oraz surowców z określonymi przez Ukrainę wyjątkami [szerzej GIW].

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ^a	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone	ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone
2017	X	38,1	43,1	1,0	37,6	6,6	3,9	2,1
	XI	36,6	38,9	1,1	33,4	7,5	4,0	2,7
	XII	31,8	37,2	1,1	31,7	6,6	3,7	2,3
2018	I	33,0	35,0	0,9	29,4	7,8	4,8	2,4
	II	35,8	35,3	0,8	30,3	6,2	3,7	1,5
	III	40,5	42,6	0,8	37,4	6,1	3,6	1,6
	IV	33,7	38,3	0,8	33,0	5,9	3,6	1,9
	V	35,7	41,8	1,0	35,8	5,5	3,4	1,3
	VI	37,9	43,8	1,0	37,9	4,7	2,7	1,5
	VII	36,0	41,1	1,0	35,2	4,8	2,7	1,5
	VIII	36,2	37,6	1,1	31,5	5,9	3,2	1,9
	IX	32,7	37,6	0,9	32,1	6,1	3,7	1,8
	X	37,3	37,8	0,9	31,7	8,1	4,7	2,5
	XI	34,2	35,7	0,9	29,8	8,0	4,4	2,8
	XII	29,6	32,0	0,8	26,4	5,8	3,4	1,8
2019	I	37,6	33,3	0,9	27,5	5,5	2,8	1,9
	II	29,8	x	x	x	x	x	x
w % skupu	sprzed roku	83,2	x	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	79,3	x	x	x	x	x	x

^a dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością ^a w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2017	XI	6,52	9,66	25,59	27,71	3,92	4,25
	XII	6,68	10,60	25,70	27,98	3,85	4,19
2018	I	6,58	10,04	25,57	28,15	3,89	4,28
	II	6,47	9,60	25,59	28,21	3,96	4,36
	III	6,34	9,86	25,70	28,30	4,05	4,46
	IV	6,58	9,55	25,71	28,34	3,91	4,31
	V	6,63	9,74	25,73	28,20	3,88	4,25
	VI	6,49	9,33	25,75	28,46	3,97	4,39
	VII	6,42	9,36	25,79	28,48	4,02	4,44
	VIII	6,52	9,16	25,80	28,54	3,96	4,38
	IX	6,48	9,31	25,82	28,54	3,98	4,40
	X	6,51	9,38	25,91	28,44	3,98	4,37
	XI	6,50	9,90	25,99	28,56	4,00	4,39
	XII	6,54	9,77	26,09	28,50	3,99	4,36
2019	I	6,60	x	25,92	x	4,06	x
	II	6,39	x	x	x	x	x
w % ceny	sprzed roku	98,8	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	96,8	x	x	x	x	x

^a obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	2018	2018	2018	2018	2018	2018	2018	2019	2019	2019
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,89	6,70	6,76	6,72	6,77	6,68	6,63	6,66	6,30	6,43
Byki (12-24 miesiące)	7,42	7,33	7,47	7,39	7,52	7,40	7,32	7,36	6,87	6,96
Krowy	5,74	5,57	5,49	5,53	5,54	5,39	5,26	5,27	5,01	5,21
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	13,49	14,17	-	13,70	14,09	12,88	13,58	13,83	13,15	12,70
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	13768	13540	13755	13561	13743	13733	13529	13784	12892	13017
ćwierci z krów rzeźnych	11933	11203	11128	10777	11099	10853	10896	10980	10429	11193
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	378,74	371,12	369,75	373,28	374,54	376,25	375,18	375,22	374,34	371,57
Polska	332,68	326,75	334,57	328,95	336,63	332,19	328,67	330,87	307,39	311,66

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Tab. 4. Ceny tusz kategorii A/C/Z klasy R3 w wybranych krajach UE (w EUR/100 kg)

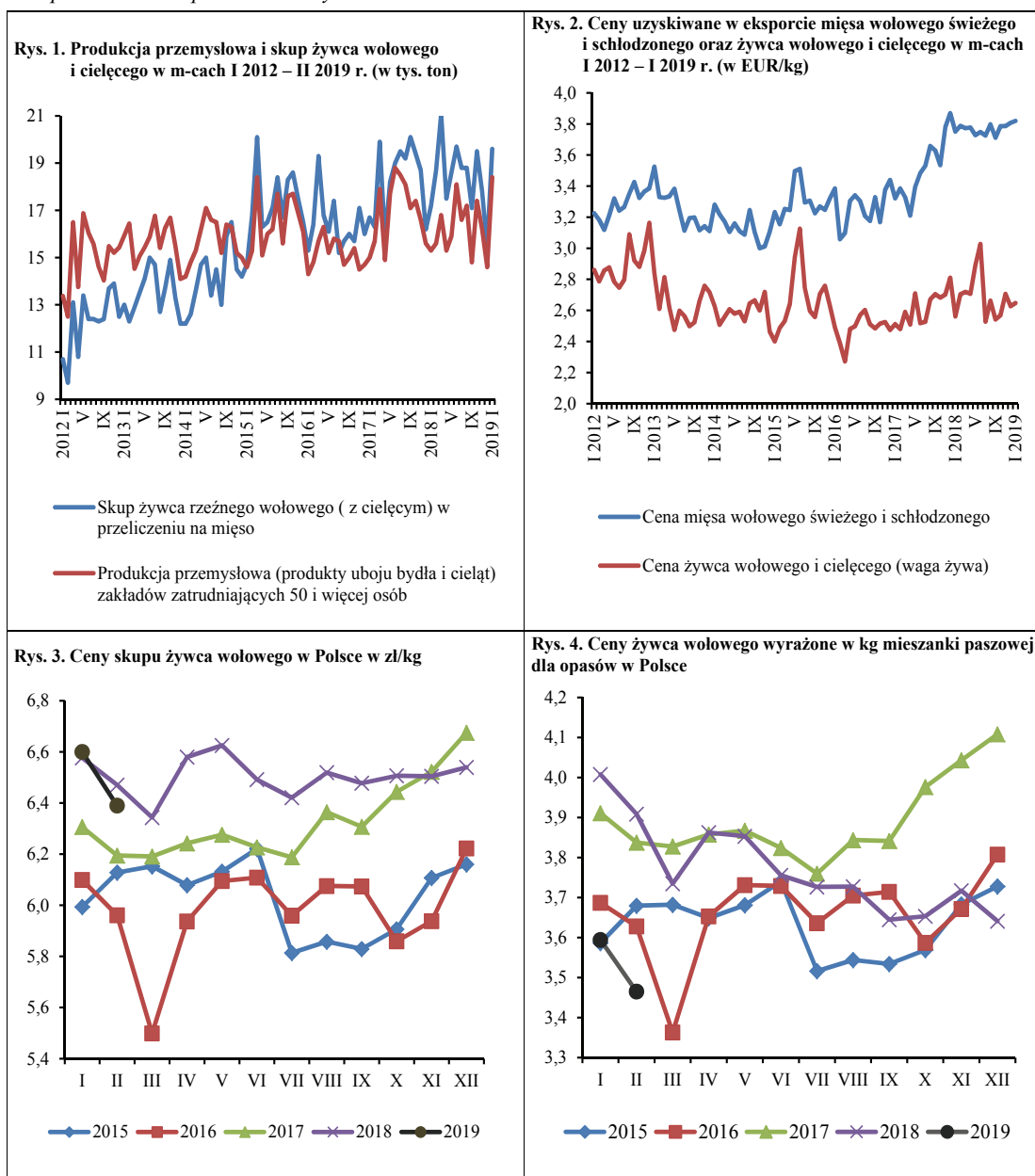
Wyszczególnienie		Niemcy	Irlandia	Hiszpania	Francja	Włochy	Polska	Wielka Brytania	EU
2017	II	378,17	375,38	383,60	336,31	408,70	319,76	421,56	375,30
	III	371,60	380,66	380,94	337,74	405,26	315,52	412,79	372,07
	IV	361,96	395,37	379,44	337,55	398,41	317,70	421,87	371,66
	V	360,54	406,45	381,50	337,77	391,78	321,72	427,29	372,80
	VI	361,84	408,60	381,67	338,97	387,51	319,48	425,47	372,64
	VII	364,82	400,48	384,04	340,00	394,89	317,21	428,74	374,10
	VIII	379,90	385,05	385,44	345,24	403,70	325,80	421,38	377,40
	IX	384,79	374,49	390,93	348,24	411,50	330,31	429,18	381,40
	X	394,43	369,25	391,68	352,85	419,65	336,65	422,46	383,63
	XI	405,12	373,78	394,29	356,35	423,43	345,69	424,80	387,44
	XII	410,69	391,30	398,03	356,56	427,48	346,12	425,05	390,61
	2018	I	402,88	394,64	397,42	352,39	426,94	347,13	420,02
II		396,46	388,30	397,44	347,34	422,28	345,50	413,86	385,90
III		398,39	392,73	395,45	347,85	417,04	338,44	416,37	386,01
IV		390,85	398,76	394,24	342,46	402,66	339,37	427,18	383,11
V		374,94	411,43	393,93	337,50	389,96	332,93	429,66	379,25
VI		373,74	412,86	392,53	336,74	386,81	329,92	432,45	378,05
VII		366,38	391,59	387,14	338,54	383,21	325,41	422,84	371,94
VIII		363,54	385,22	384,54	338,44	385,76	334,37	413,95	370,37
IX		377,05	374,83	383,97	340,26	389,44	331,83	425,96	373,51
X		381,02	367,89	382,20	341,01	393,45	333,58	427,96	374,19
XI		386,45	368,25	384,36	340,71	403,61	331,21	422,18	375,91
XII		384,20	370,12	383,92	346,25	416,26	331,08	406,13	375,86
2019	I	379,04	370,21	386,14	349,09	414,07	329,75	406,13	375,75
	II	372,23	369,80	385,48	352,14	413,22	312,78	408,71	374,24

Źródło: Dane KE.

Tab. 5. Pogłowie bydła według grup produkcyjno-użytkowych

Rok	ogółem	cielęta w wieku poniżej 1 roku	młode bydło w wieku 1-2 lat	bydło w wieku 2 lat i więcej	bydło w wieku 2 lat i więcej - krowy
2014					
stan w czerwcu	5920,4	1608,6	1432,9	2879,0	2479,1
stan w grudniu	5660,3	1450,0	1444,9	2765,4	2403,0
2015					
stan w czerwcu	5960,7	1668,7	1528,8	2763,1	2444,5
stan w grudniu	5762,5	1616,9	1531,5	2614,1	2302,8
2016					
stan w czerwcu	5939,0	1728,1	1575,9	2635,1	2332,2
stan w grudniu	5970,2	1717,8	1637,3	2615,1	2303,5
2017					
stan w czerwcu	6143,1	1720,7	1701,2	2721,2	2374,4
stan w grudniu	6035,7	1713,1	1668,7	2653,9	2340,7
2018					
stan w czerwcu	6201,4	1686,4	1734,0	2781,0	2429,2
stan w grudniu	6183,3	1709,4	1731,7	2742,3	2417,4

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF.

**Danuta
Zawadzka**

Na początku 2019 r. kontynuowana jest spadkowa tendencja cen trzody. W styczniu 2019 r. przeciętna w UE-28 cena trzody klasy wyniosła 134,3 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w lutym 135,6 EUR. Ceny te były niższe niż rok wcześniej odpowiednio o 1,5% i 3,7%. Cena takiej samej trzody w Polsce wyniosła w styczniu 125,7 EUR/100 kg, a w lutym 127,5 EUR/100 kg. Ceny te były niższe niż rok wcześniej o 6,7% i 9,5%. Spadek cen polskiej trzody był więc znacznie większy niż przeciętnej ceny unijnej. Przypuszczać można, że było to wynikiem relatywnie małego popytu na polską trzodę w związku z ASF. Ceny trzody wyrażone w złotych obniżyły się w mniejszym stopniu niż ceny wyrażone w euro, gdyż na ich korzyść oddziaływała roczna deprecjacja złotego względem euro. W styczniu 2019 r. cena skupu trzody wyniosła 4,06 zł/kg wagi żywej, a w lutym 4,16 zł/kg. Ceny te były niższe niż w analogicznych miesiącach przed rokiem o 4,7% i 6,1%. Według nieostatecznych danych Komisji Europejskiej w marcu przeciętna w UE-28 cena trzody klasy E mogła wynieść ok. 140 EUR/100 kg, a cena polskiej trzody ok. 133 EUR/100 kg. W stosunku do marca 2018 r. cena w UE-28 mogła być niższa o 4,5%, a w Polsce o 8,8%. Nadal więc spadek cen w Polsce był głębszy niż przeciętnej ceny w UE-28, ale ta niekorzystna dla Polski różnica zmniejszyła się z 5,8 p.p. w lutym do 4,3 p.p. w marcu. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że w marcu cena trzody mogła wynieść ok. 4,30 zł/kg, co oznacza jej spadek w stosunku do marca 2018 r. o ok. 7%.

Pomimo postępującego nadal relatywnie dużego spadku cen spodziewać się można zmiany tej tendencji. Wskazuje na to przede wszystkim spadek pogłowia trzody w wielu krajach Unii Europejskiej. W grudniu 2018 r. pogłowiu trzody w UE-28 wyniosło 148,8 mln sztuk i było mniejsze niż w grudniu 2017 r. o 1,5 mln sztuk (o 1,0%). Spadek pogłowia nastąpił w czternastu krajach, z których sześć (Niemcy, Dania, Holandia, Polska i Włochy) należą do czołowych, unijnych producentów. Spośród wymienionych krajów największy spadek pogłowia nastąpił w Polsce (o 7,4%). W Niemczech pogłowiu trzody obniżyło się o 4,1%, w Holandii o 2,9%, w Danii o 1,5%, a we Włoszech o 0,9%. W czternastu krajach UE-28 pogłowiu trzody wzrosło, w tym w Hiszpanii o 3,9%, we Francji o 2,7%, a w Belgii o 1,7%.

Ważnym czynnikiem oddziałującym na ceny jest eksport z UE-28 do krajów trzecich. Po słabym pod tym względem 2018 r., w którym eksport produktów wieprzowych był o 0,6% większy niż w 2017 r., w styczniu nastąpiło jego ożywienie. Eksport produktów wieprzowych z UE-28 do krajów trzecich wyniósł 356,5 tys. t w wadze poubojowej i był o 7,8% większy niż w rok wcześniej. Kraje o największym eksporcie to w kolejności: Hiszpania, Niemcy, Dania, Holandia i Polska. Eksport z Hiszpanii był o 21% większy niż w styczniu 2018 r. Eksport z Niemiec o 3,5%, z Holandii o 27%, a z Polski o 6%. Eksport z Danii był mniejszy niż rok wcześniej o 1%. Wzrost eksportu był skutkiem rosnącego popytu ze strony krajów azjatyckich. W krajach tych, a zwłaszcza w Chinach rozwija się choroba ASF, skutkująca spadkiem pogłowia i produkcji wieprzowiny oraz wzrostem importu. Według USDA¹ w 2019 r. chińska produkcja wieprzowiny zmniejszy się o ok. 5% (do 51,4 mln t), a import zwiększy się o ok. 33% (do ok. 2 mln t). Wykorzystać to mogą niektóre kraje UE, niemające problemów z ASF. W przypadku USA nadal obowiązują wysokie taryfy celne (do ok. 60%) i inne wymogi weryfikacyjne. W styczniu 2019 r. eksport produktów wieprzowych z UE-28 do Chin wyniósł 140,5 tys. t i był o 14% większy niż przed rokiem. Eksport do Japonii był większy o 8% (40 tys. t), a do Wietnamu o 73% (6,7 tys. t).

Chiny zgłosiły 115 ognisk choroby ASF do Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE). Obejmują one wszystkie regiony produkujące świnie. W Wietnamie, od momentu pojawienia się pierwszego ogniska choroby ASF w lutym 2018 r., potwierdzono 209 ognisk tej choroby w 21 prowincjach. W Europie większość zarejestrowanych ognisk ASF dotyczy dzików. W 2018 r. Komisja Europejska odnotowała ok. 5400 ognisk u dzików i ponad 1000 u świń. Prawie trzy czwarte wykrytych ognisk u dzików dotyczyło Polski i Litwy, a prawie 90% ognisk stwierdzonych u świń wystąpiło w Rumunii. W okresie od stycznia 2019 r. do połowy marca stwierdzono 383 ogniska u dzików, w tym 119 w Polsce i 142 w Belgii oraz 5 ognisk u świń. Wszystkie ogniska u świń wystąpiły w Rumunii.

¹ Ward M., Inouye A., China – Peoples Republic of Livestock and Products Semi-annual, Gain Report No CH19006, 11.03.2019.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2017	X	146,7	113,1	78,1	114,5	65,6	98,8	13,8
	XI	147,5	112,1	75,9	114,3	67,7	111,9	7,7
	XII	135,1	100,2	70,6	114,4	64,2	110,9	6,4
2018	I	144,9	117,9	78,4	123,7	66,5	122,4	11,9
	II	123,7	104,0	70,8	104,4	64,4	123,8	6,4
	III	153,0	111,0	81,2	104,0	75,2	115,0	6,0
	IV	134,4	111,3	71,1	110,6	60,6	108,6	10,5
	V	135,3	108,2	71,9	101,6	61,2	98,6	10,7
	VI	132,6	114,4	72,0	105,6	63,1	106,2	8,9
	VII	132,2	102,2	72,9	110,3	64,9	111,9	8,0
	VIII	119,3	85,6	73,4	102,7	71,5	113,7	1,9
	IX	126,9	95,4	79,6	107,6	67,0	154,7	12,6
	X	149,0	101,5	87,1	111,5	74,6	113,7	12,5
	XI	144,9	98,2	84,7	111,6	70,0	103,4	14,7
	XII	159,4	118,0	72,1	102,1	60,6	94,4	11,5
2019	I	148,9	102,8	82,5	105,2	65,8	98,9	16,7
	II	130,7	105,7	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, MF i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki dla tuczników (II faza tuczu), koncentratu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki (II faza tuczu) w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka	Cena koncentratu w zł/dt	Relacja cen trzoda: koncentrat	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2017	VII	5,28	8,0	7,0	137,78	3,8	252,37	2,1	193
	VIII	5,29	8,2	7,2	137,94	3,8	252,48	2,1	197
	IX	5,28	8,2	7,3	139,14	3,8	251,45	2,1	189
	X	4,84	7,5	6,7	137,02	3,5	251,04	1,9	188
	XI	4,65	7,2	6,3	138,37	3,4	250,80	1,9	187
	XII	4,56	7,0	6,1	138,80	3,3	250,24	1,8	183
2018	I	4,26	6,5	5,7	139,02	3,1	251,53	1,7	194
	II	4,43	6,8	5,9	139,47	3,2	251,48	1,8	186
	III	4,63	7,1	6,1	139,63	3,3	252,47	1,8	185
	IV	4,51	6,9	5,8	139,10	3,2	252,98	1,8	188
	V	4,44	6,8	5,9	139,41	3,2	253,93	1,7	181
	VI	4,64	7,3	6,2	141,64	3,3	254,70	1,8	181
	VII	4,68	7,2	6,2	141,81	3,3	255,54	1,8	183
	VIII	4,81	7,3	6,3	140,35	3,4	255,73	1,9	187
	IX	4,69	6,7	5,9	145,17	3,2	256,83	1,8	176
	X	4,40	6,2	5,5	145,68	3,0	256,64	1,7	172
	XI	4,22	5,9	5,1	147,71	2,9	257,74	1,6	181
	XII	4,19	5,9	5,0	148,34	2,8	257,80	1,6	169
2019	I	4,06	5,5	4,7	145,09	2,8	258,18	1,6	171
	II	4,16	5,6	4,7	146,12	2,8	258,61	1,6	169

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2017	VII	6,90	13,70	20,79	13,39	x	25,60	x	x	123,1	x
	VIII	6,91	13,66	20,81	13,44	x	25,75	x	x	123,7	x
	IX	6,90	13,60	20,90	13,50	x	25,93	x	x	124,1	x
	X	6,32	13,44	20,91	13,47	x	26,15	x	x	125,1	x
	XI	6,07	13,30	20,84	13,46	x	26,15	x	x	125,5	x
	XII	5,95	13,34	20,88	13,56	x	26,26	x	x	125,8	x
2018	I	5,55	13,02	20,71	13,47	x	26,35	x	x	127,2	x
	II	5,78	12,94	20,60	13,42	x	26,41	x	x	128,0	x
	III	6,04	13,06	20,65	13,44	x	26,29	x	x	127,3	x
	IV	5,88	12,97	20,59	13,44	x	26,42	x	x	128,3	x
	V	5,79	12,96	20,59	13,44	x	26,56	x	x	129,0	x
	VI	6,05	12,98	20,59	13,45	x	26,64	x	x	129,4	x
	VII	6,10	12,97	20,52	13,43	x	26,70	x	x	130,1	x
	VIII	6,27	13,14	20,59	13,44	x	26,99	x	x	131,1	x
	IX	6,11	13,24	20,74	13,61	x	26,82	x	x	129,3	x
	X	5,73	13,13	20,90	13,66	x	26,84	x	x	128,4	x
	XI	5,50	13,08	20,80	13,63	x	27,10	x	x	130,3	x
	XII	5,46	x	x	x	x	26,91	x	x	x	x

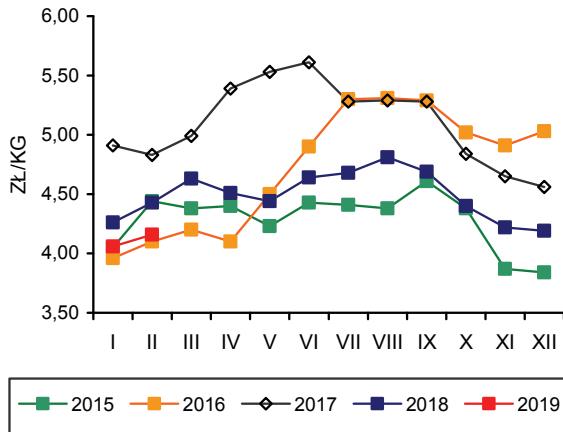
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

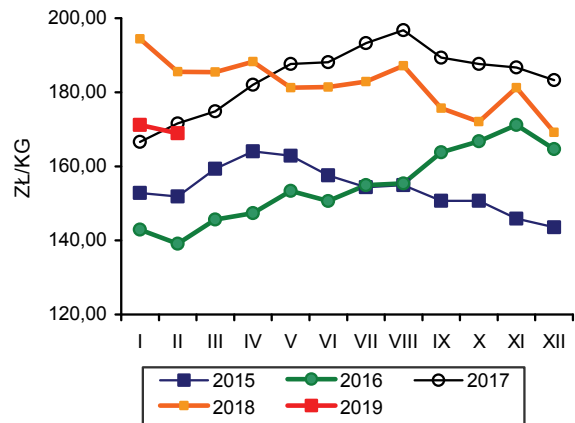
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-28	Niemczech	Danii	
2017	VII	172,72	172,26	177,51	158,54	99,7	97,0	108,7
	VIII	170,17	169,62	174,74	154,58	99,7	97,1	109,7
	IX	165,32	165,27	168,26	151,26	100,0	98,2	109,3
	X	151,38	149,70	154,01	142,05	98,9	97,2	105,4
	XI	145,65	144,87	149,32	137,20	99,5	97,0	105,6
	XII	142,79	142,46	145,52	134,29	99,8	97,9	106,1
2018	I	136,32	134,69	137,11	126,85	98,8	98,2	106,2
	II	140,80	140,83	146,43	124,96	100,0	96,2	112,7
	III	146,75	146,08	152,28	130,27	99,5	95,9	112,1
	IV	143,73	142,58	147,90	127,14	99,2	96,4	112,1
	V	141,60	137,94	144,97	127,14	97,4	95,2	108,5
	VI	145,32	143,14	148,94	126,75	98,5	96,1	112,9
	VII	145,01	142,17	147,13	127,13	98,0	96,6	111,8
	VIII	148,73	148,50	154,21	130,01	99,8	96,3	114,2
	IX	146,78	144,60	150,28	131,80	98,5	96,2	109,7
	X	138,08	134,73	141,48	126,89	97,6	95,2	106,2
	XI	135,76	130,11	140,40	127,10	95,9	92,7	102,7
	XII	135,66	128,36	140,27	130,08	94,6	91,5	98,7
2019	I	134,33	125,70	140,09	127,18	93,6	89,7	98,8
	II	135,61	127,48	143,10	129,26	94,0	89,1	98,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

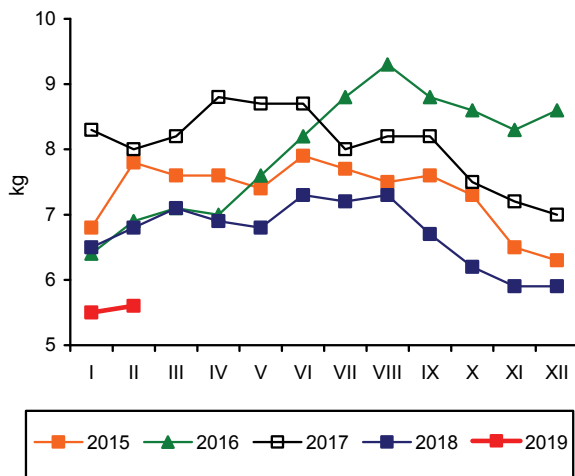
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

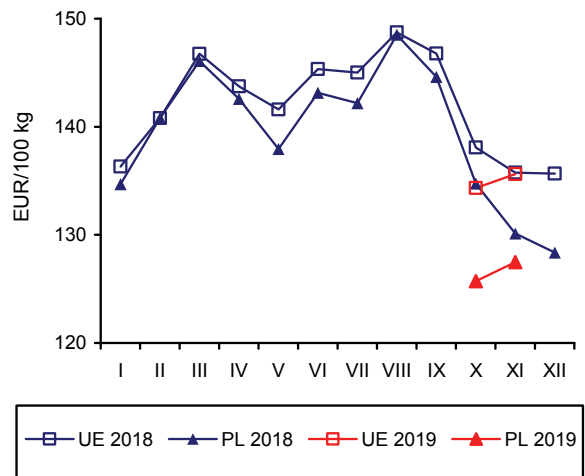
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

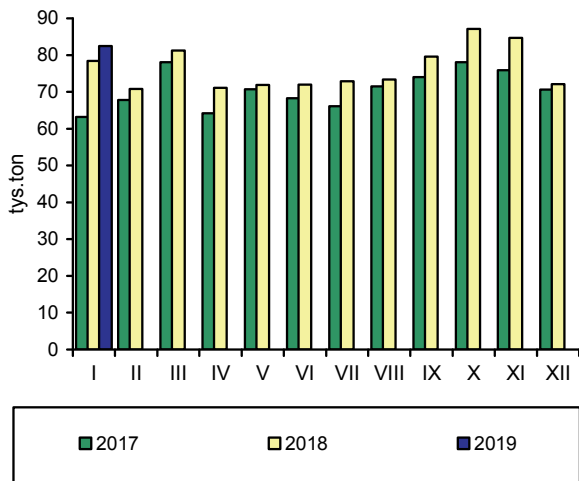
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

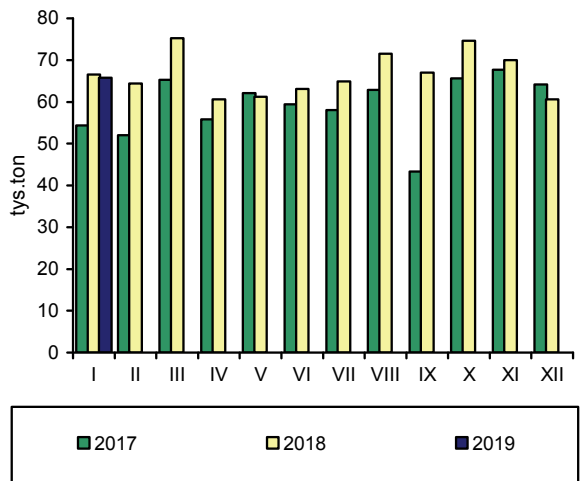
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

**Grzegorz
Dybowski**

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w lutym 2019 r. ok. 209 tys. t mięsa drobiowego, tj. o 12,2% mniej niż przed miesiącem, ale o 7,7% więcej niż przed rokiem. Biorąc pod uwagę mniejszą liczbę dni roboczych w lutym, spadek produkcji w relacji do stycznia wyniósł tylko 2,6%. Dynamika produkcji przemysłowej w pierwszych dwóch miesiącach br. była o 9,3% wyższa niż w analogicznym okresie 2018 r.

W styczniu 2019 r. eksport mięsa drobiowego zwiększył się o ponad 13% wobec grudnia i o 12,6% wobec stycznia 2018 r. Dynamika wzrostu sprzedaży zagranicznej znacząco wyprzedzała więc tempo przyrostu produkcji przemysłowej. Eksport stanowił aż ok. 48% produkcji mięsa drobiowego wytwarzanej w dużych zakładach przemysłowych. W styczniu 2018 r. udział eksportu w produkcji wyniósł 47%. Import był o 45% większy niż przed miesiącem i o 22,4% mniejszy niż przed rokiem. Mimo to, presja popytowa na rynku krajowym znajdowała odzwierciedlenie w cenach.

Na początku 2019 r., zwiększyły się koszty paszowe w chowie drobiu rzeźnego. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kurcząt brojlerów podrożały średnio w dwóch miesiącach br. o 7,3% w relacji rok do roku. Pasze dla indyków były droższe o 6,8%. Średnia cena skupu kurcząt brojlerów była w pierwszym kwartale br. o 0,3% niższa niż w roku poprzednim, natomiast cena skupu indyków wzrosła prawie o 17%. Przeciętna relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt obniżyła się z 2,60 do 2,41 a na rynku indyków wzrosła z 3,65 do 3,99. Opłacalność produkcji kurcząt uległa więc pogorszeniu, natomiast indyków poprawiła się. W marcu ceny skupu kurcząt rzeźnych wzrosły o 4,1% w relacji do poprzedniego miesiąca i były też o 2,6% wyższe niż przed rokiem. Za indyki płacono w skupie o 0,7% mniej niż przed miesiącem, ale o 20,8% więcej niż w marcu 2018 r.

Ceny zbytu kurcząt patroszonych sprzedawanych przez zakłady przemysłu drobiarskiego wzrosły w marcu 2019 r. o 3,2% w relacji miesiąc do miesiąca, ale były o 0,6% niższe niż przed rokiem. Ceny zbytu indyków

były niższe o 0,5% w porównaniu z lutym, ale o 3,4% wyższe w relacji do marca 2018 r. Średnio w pierwszym kwartale br. ceny zbytu kurcząt obniżyły się o 4,5% a indyków wzrosły o 7,3%. W marcu 2019 r. udział ceny skupu kurcząt rzeźnych w cenie zbytu tuszki wynosił 54,3%, a indyków rzeźnych 64,8%. W 2018 r. proporcje te wynosiły odpowiednio: 52,0 i 59,5%.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna tuszki kurczęcia patroszonego w 2018 r. wyniosła 7,30 zł/kg i była o 4,1% wyższa niż w poprzednim roku. Brak jeszcze danych o cenach detalicznych w br.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim jeszcze się poprawiły, głównie w wyniku szybszego spadku cen w Polsce. W lutym 2019 r., średnia cena sprzedaży mięsa kurcząt w UE o 45% przewyższała polską cenę wyrażoną w euro. Przed rokiem była wyższa o 39%. Przeciętna cena sprzedaży tuszek kurcząt w UE obniżyła się w tym czasie o 0,2%, a w Polsce aż o 4%. Spośród obserwowanych państw członkowskich UE spadek cen miał miejsce tylko w Hiszpanii. W pozostałych krajach kurczęta patroszone podrożały, najbardziej w Czechach.

Według danych GUS, miesięczna konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych wyniosła w pierwszym kwartale 2018 r. 1,57 kg/osobę i była o 1,3% wyższa niż przed rokiem. W drugim kwartale obniżyła się do 1,48 kg, tj. o 5,1% w relacji do tego samego okresu 2017 r. W trzecim kwartale spożycie bezpośrednie drobiu wyniosło 1,43 kg i było o 7,1% mniejsze niż rok wcześniej. Średnio w okresie trzech kwartałów 2018 r. konsumpcja drobiu w gospodarstwach domowych zmniejszyła się o 3,7% w relacji do analogicznego okresu przed rokiem. Spożycie bezpośrednie wędlin drobiowych było natomiast o 2,2% większe i wyniosło 0,19 kg/osobę miesięcznie.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
I	174,0	195,0	212,0	216,0	238,0
II	159,0	188,0	196,0	194,0	209,0
III	174,0	198,0	230,0	225,0	
IV	171,0	218,0	209,0	219,0	
V	182,0	196,0	232,0	223,0	
VI	173,0	206,0	228,0	220,0	
VII	174,0	201,0	227,0	214,0	
VIII	165,0	206,0	228,0	220,0	
IX	172,0	211,0	225,0	241,0	
X	201,0	217,0	236,0	262,0	
XI	189,0	220,0	239,0	253,0	
XII	190,0	207,0	217,0	228,0	
RAZEM	2124,0	2463,0	2679,0	2720,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import			Eksport		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
I	4265	5454	6678	86295	101541	114328
II	4710	4935		83677	97221	
III	5212	5692		90495	110588	
IV	3673	4150		84695	103882	
V	4273	6396		94870	112942	
VI	3998	6651		96539	110513	
VII	3875	6285		90103	114122	
VIII	4156	9108		93086	107002	
IX	4534	8757		100657	106251	
X	7201	8623		106751	126465	
XI	5731	7036		105119	119129	
XII	4949	4601		89299	101119	
RAZEM	56577	77688		1121586	1310775	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finiszera (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2017	2018
I	1286	1377	3,28	3,15	6,35	5,97	6,60	7,12
II	1300	1399	3,36	3,38	6,62	6,17	6,66	7,16
III	1300		3,43	3,52	6,41	6,37	6,94	7,32
IV	1321		3,40		6,64		6,89	7,26
V	1340		3,35		6,74		6,88	7,13
VI	1349		3,53		6,25		6,94	7,46
VII	1355		3,68		6,87		7,25	7,57
VIII	1364		3,73		6,58		7,26	7,59
IX	1396		3,62		7,02		7,27	7,68
X	1375		3,44		6,42		7,15	7,24
XI	1379		3,25		5,94		7,20	7,14
XII	1368		3,19		5,83		7,01	6,92

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
I	1343	1302	1417	4,94	5,04	5,69	7,90	8,22	8,75
II	1369	1374	1440	5,05	4,90	5,72	8,20	7,86	8,84
III	1351	1333		5,05	4,70	5,68	8,44	8,51	8,80
IV	1358	1360		5,14	4,73		8,75	7,91	
V	1366	1373		5,21	4,70		8,71	7,90	
VI	1382	1368		5,47	4,72		8,52	8,14	
VII	1395	1374		5,31	4,78		8,46	8,22	
VIII	1384	1426		5,17	4,91		8,30	8,09	
IX	1345	1457		5,11	5,41		8,25	8,68	
X	1380	1411		5,17	5,85		9,02	9,01	
XI	1316	1418		5,11	5,81		8,64	9,26	
XII	1302	1421		5,03	5,80		9,72	9,63	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie		Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Hiszpania	UE
2017	I	109,51	265,06	174,73	140,00	230,00	167,56	176,00
	II	119,81	265,00	174,58	142,23	230,00	164,31	178,47
	III	125,04	265,61	174,35	140,86	230,00	156,94	177,62
	IV	118,21	266,70	176,34	143,56	230,00	160,21	180,74
	V	117,48	269,77	176,08	143,51	230,00	169,53	182,20
	VI	129,28	270,63	177,89	145,74	230,00	175,83	184,92
	VII	131,51	269,13	181,45	144,31	230,00	178,04	178,24
	VIII	130,90	270,42	182,71	149,22	230,00	172,09	183,48
	IX	127,09	271,00	182,69	147,37	230,00	159,74	183,70
	X	122,28	271,00	186,03	147,20	230,00	152,88	181,63
	XI	126,73	271,00	191,50	147,12	230,00	162,84	182,83
	XII	123,30	271,00	190,83	147,06	230,00	165,30	183,05
2018	I	123,71	271,00	192,54	149,90	230,00	166,64	183,15
	II	131,80	271,00	194,12	146,41	230,00	161,63	183,32
	III	132,62	271,00	194,83	148,41	230,00	159,80	184,66
	IV	125,19	271,73	195,11	151,61	230,00	159,52	184,95
	V	128,54	273,56	195,37	152,24	230,00	163,22	186,86
	VI	137,62	274,00	193,98	148,47	230,00	170,33	190,64
	VII	140,49	276,23	195,93	149,53	230,00	175,51	189,87
	VIII	142,23	277,61	198,08	151,89	230,00	178,45	190,00
	IX	130,68	279,87	200,82	149,98	230,00	168,96	187,86
	X	118,47	281,32	204,27	149,93	230,00	161,49	186,15
	XI	113,42	282,00	204,44	152,20	230,00	156,90	185,78
	XII	103,58	282,00	210,81	151,82	230,00	156,09	182,72
2019	I	110,82	282,00	211,56	152,08	230,00	156,31	182,61
	II	126,54	282,00	212,38	152,72	230,00	147,39	183,01

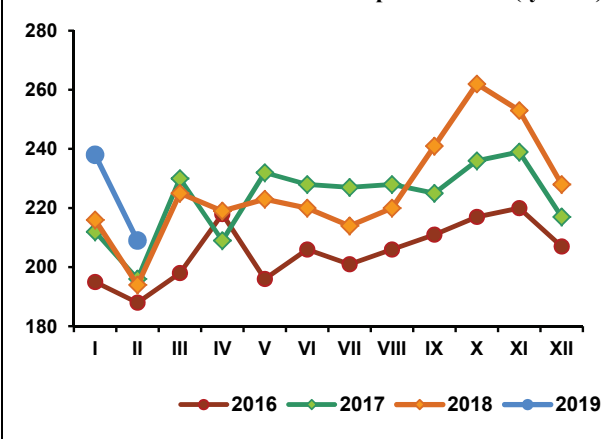
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 osobę miesięcznie)

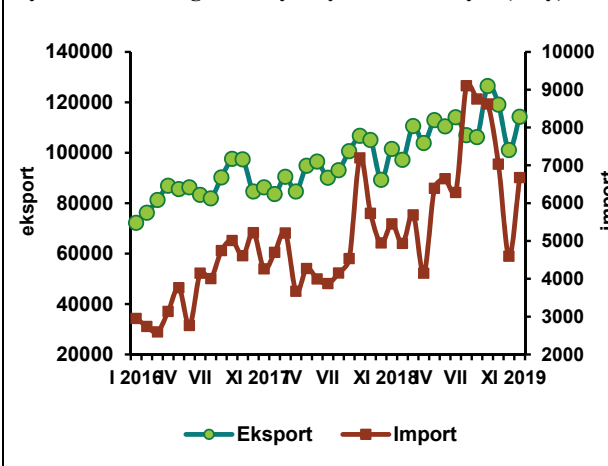
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	1,55	1,55	1,57	0,18	0,18	0,19
II	1,51	1,56	1,48	0,18	0,18	0,18
III	1,55	1,54	1,43	0,18	0,19	0,19
IV	1,67	1,57	-	0,19	0,19	-

Źródło: Dane GUS.

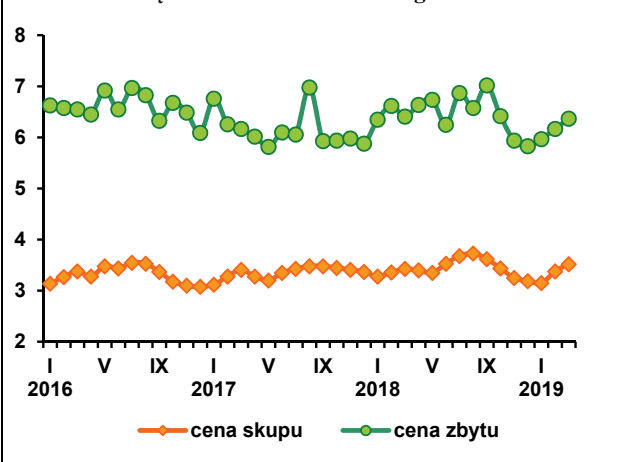
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

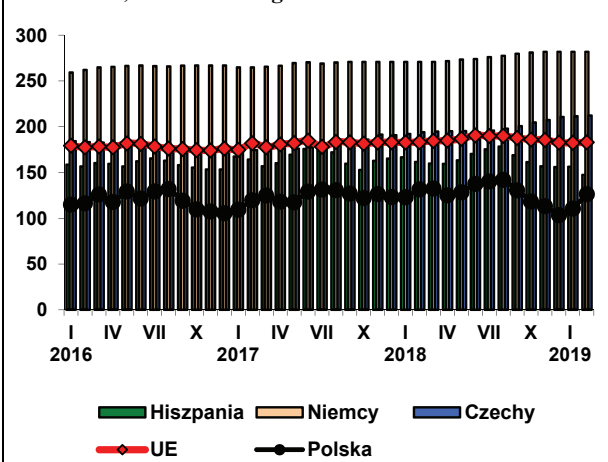
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i MF.

W 2018 r. przeciętna miesięczna cena sprzedaży jaj wszystkich klas wagowych przez zakłady pakujące wyniosła 35,32 zł/100 szt. i była o 6,1% niższa niż w 2017 r. W styczniu 2019 r. obniżyła się o 0,9% w relacji miesiąc do miesiąca i była już o 23,8% niższa niż przed rokiem. W lutym spadkowa tendencja średniej ceny jaj była kontynuowana, a w marcu nastąpił jej niewielki wzrost o 0,6% w relacji miesiąc do miesiąca. W relacji rok do roku średnia cena jaj konsumpcyjnych obniżyła się o 15,5%. W porównaniu z marcem 2018 r. potaniały jaja wszystkich klas wagowych. Najbardziej jaja małe, klasy S, których ceny spadły aż o 23,5% oraz jaja średnie, klasy M – spadek cen o 19,2%. Jaja duże, klasy L były tańsze o 11,2% a bardzo duże, klasy XL o 10,7%. W relacji miesiąc do miesiąca, w marcu 2019 r. najbardziej bo o 3,4% potaniały jaja małe, klasy S oraz bardzo duże, klasy L – o 8,2%. Ceny jaj średnich, klasy M wzrosły o 0,4%, a jaj dużych, klasy XL o 1,4%.

Na szczęblu produkcji fermowej wysoka opłacalność chowu kur niosek, wywołana dobrą koniunkturą na rynku jaj konsumpcyjnych w 2018 r., na początku br. wygasła. W pierwszych dwóch miesiącach 2019 r. przeciętne miesięczne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla towarowych stad kur niosek były o 10,6% wyższe od notowanych rok wcześniej, natomiast ceny płacone producentom jaj w styczniu obniżyły się o 9,4% w relacji do grudnia 2018 r. i były aż o 27,5% niższe niż przed rokiem. Relacje cen jaj i pasz uległy więc pogorszeniu. Ogólny poziom rentowności w produkcji jaj zmniejszył się znacząco w porównaniu z początkiem 2018 r. Jest to w dużym stopniu efekt reakcji konsumentów na silny wzrost cen jaj w 2018 r.

W 2018 r. średnia miesięczna cena detaliczna jaj konsumpcyjnych wyniosła 0,67 zł/szt. i była o ok. 22% wyższa niż w roku poprzednim i o 34% wyższa niż w 2016 r. Jaja stały się relatywnie drożym źródłem

białka zwierzęcego, co znalazło odzwierciedlenie w zmniejszeniu spożycia bezpośredniego.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego kształtowały się w marcu 2019 r. na poziomie 3687 zł/t, tzn. były o 7,7% wyższe niż przed miesiącem i o ok. 8% wyższe niż przed rokiem. W pierwszym kwartale 2019 r. średnia miesięczna ceny skupu jaj przetworzonych wyniosła 3335 zł/t i była o 4,2% niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

W 2018 r. za granicę sprzedano o 18% mniej jaj w skorupkach niż w roku poprzednim i o 12,5% mniej przetworów z jaj. Import jaj świeżych był o 22% mniejszy, a przetworów z jaj o ponad 46% większy w porównaniu z 2017 r. W styczniu 2019 r. sprzedaż zagraniczna jaj w skorupkach wzrosła o 25,8% w relacji do poprzedniego miesiąca, ale była o 6,1% mniejsza niż przed rokiem. Import jaj świeżych zwiększył się o 125,8% w porównaniu z grudniem 2018 r., ale był o 13,8% mniejszy niż przed rokiem. Eksport przetworów z jaj wzrósł o 76,1% w relacji miesiąc do miesiąca, ale był o 13,3% mniejszy w relacji rok do roku. Import zmniejszył się o 2,1% w porównaniu z poprzednim miesiącem, ale wzrósł o 16,2% w relacji do stycznia poprzedniego roku.

W okresie trzech kwartałów 2018 r. łączna konsumpcja jaj w gospodarstwach domowych była o 7,9% mniejsza niż w analogicznym okresie przed rokiem. Geny jaj w handlu detalicznym pozostawały wysokie, co wywierało niekorzystny wpływ na poziom ich konsumpcji w gospodarstwach domowych.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże						Przetwory z jaj					
	import			eksport			import			eksport		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
I	2268	1330	1147	19160	20072	18851	589	880	1023	3626	4165	3613
II	1851	1646		16558	19855		876	734		3690	3210	
III	1985	1157		16003	21984		745	727		3432	2627	
IV	1385	1441		15025	18324		331	542		2648	3238	
V	1514	1255		18480	18491		537	698		3264	2864	
VI	1346	1276		15731	14047		387	691		4068	2715	
VII	1206	1109		15354	13535		365	783		3674	2627	
VIII	1399	887		50199	13594		776	1002		3519	3569	
IX	718	639		34397	15683		502	968		3572	3281	
X	1091	886		22942	17212		589	957		4537	3308	
XI	820	708		23124	18216		710	909		3658	3189	
XII	878	508		19121	14989		390	1043		2430	2052	
RAZEM	16461	12842		251194	205962		6797	9934		42118	36845	

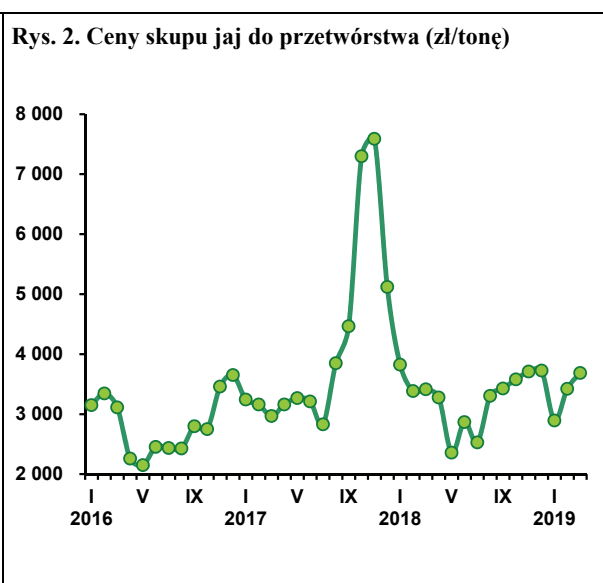
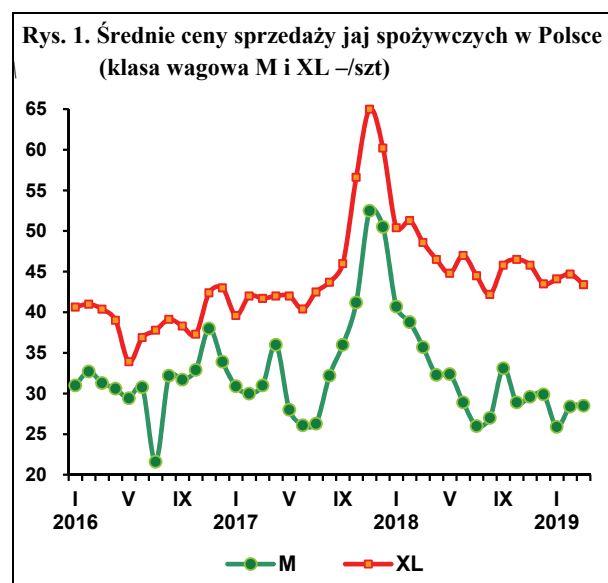
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt)^a

Miesiące	XL			L			M			S		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
I	39,60	50,40	44,10	34,90	47,30	37,00	30,90	40,70	25,90	24,00	33,20	23,70
II	42,00	51,30	44,70	34,00	44,30	32,80	30,00	38,80	28,40	25,00	27,50	23,30
III	41,70	48,60	43,40	33,00	40,00	35,50	31,00	35,70	28,50	30,00	29,40	22,50
IV	42,00	46,50		40,50	39,50		36,00	32,30		26,00	27,10	
V	42,00	44,80		32,00	38,50		28,00	32,40		23,00	27,50	
VI	40,40	47,00		31,90	38,70		26,10	28,90		23,90	24,10	
VII	42,50	44,50		31,80	33,10		26,30	26,00		21,30	23,40	
VIII	43,70	42,20		36,70	33,70		32,20	27,00		22,80	18,00	
IX	46,00	45,80		39,00	36,00		36,00	33,10		27,90	19,50	
X	56,60	46,50		48,90	36,30		41,20	28,90		38,00	19,80	
XI	65,00	45,80		58,70	37,30		52,50	29,60		44,90	22,30	
XII	60,20	43,50		57,10	37,00		50,50	29,90		39,90	21,50	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

**Danuta
Zawadzka**

Zgodnie z danymi Komisji Europejskiej przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła w 2018 r. 542,1 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 2,4% niższa niż w 2017 r. Cena owiec ciężkich wyniosła natomiast 530,2 EUR/100 kg i była wyższa o 7,4%. W poszczególnych miesiącach 2018 r. tendencje cen były zmienne. To samo dotyczy I kwartału 2019 r. W styczniu 2019 r. przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 540,1 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w lutym 518,8 EUR/100 kg. Cena owiec ciężkich wyniosła 501,4 EUR/kg (w styczniu) i 498,3 EUR/100

kg (w lutym). W odniesieniu do analogicznych miesięcy 2018 r. cena jagniąt w styczniu była o 0,5% niższa, a w lutym o tyle samo wyższa. Cena owiec ciężkich w styczniu była wyższa o 1,3%, a w lutym niższa o 4,4%. Według nieostatecznych danych Komisji Europejskiej, w marcu 2019 r. cena jagniąt wyniosła 523,5 EUR, a owiec ciężkich 507,8 EUR/100 kg. W odniesieniu do cen z marca 2018 r. cena jagniąt była niższa o 2%, a owiec ciężkich o ok. 11%.

W 2018 r. przeciętna cena polskich owiec ciężkich wyniosła 398,9 EUR/100 kg i była o 11,4% wyższa niż rok wcześniej. Jej wzrost był o 4 p.p. większy niż przeciętnej ceny w UE-28. Różnica tych cen, która w 2017 r. wynosiła 27% na niekorzyść cen polskich owiec, zmniejszyła się do 25%. W styczniu 2019 r. cena polskich owiec ciężkich

wyniosła 434,9 EUR/100 kg, a w lutym 433,6 EUR/100 kg. Ceny te były wyższe niż rok wcześniej odpowiednio o 19,5% i 18,2%. W marcu cena ta mogła wynieść 434 EUR/100 kg, co oznacza, że w porównaniu z marcem 2018 r. była wyższa o 15%. Ceny polskich owiec ciężkich nadal charakteryzowały się znacznie większą dynamiką wzrostu niż przeciętne ceny unijne, a także wykazywały wzrost w sytuacji spadku cen unijnych. Jest to prawdopodobnie wyrazem relatywnie dużego popytu na polskie owce ze strony krajów unijnych. Być może wynika to z mniejszego importu mięsa owczego z krajów trzecich. W styczniu 2019 r. import tego mięsa był o prawie 35% mniejszy niż przed rokiem, w tym z Nowej Zelandii o 34%, a z Australii o 10%.

W 2018 r. polski eksport żywca i mięsa baraniego wyniósł 882 tony, a import 1031 ton. Oznacza to, że Polska przestała być eksporterem netto, a stała się importerem netto baraniny. Najwięcej owiec sprzedano we Włoszech (61% eksportu żywca) i w Holandii (28%). Mięso sprzedawano we Francji (65% eksportu mięsa), w Belgii (11,7%), Danii (5,2%) i Austrii (4,9%). Polska nie importowała żywych owiec. Przedmiotem importu było jedynie mięso. Przywożono je z Nowej Zelandii (46%), Wielkiej Brytanii (22%), Irlandii (13%) i Niemiec (14%). Przeciętna cena w eksporcie mięsa wyniosła w 2018 r. 6,10 EUR/kg, a w imporcie 6,80 EUR/kg.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	zmiana w % 2017/2016
I półrocze	609	735	672	91,4
II półrocze	478	531	618	116,4
Rok	1 087	1 266	1 290	101,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2017	66,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2018	62,0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
x	92,7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2017	82,2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2018	120,3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	146,4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Dane MF.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2017/18	6,20	6,26	7,39	7,45	6,09	6,28	5,79	6,00	5,86	6,41	6,21	7,56
2018/19	6,11	6,59	7,77	6,50	6,81	6,12	6,28	5,14	5,83	6,11	5,61	7,42
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,5	105,3	105,1	87,2	111,8	97,5	108,5	85,7	99,5	95,3	90,3	98,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
I 2018	7,6	16,2	1,83	3,89
II	7,9	16,7	1,88	4,01
III	8,3	17,7	1,97	4,19
IV	8,2	17,4	1,95	4,15
V	8,0	17,0	1,87	3,98
VI	7,9	16,9	1,84	3,91
VII	7,8	16,6	1,81	3,85
VIII	7,4	15,7	1,74	3,70
IX	7,8	16,5	1,80	3,83
X	7,7	16,4	1,79	3,80
XI	7,5	16,0	1,75	3,72
XII	8,0	17,0	1,86	3,95
I 2019	7,7	16,3	1,78	3,79
II	7,8	16,5	1,80	3,82

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2017	55,04	54,35	53,10	53,55	54,38	55,02	55,36	55,01	54,12	55,84	55,55	54,52
2018	55,16	54,91	54,80	53,99	52,97	52,89	54,96	55,32	55,00	54,96	54,91	53,32
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,2	101,0	103,2	100,8	97,4	96,1	99,3	100,6	101,6	98,4	98,8	97,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-28												
2017/2018	484,0	541,7	555,7	562,7	541,4	561,9	618,3	614,3	603,7	597,1	542,6	516,2
2018/2019	534,5	523,5	511,1	511,5	523,8	555,5	575,3	574,3	557,7	571,6	540,1	518,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	110,4	96,6	92,0	90,9	96,7	98,9	93,0	93,5	92,4	95,7	99,5	100,5
Włochy												
2017/2018	494,3	627,5	578,4	625,3	607,6	617,5	555,3	662,2	681,0	681,5	554,2	499,8
2018/2019	586,9	535,5	500,0	510,7	576,5	592,0	602,1	620,2	603,0	656,5	540,8	518,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	118,7	85,3	86,5	81,7	94,9	95,9	108,4	93,7	88,5	96,3	97,6	103,8

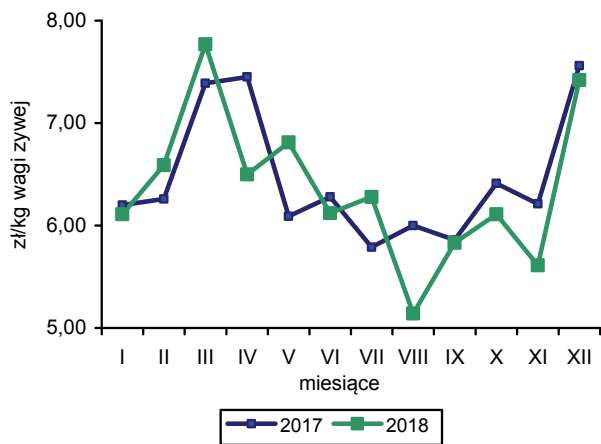
Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

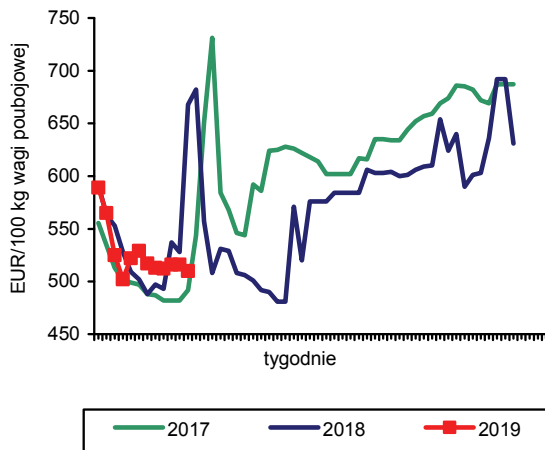
Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-28												
2017/2018	471,8	491,5	523,4	541,9	531,9	504,8	482,3	477,2	488,1	495,5	494,9	521,5
2018/2019	573,3	616,3	618,4	581,3	518,0	501,2	491,8	477,2	482,1	490,3	501,2	498,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	121,5	124,7	118,2	107,2	97,4	99,3	102,0	100,0	98,8	99,0	101,3	95,6
Wielka Brytania												
2017/2018	456,0	484,5	535,0	559,6	510,1	469,9	429,0	438,5	442,9	450,9	465,5	517,8
2018/2019	582,0	647,3	649,4	598,8	491,1	471,9	456,2	438,6	448,1	457,7	484,1	482,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	127,6	133,6	121,4	107,0	96,3	100,4	106,3	100,0	101,2	101,5	104,0	93,2

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

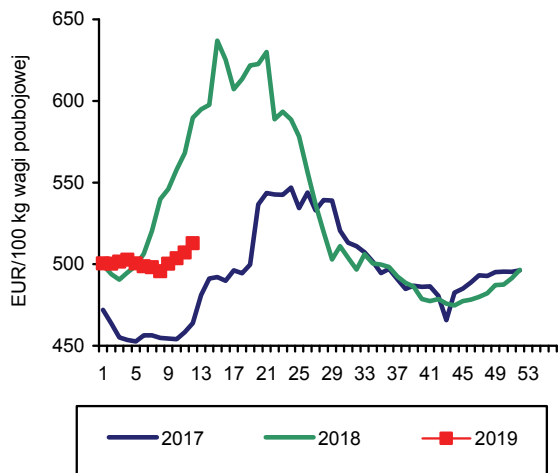
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

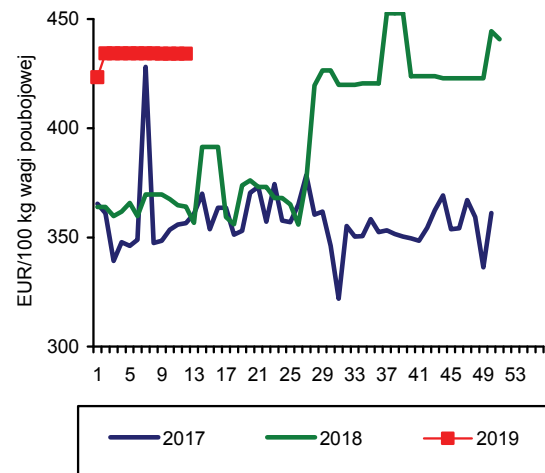
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

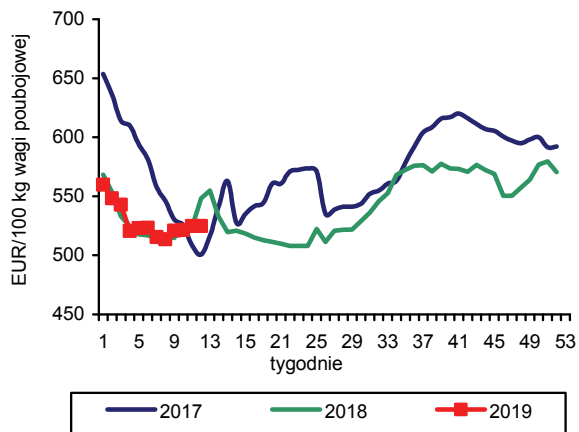
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28

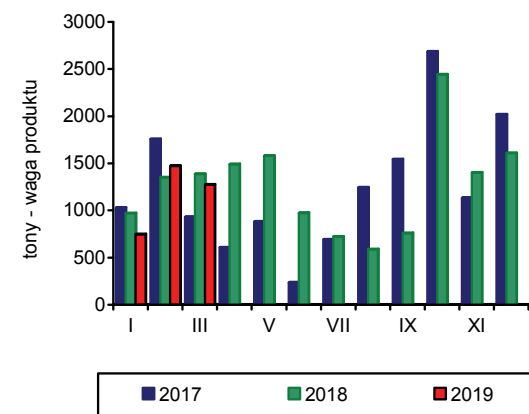
Rys. 4. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w Polsce

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

**Krzysztof
Hryszko**

W okresie styczeń-luty 2019 r. połowy ryb na Morzu Bałtyckim wyniosły 31,4 tys. t i były o 23,3% mniejsze niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zmniejszono wyładunki wszystkich podstawowych gatunków ryb, w tym szprotów o 22,8% (do 19,0 tys. t), śledzi o 36,2% (do 6,4 tys. t), dorszy o 28,7% (do 0,5 tys. t), a storni o 9,3% (do 4,6 tys. t).

Podaż produktów rybnych ze średnich i dużych zakładów przetwórczych (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła w okresie styczeń-luty 2019 r. 88,4 tys. t i była o 7,8% większa niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego. Kontynuowany był silny trend wzrostowy produkcji całych ryb morskich mrożonych, która zwiększyła się w analizowanym okresie blisko 2,2-krotnie do 12,3 tys. t (po wzroście o 38,2% w 2018 r.). Zmniejszyła się natomiast produkcja świeżych i chłodzonych filetów z ryb morskich (o 10,4% do 10,3 tys. t) oraz filetów mrożonych (o 15,8% do 4,9 tys. ton). Na poziomie roku poprzedniego utrzymała się produkcja ryb wędzonych (12,4 tys. t), a o 3,3% zwiększono podaż przetworów i konserw z ryb i owoców morza (do 44,9 tys. t). Spośród tej grupy produktów w największym stopniu zwiększono produkcję przetworów z łososi (o 38,5% do 3,0 tys. t) oraz makreli (o 11,7% do 3,7 tys. t). Podaż przetworów ze śledzi, które są najważniejszym gatunkiem wykorzystywanym w przetwórstwie pogłębiowym, zmniejszyła się w analizowanym okresie o 6,3% i wyniosła 17,9 tys. t.

W styczniu 2019 r., w porównaniu ze styczniem roku poprzedniego, spośród podstawowych grup produktów (brak danych o wywozie burtowym uniemożliwia pełną analizę eksportu), wyraźnie zwiększono eksport ryb wędzonych (o 13,6% do 4,85 tys. t). Większy był także wywóz przetworów i konserw z ryb (o 4,8% do 13,38 tys. t) oraz filetów i mięsa z ryb (o 3,7% do 8,27 tys. t). Wartość eksportu tych trzech grup produktów wyniosła 730 mln zł i była o 16,5% wyższa niż przed rokiem. Przetwory ze śledzi eksportowano średnio po 11,78 zł/kg (wzrost

o 3,9%), wędzone łososie po 62,16 zł/kg (wzrost o 6,7%), a mrożone filety z dorszy po 28,06 zł/kg (wzrost o 16,0%). Import ryb i owoców morza wyniósł w styczniu 2019 r. 53,5 tys. t o wartości 831 mln zł i był odpowiednio o 10,6% mniejszy i o 4,3% wyższy niż rok wcześniej. Przywóz filetów i mięsa z ryb zmniejszono o 21,3% do 18,69 tys. t, ryb mrożonych o 20,4% do 10,12 tys. t, natomiast wyraźnie zwiększono import ryb świeżych i chłodzonych (o 11,4% do 17,2 tys. t). W ujęciu gatunkowym łączny import łososi wyniósł w styczniu 2019 r. 13,85 tys. t i był o 1,6% mniejszy niż w roku poprzednim. Przywóz śledzi zmniejszono o 48,1% do 6,82 tys. t, ale wynikało to przede wszystkim z bardzo dużego ich przywozu w roku ubiegłym pod wpływem niskich cen. Nie zmienił się wolumen przywozu dorszy (6,38 tys. t) oraz mintajów (4,51 tys. ton), a dużo mniejsze było zapotrzebowanie na makrele (spadek o 23,2% do 4,23 tys. t). Ceny zakupu ryb wszystkich głównych gatunków sprowadzanych do Polski były na początku 2019 r. znacząco wyższe niż przed rokiem. Największy wzrost odnotowano w przypadku mrożonych filetów z mintajów (o 36,7% do 10,58 zł/kg) oraz mrożonych makreli (o 27,6% do 6,75 zł/kg). Mrożone dorsze oraz filety ze śledzi podrożały średnio po ok. 14% do odpowiednio 16,20 i 5,72 zł/kg, a świeże łososie o 8,1% do 26,41 zł/kg.

W styczniu 2019 r. ceny detaliczne ryb, owoców morza oraz ich przetworów wzrosły w porównaniu z grudniem 2018 r. o 0,7%, natomiast w lutym o kolejne 0,4%. Łącznie w okresie styczeń-luty 2019 r. ceny detaliczne produktów rybołówstwa były wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego o 2,5%. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych (o 1,5%), mięsa i przetworów (o 0,1%) oraz serów i twarogów (o 1,2) był znacznie mniejszy. Najbardziej podrożały w okresie dwóch miesięcy (w relacji do tego samego okresu roku poprzedniego) ryby mrożone (o 4,1%), ryby świeże i chłodzone (o 2,9%) oraz ryby i owoce morza solone, suszone i wędzone (o 2,4%).

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łoś bałtycki
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2017 I-XII	69 972	43 672	7 453	11 206	5 187	137 490	44 043	7 383
2018 I-XII	76 018	51 911	6 765	15 306	6 709	156 709	58 022	8 928
2018 II	13 655	5 203	290	3 171	164	22 483	9 891	790
III	15 109	4 036	500	1 699	224	21 568	16 320	1 314
IV	16 834	7 223	873	1 549	1 085	27 564	16 233	1 863
V	6 714	5 434	879	1 989	1 398	16 414	6 808	1 240
VI	679	1 695	779	806	714	4 673	724	55
VII	250	2 030	255	583	579	3 697	2 098	149
VIII	333	1 417	65	550	799	3 164	926	88
IX	1 076	2 769	786	564	507	5 702	1 192	292
X	2 036	5 735	856	609	549	9 785	15	4
XI	4 440	7 342	537	1 216	292	13 827	58	3
XII	3 971	4 150	522	664	63	9 370	385	2 891
2019 ^{a,b} I	7 892	2 989	309	1 521	401	13 112	1 006	179
II	11 090	3 437	200	3 086	501	18 314	1 343	272
Wskaźnik zmian (%)								
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	81,2	66,1	69,0	97,3	305,5	81,5	13,6	34,4
<u>I-II 2019</u> <u>I-II 2018</u>	77,2	63,8	71,3	90,7	181,1	76,7	17,7	43,8

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 08.04.2019 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MG MiŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	śledzie	w tym sardynki i szproty	makrele	
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2017 I-XII	62 617	64 248	87 703	228 514	108 162	14 105	15 482	443 082
2018 I-XII	75 458	68 627	92 730	255 841	106 380	17 104	18 727	492 656
2018 II	6 036	7 073	7 317	21 704	9 569	1 614	1 826	42 130
III	5 515	7 523	8 881	23 872	10 165	2 002	1 923	45 791
IV	5 575	8 997	5 951	19 639	7 456	1 523	1 625	40 162
V	5 256	4 759	6 004	18 874	7 398	1 243	1 528	34 893
VI	5 851	3 842	6 485	18 915	6 786	1 255	1 356	35 093
VII	5 645	4 014	6 340	16 756	7 296	1 076	1 072	32 754
VIII	6 836	3 594	6 622	19 836	7 865	1 353	1 325	36 887
IX	7 406	3 868	8 315	20 821	8 176	1 354	1 388	40 410
X	8 524	6 214	9 546	25 354	10 407	1 691	1 758	49 638
XI	6 816	6 363	9 869	25 311	10 817	1 436	1 935	48 356
XII	6 533	6 225	10 970	22 995	10 869	1 098	1 476	46 723
2019 I	5 035	6 527	7 194	22 881	9 171	1 185	1 849	41 637
II	5 271	12 441	6 985	22 036	8 776	1 499	1 884	46 733
Wskaźnik zmian (%)								
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	87,3	175,9	95,5	101,5	91,7	92,9	103,2	110,9
<u>I-II 2019</u> <u>I-II 2018</u>	89,6	143,4	103,1	103,3	93,7	87,3	111,7	107,8

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^b					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 I-XII	469,6	135,6	78,3	59,1	85,2	569,1	199,9	104,0	45,4	178,2
2017 I-XII	478,2	140,1	87,7	54,6	81,7	576,8	194,4	109,3	44,3	180,3
2018 ^c I-XII	507,8	149,0	97,1	58,8	79,6	599,2	206,4	107,7	43,1	194,3
2018 ^c I	39,1	12,8	8,0	4,3	5,5	59,9	23,8	12,7	3,9	15,4
II	45,0	12,1	7,0	4,2	7,9	47,4	16,5	10,6	3,6	13,3
III	53,1	13,4	8,9	6,0	9,9	54,3	18,2	10,4	4,1	17,5
IV	50,2	12,2	8,5	4,2	9,4	43,3	14,8	8,3	2,9	13,7
V	44,6	11,8	7,9	4,4	8,6	40,7	12,1	7,0	3,5	14,2
VI	37,5	12,1	7,9	4,0	7,1	39,6	12,8	7,3	2,8	13,5
VII	32,5	10,7	6,9	4,0	7,4	40,5	11,4	6,8	3,6	15,2
VIII	30,7	11,9	7,6	4,3	3,1	46,4	16,0	6,5	3,4	17,5
IX	32,0	11,6	8,6	4,4	2,4	49,4	16,6	8,4	3,5	17,4
X	41,7	14,0	9,1	6,0	3,6	64,4	21,4	11,4	3,9	22,6
XI	49,9	13,4	8,6	5,9	8,6	62,7	24,9	10,4	4,5	17,7
XII	51,4	13,0	8,0	7,0	12,4	50,6	18,1	7,9	3,3	16,4
2019 ^{c,d} I	37,4	13,4	8,3	4,8	2,8	53,5	18,7	10,1	3,5	17,2
Wskaźnik zmian (%)										
I 2019 / I 2018	95,6	104,8	103,7	113,6	51,7	89,4	78,7	79,6	88,0	111,4

^a wskaźniki zmian obliczone na danych o większej dokładności, ^b z eksportem burtowym, ^c dane wstępne, ^d bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Owcze	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
						Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Filipiny
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	5,35	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	14,77
2016 I-XII	7,98	7,62	4,82	5,57	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	13,82
2017 I-XII	6,41	5,39	5,00	5,33	5,11	7,26	5,97	12,86	27,04	15,93
2018 ^a I-XII	5,06	4,74	5,44	6,44	5,49	7,75	7,26	12,87	26,02	15,44
2018 ^a I	4,97	4,56	5,13	6,14	5,31	6,70	6,68	12,10	24,58	15,92
II	5,06	4,74	5,22	5,82	5,36	6,49	5,78	11,60	24,82	16,65
III	5,11	4,22	5,27	5,95	5,29	6,74	5,57	11,21	26,26	15,67
IV	4,84	4,49	5,05	5,46	5,46	7,34	6,53	11,62	28,07	14,16
V	4,66	3,82	5,29	5,69	5,29	8,04	7,00	12,05	29,66	15,37
VI	4,61	4,05	5,39	5,53	5,58	8,83	8,66	12,40	27,37	15,93
VII	4,97	4,57	5,28	5,53	5,45	8,34	8,57	13,10	25,33	12,83
VIII	4,93	3,58	5,35	7,07	6,10	8,31	8,35	13,27	25,34	16,11
IX	4,93	4,40	5,27	6,74	5,61	8,22	7,81	14,10	25,87	17,17
X	5,27	5,57	5,21	6,27	5,63	7,51	8,16	13,80	25,86	15,66
XI	5,54	5,53	6,22	7,02	5,86	7,71	7,21	13,87	25,20	15,78
XII	5,10	5,08	6,30	6,95	6,40	8,98	7,20	14,00	25,08	21,23
2019 ^a I	5,61	4,79	6,62	6,80	6,66	9,22	9,27	13,84	26,28	15,53
Wskaźnik zmian (%)										
I 2019 / I 2018	112,9	105,0	129,0	110,7	125,4	137,6	138,8	114,4	106,9	97,6

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Makreła mrożona 03035410 ^b	Filety z lososi 03048100 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Wietnam
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	5,33	1,10
2016 I-XII	10,96	27,52	24,47	25,75	57,20	54,80	96,26	5,74	1,19
2017 I-XII	11,43	24,67	23,89	23,68	64,45	53,57	115,21	6,57	28,54
2018 ^a I-XII	10,84	28,45	22,53	26,66	63,74	62,15	82,99	5,69	26,74
2018 ^a I	10,71	27,32	20,03	24,90	61,10	55,62	84,89	5,38	26,40
II	10,48	27,86	22,10	26,31	58,91	53,91	98,54	5,26	25,62
III	10,67	28,42	20,00	26,16	58,20	55,56	102,71	5,56	24,89
IV	10,93	28,07	19,61	25,64	55,77	57,56	116,14	5,76	26,84
V	10,15	26,23	21,13	26,24	57,54	59,05	107,74	5,64	26,75
VI	10,41	24,98	22,80	26,36	67,56	70,07	103,37	6,52	28,39
VII	10,78	31,75	27,50	27,24	67,43	68,63	87,00	7,16	27,62
VIII	11,00	31,57	24,82	25,36	66,64	68,31	64,50	6,17	26,20
IX	10,90	30,00	26,18	29,08	66,53	65,17	65,24	6,23	27,59
X	11,17	28,44	30,81	28,07	66,82	64,72	63,69	6,24	26,75
XI	10,78	28,69	24,05	27,65	67,13	66,16	65,37	7,58	27,39
XII	11,98	28,79	20,95	29,51	69,75	65,59	58,01	7,77	26,64
2019 ^a I	11,18	31,40	21,23	29,66	66,46	64,24	61,63	7,54	27,60
Wskaźnik zmian (%)									
I 2019 I 2018	104,4	114,9	106,0	119,1	108,8	115,5	72,6	140,1	104,5

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy	Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi		
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2017 I-XII	12,25	-	14,15	61%	15,60	63%	17,46	-	11,22	85%	12,25	74%
2018 I-XII	12,93	-	13,95	59%	16,05	66%	20,02	-	10,86	83%	10,89	68%
2018 II	12,73	-	13,70	58%	15,92	65%	19,76	-	10,52	80%	11,03	69%
III	12,72	-	13,94	59%	15,99	66%	19,58	-	10,55	80%	11,01	69%
IV	12,92	-	13,99	59%	16,00	65%	19,91	-	10,69	81%	11,02	69%
V	12,94	-	14,12	59%	15,75	65%	19,98	-	11,35	87%	10,92	68%
VI	13,24	-	14,08	60%	15,77	65%	19,98	-	11,15	85%	10,84	68%
VII	13,26	-	14,08	59%	15,85	65%	20,01	-	11,13	86%	10,85	68%
VIII	13,41	-	14,12	59%	15,86	66%	20,39	-	11,03	84%	10,83	68%
IX	13,31	-	14,03	59%	16,40	68%	20,44	-	11,04	84%	10,83	68%
X	13,27	-	13,89	58%	16,41	68%	20,59	-	10,92	83%	10,75	67%
XI	12,37	-	13,96	59%	16,40	68%	20,53	-	10,42	80%	10,70	67%
XII	12,42	-	14,02	58%	16,31	67%	20,55	-	10,49	80%	10,80	68%
2019 I	12,36	-	14,12	58%	16,33	66%	21,35	-	10,43	-	10,70	67%
II	12,28	-	14,04	58%	16,30	65%	21,38	-	10,39	-	10,78	67%
Wskaźnik zmian (%)												
II 2019 II 2018	96,5	x	102,5	x	102,4	x	108,2	x	98,8	x	97,7	x
I-II 2019 I-II 2018	97,4	x	103,5	x	102,5	x	111,6	x	96,5	x	96,9	x

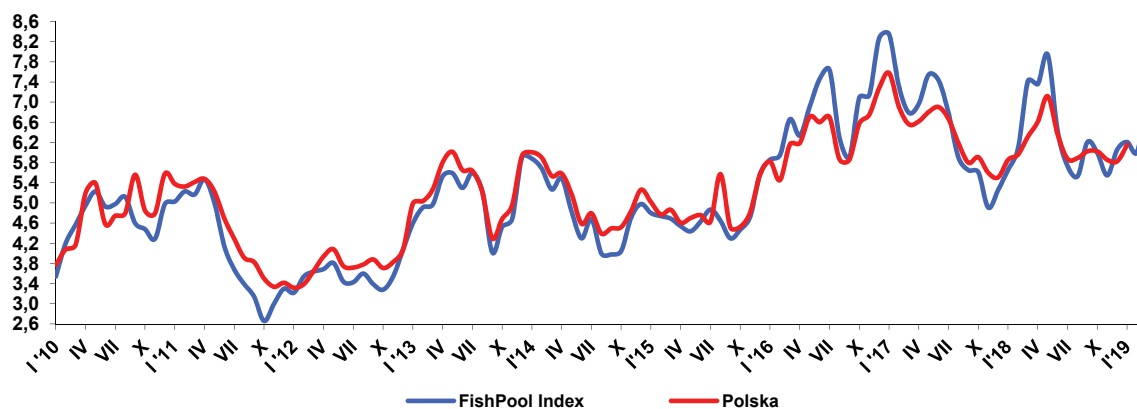
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

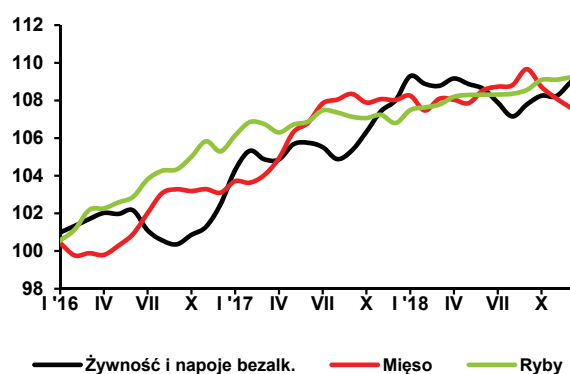
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2017I-XII	24,66	32,54	101,80	33,38	16,12	25,61	29,44	32,94	16,55	14,98	23,35
2018I-XII	24,35	32,75	101,00	33,67	16,38	26,58	30,31	33,76	16,01	15,44	23,72
2018 I	24,63	32,28	101,00	33,57	16,15	26,29	30,50	33,35	16,15	15,10	23,46
II	24,61	32,33	100,30	33,56	16,12	26,39	30,38	33,12	16,04	15,16	23,53
III	24,40	32,39	100,30	33,57	16,19	26,52	30,44	33,53	16,03	-	23,54
IV	24,54	32,66	100,20	33,57	16,20	26,45	30,44	33,65	16,04	-	23,84
V	24,29	32,76	100,60	33,21	16,28	26,58	30,56	33,65	15,99	-	23,77
VI	24,27	32,73	101,10	33,28	16,21	26,71	30,69	33,94	15,94	-	23,60
VII	24,22	32,87	100,40	33,73	16,24	26,68	30,63	34,00	16,00	-	23,97
VIII	24,18	32,98	101,10	33,76	16,29	26,58	30,31	33,82	16,01	-	23,80
IX	24,21	32,93	101,50	34,00	16,38	26,35	30,00	34,18	15,84	-	23,72
X	24,25	32,88	101,90	33,84	16,47	26,77	30,06	33,88	16,08	-	23,81
XI	24,29	33,08	101,80	33,98	16,81	26,61	29,88	34,00	16,09	16,65	23,55
XII	24,25	33,09	101,20	33,96	17,17	26,84	29,81	33,82	15,94	14,85	24,03
2019 I	24,90	33,71	102,20	34,02	17,51	27,81	30,00	33,88	16,04	15,66	24,23
II	25,04	33,94	101,60	34,34	17,54	28,10	30,44	33,82	16,09	15,57	24,16
Wskaźnik zmian (%)											
II 2019 II 2018	101,7	105,0	101,3	102,3	108,8	106,5	100,2	102,1	100,3	102,7	102,7
I-II 2019 I-II 2018	101,4	104,7	101,2	101,8	108,6	106,1	99,3	101,9	99,8	103,2	103,0

Źródło: Dane GUS.

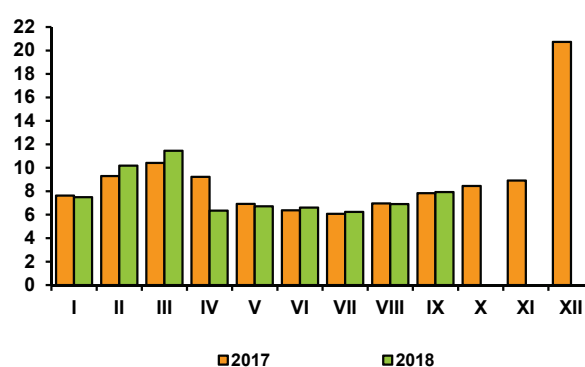
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie Fish Pool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

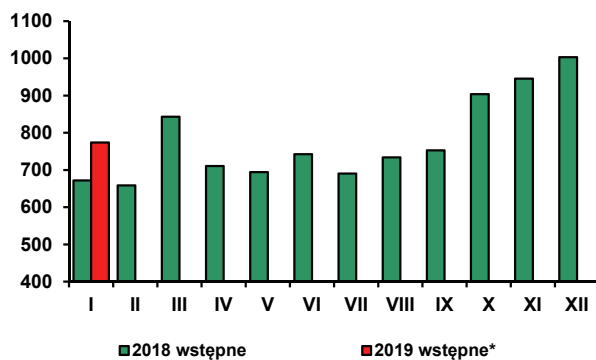
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2015=100)

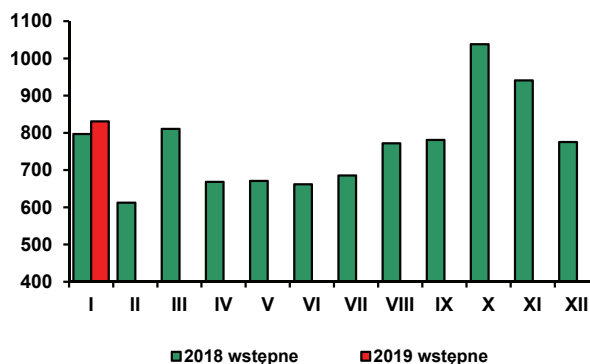
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1 – Fish Pool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

**Krystyna
Świetlik**

W lutym 2019 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,9%, po wzroście o 1,1% w styczniu. Wzrost cen żywności będący głównym czynnikiem inflacjogennym, podwyższył wskaźnik inflacji o 0,21 pkt. proc. Łączne ceny towarów i usług konsumpcyjnych, po spadku o 0,2% w styczniu br., w lutym br. zwiększyły się o 0,4% w ujęciu miesięcznym. Spośród artykułów żywnościowych najbardziej podrożały: cukier (o 7,0%), warzywa (o 5,3%) i owoce (o 2,2%). Istotnie

wzrosły ceny warzyw świeżych (o 6,1%), w tym m.in. ogórków (o 14,2%), cebuli (o 10,8%) i kapusty (o 10,2%). O wzroście cen owoców zadecydowała głównie wyższa cen bananów o 10,3% i jabłek o 3,2%. Ceny pieczywa i produktów zbożowych zwiększyły się średnio 0,7%, w tym mąki o 1,4%, ryżu o 0,8% i pieczywa o 0,7%, przy spadku cen makaronów (o 0,2%). Wzrost cen ryb i owoców morza wyniósł 0,4%, a artykułów mleczarskich 0,1%. Wzrosły ceny mleka w proszku (o 2,1%), twarogów (o 0,8%), jogurtów (o 0,4%) oraz napojów i deserów mlecznych (o 0,1%), a zmalały – serów dojrzewających i topionych (o 0,4%) oraz śmietany (o 0,1%). Mniej niż w styczniu br. konsumenci płacili w lutym br. za oleje i tłuszcze (o 0,8%) oraz mięso i przetwory mięsne (o 0,2%). Spadkowi cen masła o 0,8% i tłuszczów wieprzowych o 0,4% towarzyszył wzrost cen olejów roślinnych o 0,7% i margaryn o 0,1%. W lutym br. tańsze niż przed miesiącem było mięso wieprzowe (o 2,1%) i wołowe (o 1,0%), droższe natomiast mięso drobiowe (o 1,5%), przy stabilizacji cen przetworów mięsnych i wędlin. Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły przeciętnie o 0,2%. Zwiększyły się ceny kakao i czekolady w proszku (o 0,9%), soków owocowych (o 0,8%), kawy (o 0,7%) oraz soków warzywnych i owocowo-warzywnych (o 0,4%), a obniżyły się ceny herbaty (o 1,0%) i wód mineralnych (o 0,1%).

W lutym 2019 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 2,1% wyższe niż w analogicznym miesiącu przed rokiem. Wzrost cen żywności wyniósł 2,2%, a napojów bezalkoholowych 1,1%. Podrożały wszystkie grupy artykułów żywnościowych, z wyjątkiem jaj i owoców. Najbardziej, bo o 15,8% zwiększyły się ceny warzyw, w tym ziemniaków o 68,7%, warzyw świeżych o 14,6%, a przetworzonych o 4,3%. W lutym br. za cebulę konsumenci płacili o 43,9% więcej niż rok wcześniej, za marchew o 39,5%, kapustę o 38,1%, a za warzywa kalafiorowate o 29% więcej. Ceny pieczywa i produktów zbożowych wzrosły o 5,6%. Zadecydował o tym wzrost cen pieczywa o 9,3%, mąki

o 7,2% oraz tzw. pozostałych produktów zbożowych o 5,2%. Łączne ceny cukru, dżemu, miodu, czekolady i wyrobów cukierniczych wzrosły o 3,5%, w tym cukru o 5,9%, czekolady o 2,8%, wyrobów cukierniczych o 2,5%, a dżemów, marmolady i miodu o 1,0%. Ryby i owoce morza podrożały przeciętnie o 2,6%, a oleje i tłuszcze o 2,0%. Wzrost cen ryb mrożonych wyniósł 4,3%, wędzonych i solonych 2,9%, a świeżych 2,3%. Ceny mrożonych owoców morza zwiększyły się o 0,7%, podczas gdy świeżych owoców morza uległy redukcji o 1,0%. W lutym br. droższe niż przed rokiem były: masło (o 3,8%) i margaryny (o 0,8%), tańsze natomiast tłuszcze wieprzowe (o 0,6%) i oleje (o 0,5%). Ceny artykułów mleczarskich zwiększyły się przeciętnie o 1,2%, głównie za sprawą wzrostu cen mleka w proszku (o 4,3%), twarogów (o 2,8%), śmietany (o 2,2%), napojów i deserów mlecznych (o 1,7%) oraz jogurtów (o 1,5%). W niewielkim stopniu, bo o 0,4% podrożały produkty mięsne. Wzrostowi cen mięsa wołowego o 0,5% oraz przetworów mięsnych i wędlin o 1,4% towarzyszył spadek cen mięsa wieprzowego o 1,8% i drobiowego o 0,2%. W lutym br. ceny owoców były przeciętnie o 13,7% niższe przed rokiem. Ceny owoców świeżych zmalały o 16,5%, a przetworów owocowych o 1,2%, przy wzroście cen owoców mrożonych o 3,7%. Potaniały wszystkie podstawowe rodzaje owoców, w tym jabłka o 38,5%, banany o 10,7%, a owoce cytrusowe o 5,4%. Ceny jaj obniżyły się o 12,1%. Wzrost cen napojów bezalkoholowych (o 1,1%) był wypadkową wzrostu cen kakao i czekolady w proszku o 3,3%, wód mineralnych i źródlanych o 1,9%, soków owocowych, warzywnych i kawy po 1,2% oraz spadku cen herbaty o 0,1%.

W lutym br. w skali roku wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych był mniejszy niż w lutym ub. roku, kiedy wyniósł 3,4%. Ze względu na dominujący udział żywności w strukturze wag (24,89%), miał on największy wpływ na kształtowanie się wskaźnika inflacji, podnosząc go o 0,5 pkt. proc. W kierunku wzrostu cen konsumpcyjnych oddziaływały także wzrosty cen towarów i usług w zakresie transportu oraz cen związanych z mieszkaniem. Czynnikiem obniżającym tempo inflacji były natomiast spadki cen odzieży i obuwi oraz towarów i usług w zakresie łączności.

Spowolnieniu rocznej dynamiki cen żywności i napojów bezalkoholowych towarzyszył **wzrost dochodów gospodarstw domowych kreowany głównie przez wzrost płac w sektorze przedsiębiorstw.** W lutym br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 2,9% większe niż przed rokiem. W końcu lutego br. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy była o 9,8% mniejsza niż w końcu lutego ub. roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 6,1% i obniżyła się o 0,7 pkt. proc w skali roku. Przeciętne

miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w lutym br. było o 7,6% wyższe niż przed rokiem, wobec wzrostu o 6,8% w lutym ub. roku. Wysoka dynamika płac była istotnym wsparciem ze strony rynku pracy dla siły nabywczej gospodarstw domowych i konsumpcji prywatnej. W lutym br. siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyła się w skali roku o 6,2%, podczas gdy odpowiednio rok wcześniej wzrosła o 5,5%. Wyższy niż w ub. roku był także wzrost przeciętnych miesięcznych realnych emerytur i rent pracowniczych (o 3,1% wobec 1,3%). Utrzymujące się korzystne tendencje na rynku pracy i poprawa sytuacji dochodowej ludności wpłynęły pozytywnie na nastroje konsumentów i skłonność do dokonywania zakupów. Z badań GUS wynika, że w marcu br. wskaźniki koniunktury konsumenckiej kształtowały się na historycznie wysokich poziomach. Według GUS w lutym br. w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, sprzedaż detaliczna ogółem, w cenach stałych, była o 5,6% większa niż przed rokiem. Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych zwiększyła się o 1,6%.

Można przypuszczać, że w II kwartale br. tempo wzrostu konsumpcji prywatnej ogółem, jak również sprzedaży detalicznej żywności ulegnie przyspieszeniu w związku ze spodziewanym ożywieniem popytu w okresie przedświątecznym, sezonowym jego wzrostem w okresie maj-czerwiec (długie weekendy, popularne imieniny, komunie, rozpoczęcie sezonu grillowania itp.), waloryzacją emerytur i rent oraz zapowiedzianą przez rząd wypłatą w maju br. dodatkowych świadczeń dla emerytów i rencistów

Według metodologii Eurostatu (HICP) w lutym 2019 r., w porównaniu z miesiącem poprzednim, w UE-28 i w strefie euro ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły odpowiednio o 0,4% i 0,3%. W porównaniu z lutym 2018 r. były one wyższe odpowiednio

o 1,6% i 1,5%. Najwyższy wzrost inflacji w skali roku odnotowano w Rumunii (o 4,0%), na Węgrzech (o 3,2%), na Łotwie (o 2,8%), w Holandii (o 2,6%) oraz w Bułgarii i Czechach (po 2,4%), a najniższy – o 0,7-0,9% w Irlandii, Grecji, Chorwacji i Portugalii. Za żywność w lutym 2019 r. mieszkańcy UE-28 płacili przeciętnie o 0,5% więcej, a mieszkańcy strefy euro o 0,3% więcej niż przed miesiącem. W skali miesiąca żywność najbardziej podrożała w Rumunii (o 1,7%), na Węgrzech (o 1,6%) oraz w Bułgarii i Szwecji (po 1,4%). W Austrii i na Łotwie jej ceny nie uległy zmianie, podczas gdy w Belgii i Irlandii oraz na Cyprze i na Malcie spadły o 0,2-0,3%. W Polsce według tej metodologii ceny żywności wzrosły o 1,0%.

W lutym 2019 r. w UE-28 ceny żywności były przeciętnie o 2,0% wyższe, a w strefie euro o 1,8% wyższe niż rok wcześniej. Najbardziej zwiększyły się one w Rumunii (o 5,8%), na Cyprze (o 5,0%), na Węgrzech (o 4,9%) oraz w Bułgarii (o 4,5%) i na Malcie (o 3,8%). W Irlandii i Chorwacji odnotowano spadek cen żywności odpowiednio o 0,7% i 0,6%. W Polsce w lutym br. żywność podrożała w skali roku o 2,1%.

Według FAO w lutym 2019 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem światowe ceny żywności wzrosły o 1,7%. Wzrosły ceny wszystkich monitorowanych grup produktów spożywczych, tj. zbóż (o 0,2%), mięsa (o 0,7%), cukru (o 1,2%), olejów roślinnych (o 1,8%) i produktów mlecznych (o 5,7%).

W lutym 2019 r. światowe ceny żywności były przeciętnie o 2,3% niższe niż przed rokiem. Obniżyły się ceny trzech grup produktów spożywczych, w tym olejów roślinnych o 15,5%, cukru o 4,3% i mięsa o 3,9%. Wzrosły natomiast ceny zbóż (o 4,8%) i produktów mlecznych (o 0,7%).

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lutym 2019 r.

Wyszczególnienie	II 2019			I-II 2019
	I 2019=100	II 2018=100	XII 2018=100	I-II 2018=100
O G Ó Ł E M	100,4	101,2	100,2	101,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,9	102,1	102,0	101,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	101,4	100,6	101,3
Odzież i obuwie	98,3	96,8	94,2	96,9
Mieszkanie	100,4	100,6	99,5	100,5
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,5	100,6	99,3	100,4
w tym nośniki energii	100,2	98,4	97,4	98,3
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,9	100,6	100,2	100,8
Zdrowie	100,3	102,6	100,5	102,6
Transport	100,4	102,5	97,8	102,2
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	99,5	105,8	97,5	105,2
Łączność	100,9	97,6	102,7	96,5
Rekreacja i kultura	100,2	101,3	101,2	101,2
Edukacja	100,1	103,1	100,5	103,1
Restauracje i hotele	100,3	103,4	100,8	103,3
Inne towary i usługi	99,8	100,4	100,7	100,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w lutym 2019 r.

Wyszczególnienie	II 2019			I-II 2019
	I 2019=100	II 2018=100	XII 2018=100	I-II 2018=100
Żywność (bez napojów)	100,9	102,2	102,1	101,5
Pieczywo i produkty zbożowe	100,7	105,6	101,3	105,4
Pieczywo	100,9	109,3	101,5	109,1
Ryż	100,8	101,3	101,4	100,9
Makarony i produkty makaronowe	99,8	102,2	100,2	102,4
Mięso i przetwory	99,8	100,4	100,2	100,1
Mięso wieprzowe	97,9	98,2	98,6	98,1
Mięso wołowe	99,0	100,5	99,7	101,1
Mięso drobiowe	101,5	99,8	101,7	99,0
Przetwory mięsne i wędliny	100,0	101,4	100,4	101,2
Ryby i owoce morza	100,4	102,6	101,1	102,5
Mleko, sery i jaja	100,0	99,0	100,3	98,6
Artykuły mleczarskie	100,1	101,2	100,6	100,9
Mleko	99,9	99,0	100,0	98,8
Sery twarogowe	99,9	99,0	100,0	98,8
Sery dojrzewające i topione	99,6	100,8	100,4	100,5
Jaja	99,2	87,9	98,5	86,8
Oleje i tłuszcze	99,2	102,0	100,8	101,5
Masło	98,2	103,8	99,4	103,2
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,6	99,4	99,5	98,6
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,1	100,8	104,5	100,2
Oleje roślinne	100,7	99,5	101,0	99,0
Owoce	102,2	86,3	106,7	86,5
Jabłka	103,2	61,5	105,0	61,3
Owoce cytrusowe	102,0	94,6	102,7	94,5
Banany	110,3	89,3	113,9	90,8
Warzywa	105,3	115,8	108,5	111,9
Ziemiaki	112,4	168,7	120,4	160,6
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,7	103,5	102,2	102,5
Cukier	107,0	105,9	112,4	97,6
Napoje bezalkoholowe	100,2	101,1	100,5	101,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
	2017	101,8	101,0	99,6	100,0	100,8	100,1	99,8	99,4	100,4	100,9	101,0	100,5
	2018	101,2	99,6	99,9	100,4	99,7	99,8	99,3	99,3	100,6	100,4	100,0	100,7
	2019	101,1	100,9										
Pieczywo i produkty zbozowe	2016	100,2	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,4	100,1	100,0
	2017	100,4	100,2	100,2	100,0	100,3	100,1	100,5	100,3	100,1	100,3	100,3	100,2
	2018	100,7	100,4	100,2	100,3	100,1	100,2	100,3	100,3	100,7	101,0	100,8	100,4
	2019	100,6	100,7										
Mięso	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
	2017	100,6	99,9	100,4	100,9	101,3	100,5	101,0	100,2	100,3	99,6	100,2	100,0
	2018	100,2	99,3	100,6	99,9	99,8	100,6	100,2	100,1	100,8	99,1	99,4	99,5
	2019	100,4	100,2										
Ryby i owoce morza	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
	2017	100,8	100,7	99,9	99,6	100,4	100,1	100,6	99,9	99,8	99,9	100,2	99,6
	2018	100,6	100,1	100,1	100,4	100,1	100,0	100,0	100,0	100,2	100,3	100,0	100,1
	2019	100,7	100,4										
Mleko, sery, jaja	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
	2017	101,0	100,6	100,2	99,7	100,3	100,1	100,5	100,7	100,7	101,3	104,9	100,9
	2018	100,1	99,1	99,5	99,7	99,6	99,7	100,0	100,1	100,1	100,2	99,9	99,9
	2019	100,3	100,0										
Oleje i tłuszcze	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
	2017	101,6	100,7	100,1	98,1	102,7	100,5	104,0	105,0	103,5	101,9	101,0	97,5
	2018	99,2	98,1	99,5	100,4	100,6	101,9	101,4	100,3	100,0	99,9	99,5	97,8
	2019	101,6	99,2										
Owoce	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
	2017	107,7	102,5	100,3	99,1	105,8	100,8	99,1	96,0	99,0	102,5	99,8	100,4
	2018	106,9	102,5	98,9	99,9	98,4	97,5	94,7	94,5	98,4	97,0	96,2	103,1
	2019	104,4	102,2										
Warzywa	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
	2017	106,9	106,4	94,6	100,1	97,4	98,2	92,5	91,9	102,4	106,7	103,1	106,6
	2018	104,5	98,4	99,4	102,7	99,1	96,9	94,9	95,4	103,8	106,2	102,3	106,9
	2019	103,1	105,3										
Cukier, dzem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
	2017	100,8	99,8	99,6	100,3	100,7	99,9	100,6	100,1	99,1	99,6	99,3	98,6
	2018	100,3	98,7	99,4	100,6	99,9	100,1	100,4	100,2	100,2	100,5	99,8	100,1
	2019	101,5	100,7										
Cukier	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
	2017	100,3	100,3	100,0	99,6	100,2	99,4	99,4	97,8	97,1	98,2	94,2	94,5
	2018	96,5	91,1	97,3	97,7	96,9	98,2	96,9	103,8	101,1	100,8	98,0	103,6
	2019	105,1	107,0										
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
	2017	100,4	100,3	99,9	100,3	100,0	99,8	99,8	99,9	100,4	100,5	100,5	100,2
	2018	100,3	99,8	99,9	100,5	100,2	100,1	99,8	100,0	100,2	100,4	100,0	100,0
	2019	99,8	100,4										
III. Średnia płaca ^a	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	2017	92,3	100,6	106,3	98,1	97,8	102,7	99,9	99,8	99,6	102,3	100,8	107,9
	2018	92,3	100,2	106,2	99,1	97,0	103,2	99,5	99,4	99,9	103,1	100,9	106,2
	2019	93,5	100,4										

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw, w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
	2017	103,3	103,9	103,1	102,8	103,7	103,7	104,4	104,3	105,0	105,8	106,0	105,4
	2018	104,8	103,4	103,7	104,1	103,0	102,7	102,2	102,1	102,3	101,8	100,7	100,9
	2019	100,8	102,1										
Pieczywo i produkty zbozowe	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
	2017	101,2	101,4	101,6	101,4	101,7	101,8	102,3	102,6	102,6	102,5	102,7	102,9
	2018	103,2	103,4	103,3	103,6	103,4	103,5	103,3	103,3	103,9	104,6	105,2	105,4
	2019	105,3	105,6										
Mięso	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
	2017	103,2	103,8	104,1	105,1	105,9	105,8	105,7	104,8	104,9	104,6	104,6	104,8
	2018	104,3	103,7	103,9	103,0	101,5	101,6	100,8	100,7	101,2	100,8	100,0	99,6
	2019	99,8	100,4										
Ryby i owoce morza	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
	2017	105,2	105,6	104,5	103,9	104,0	103,9	103,6	103,0	102,7	102,0	101,4	101,4
	2018	101,3	100,8	101,0	101,8	101,5	101,4	100,8	100,9	101,3	101,9	101,8	102,3
	2019	102,3	102,6										
Mleko, sery, jaja	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
	2017	102,5	103,4	103,8	104,0	104,6	104,9	105,4	105,9	106,6	107,1	111,5	111,4
	2018	110,3	108,7	107,9	107,9	107,2	106,7	106,2	105,5	104,9	103,8	98,9	97,9
	2019	98,2	99,0										
Oleje i tłuszcze	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
	2017	109,6	110,4	111,4	108,9	112,3	112,8	116,9	121,5	123,9	123,2	121,9	117,5
	2018	114,3	111,3	110,7	113,3	111,1	112,7	110,0	105,1	101,7	99,7	98,2	98,5
	2019	100,9	102,0										
Owoce	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
	2017	107,4	105,6	103,7	102,4	108,1	106,2	106,6	105,3	107,9	114,4	116,3	113,3
	2018	112,6	112,7	110,9	111,5	103,8	100,4	96,2	94,7	94,1	89,0	85,7	88,0
	2019	86,6	86,3										
Warzywa	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
	2017	104,1	108,7	101,3	99,0	97,8	98,0	101,6	100,8	105,2	107,6	108,0	104,9
	2018	102,7	95,1	99,8	102,3	104,1	102,5	104,8	108,6	110,2	110,0	109,4	110,1
	2019	108,1	115,8										
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
	2017	105,2	104,2	103,2	103,0	103,8	103,9	104,1	103,4	101,3	100,4	99,7	98,5
	2018	98,4	97,4	97,1	97,4	96,7	96,9	96,2	96,6	97,5	98,4	98,8	100,1
	2019	101,5	103,5										
Cukier	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
	2017	126,8	121,6	116,6	114,4	113,8	112,4	111,5	103,3	95,7	92,7	87,3	82,3
	2018	79,2	71,9	69,9	68,6	66,4	65,6	63,9	97,8	70,6	72,5	75,4	82,7
	2019	90,1	105,9										
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
	2017	101,7	102,2	102,0	102,0	101,9	101,5	101,7	101,8	102,2	102,1	102,5	102,1
	2018	101,9	101,4	101,3	101,6	101,7	102,0	102,0	102,0	101,9	101,8	101,3	101,1
	2019	100,7	101,2										
III. Średnia płaca ^a	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	2017	104,3	104,0	105,2	104,1	105,4	106,0	104,9	106,6	106,0	107,4	106,5	107,3
	2018	107,3	106,8	106,7	107,8	107,0	107,5	107,2	106,8	106,7	107,6	107,7	106,1
	2019	107,5	107,6										

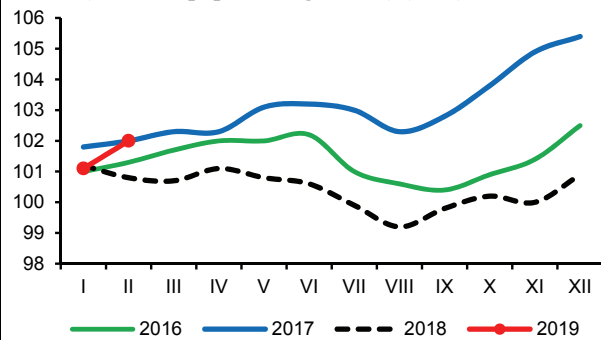
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw, w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

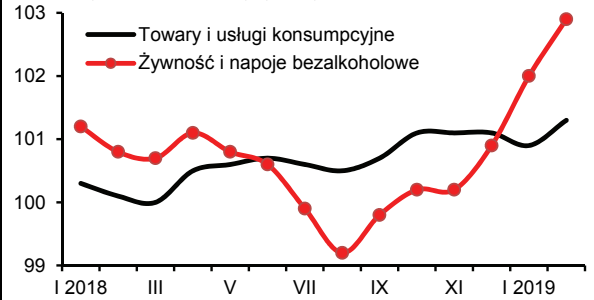
Wyszczególnienie a – 2018 r. b – 2019 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,83	3,81	3,83	3,83	3,83	3,81	3,77	3,77	3,85	3,81	3,79	3,80
	b	3,82	3,85										
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,33	2,34	2,35	2,35	2,34	2,36	2,37	2,38	2,41	2,47	2,53	2,56
	b	2,59	2,62										
Makaron „Lubella” – 400 g	a	3,94	3,93	3,96	3,96	3,94	3,93	3,99	4,01	4,00	4,03	4,05	4,06
	b	4,09	4,10										
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,53	2,49	2,44	2,46	2,47	2,47	2,52	2,53	2,52	2,51	2,54	2,51
	b	2,62	2,64										
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	28,15	28,21	28,30	28,34	28,20	28,46	28,48	28,54	28,54	28,44	28,56	28,50
	b	28,62	28,42										
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	33,69	33,72	33,50	33,89	33,50	33,41	33,53	33,61	33,92	33,80	33,57	33,79
	b	34,17	33,69										
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – 1 kg	a	17,12	16,47	17,00	17,07	16,87	17,14	16,94	17,00	17,42	17,32	17,14	17,16
	b	17,33	16,81										
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,12	7,16	7,32	7,26	7,13	7,67	7,57	7,59	7,68	7,24	7,14	6,92
	b	6,85	7,05										
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	26,35	26,41	26,29	26,42	26,56	26,64	26,70	26,99	26,82	26,84	27,10	26,91
	b	27,00	26,89										
Kiełbasa, na wagę – 1kg	a	18,32	18,36	18,32	18,27	18,30	18,32	18,41	18,37	18,50	18,55	18,50	18,42
	b	18,52	18,60										
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	24,63	24,61	24,40	24,54	24,29	24,27	24,22	24,18	24,21	24,25	24,29	24,25
	b	24,90	25,04										
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,78	2,77	2,76	2,75	2,75	2,74	2,74	2,72	2,72	2,73	2,71	2,71
	b	2,71	2,71										
Jogurt naturalny – 400 g	a	2,60	2,59	2,60	2,59	2,58	2,59	2,59	2,60	2,61	2,62	2,64	2,64
	b	2,64	2,65										
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,44	13,36	13,39	13,50	13,53	13,48	13,42	13,38	13,55	13,38	13,36	13,32
	b	13,48	13,57										
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	21,21	20,75	20,69	20,65	20,48	20,42	20,39	20,22	20,51	21,02	20,95	20,99
	b	21,00	20,99										
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5 l	a	6,83	6,78	6,76	6,81	6,83	6,86	6,86	6,90	6,92	6,93	6,89	6,85
	b	6,93	6,91										
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,74	0,71	0,69	0,70	0,66	0,66	0,65	0,65	0,64	0,64	0,64	0,63
	b	0,66	0,65										
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	6,35	5,95	5,91	5,91	5,99	6,47	6,64	6,66	6,63	6,68	6,60	6,54
	b	6,48	6,33										
Margaryna do smarowania pieczywa – 400 g	a	3,80	3,71	3,73	3,77	3,82	3,75	3,86	3,82	3,78	3,76	3,75	3,59
	b	3,71	3,72										
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,06	6,06	6,10	6,13	6,10	6,11	6,04	6,04	6,01	6,08	6,01	5,95
	b	6,01	6,10										
Słonina – 1 kg	a	6,08	6,05	6,05	6,05	6,01	6,02	5,95	5,99	6,05	6,04	6,03	5,98
	b	5,98	5,95										
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,76	1,70	1,74	1,73	1,72	1,72	1,71	1,72	1,71	1,68	1,68	1,68
	b	1,67	1,67										
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,52	2,28	2,21	2,15	2,08	2,03	1,97	2,04	2,07	2,09	2,05	2,13
	b	2,25	2,41										
Jabłka – 1 kg	a	3,61	3,71	3,81	3,91	4,01	4,03	3,99	3,27	2,71	2,38	2,17	2,17
	b	2,20	2,27										

Źródło: Dane GUS.

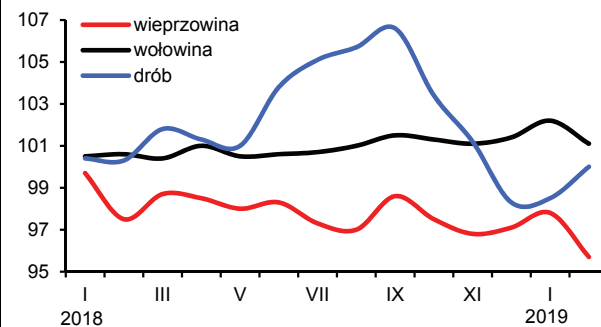
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

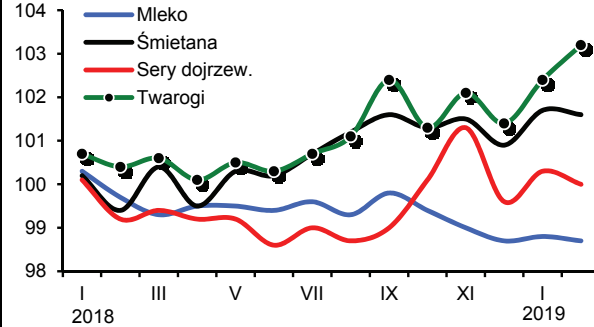
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2017 = 100) (w %)

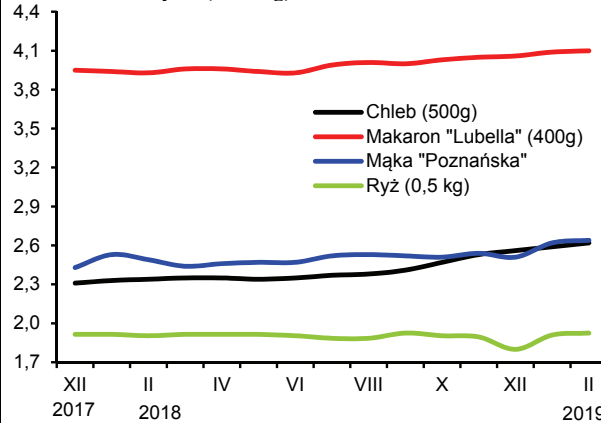
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2017 = 100) (w %)

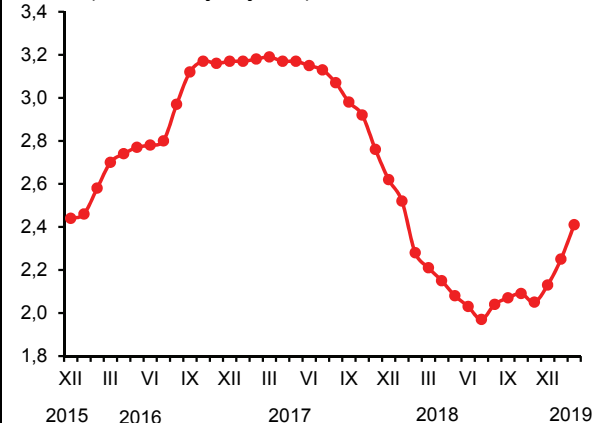
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych wybranych produktów mlecznych (XII 2017 = 100) (w %)

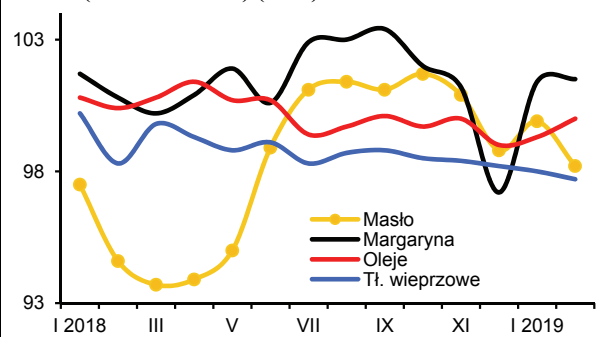
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

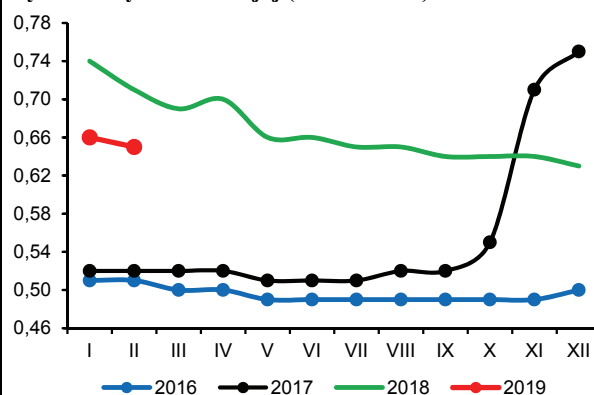
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych wybranych tłuszczów (XII 2017 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Od połowy 2017 r. obserwowany jest systematyczny wzrost cen na krajowym rynku środków produkcji dla rolnictwa. W lutym 2019 r. środki produkcji podrożały przeciętnie o 0,7%. Tempo wzrostu cen wyraźnie przyspieszyło w porównaniu ze styczniem 2019 r. Było również zdecydowanie wyższe niż rok wcześniej, tj. w lutym 2018 r. W lutym br. w porównaniu z miesiącem poprzednim wzrosły przede wszystkim ceny nawozów mineralnych oraz maszyn i urządzeń rolniczych. W mniejszym stopniu podrożały materiały budowlane. Zmiany cen nośników energii oraz środków ochrony roślin były stosunkowo niewielkie. Zdecydowana większość środków produkcji dla rolnictwa była w lutym 2019 r. wyraźnie droższa w porównaniu z lutym 2018 r., przy czym najbardziej w relacji rocznej podrożały maszyny rolnicze. Stosunkowo niewielkie podwyżki cen odnotowano z kolei w przypadku środków ochrony roślin. W najbliższych miesiącach ceny środków produkcji dla rolnictwa prawdopodobnie nadal będą rosły, na co istotny wpływ będą miały możliwe sezonowe podwyżki cen nawozów mineralnych i środków ochrony roślin.

Od września 2018 r. na krajowym rynku nawozów mineralnych obserwowane są systematyczne wyraźne podwyżki cen. W lutym br. wzrost cen wyniósł przeciętnie 2,0% i był zdecydowanie najwyższy w ostatnich miesiącach. Podwyżki cen wynikały przede wszystkim ze stopniowo rosnącego popytu. Wzrost cen dotyczył wszystkich analizowanych nawozów i wyniósł od 1,2% do 3,0%. Pod wpływem obserwowanego od kilku miesięcy wyraźnego wzrostu cen nawozów, w lutym br. były one średnio o 6,8% wyższe niż rok wcześniej. Najbardziej w tym okresie podwyższono ceny fosforanu amonu (o 9,5%).

W kolejnych miesiącach br. będzie się utrzymywał zwiększony popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe, co może przełożyć się na dalsze podwyżki cen. Wzrost cen może być również następstwem obserwowanych od kilkunastu miesięcy stopniowych podwyżek cen nawozów w handlu światowym. W ciągu ostatnich 12 miesięcy światowe ceny nawozów mineralnych wzrosły średnio o ponad 9%¹.

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Średnio na zakup 1 kg czystego składnika nawozu należało w lutym br. przeznaczyć równowartość 4,4 kg pszenicy, tj. o 0,2 kg więcej niż w miesiącu poprzednim oraz o 0,8 kg mniej niż rok wcześniej. Relacje cen na-

wozów do cen skupu żywca wieprzowego również były gorsze niż miesiąc wcześniej. Były także zdecydowanie gorsze niż przed rokiem. Średnio na zakup 1 dt czystego składnika nawozu należało przeznaczyć równowartość 88 kg żywca wieprzowego, tj. o 1 kg więcej niż w styczniu br. oraz o 11 kg więcej niż rok wcześniej.

W lutym br. po raz kolejny zmalęły ceny bezpośrednich nośników energii. Tempo spadku cen było jednak zdecydowanie mniejsze w porównaniu z poprzednim miesiącem. Przeciętny spadek cen nośników energii wyniósł w lutym br. 0,2%, przy czym najbardziej potaniał gaz ziemny propan-butan LPG (o 4,3%). Ceny oleju napędowego były nieznacznie niższe niż miesiąc wcześniej. Ceny bezpośrednich nośników energii były w lutym 2019 r. średnio o 3,8% wyższe niż rok wcześniej. Podwyżki cen w tym okresie dotyczyły przede wszystkim paliw ropopochodnych i gazu ziemnego. Najbardziej w relacji rocznej, o prawie 11% podrożał olej napędowy.

W lutym 2019 r. tempo wzrostu cen maszyn rolniczych nieco zmalęło w porównaniu z poprzednim miesiącem. Ceny maszyn rolniczych były w lutym br. przeciętnie o 0,9% wyższe niż miesiąc wcześniej, a w okresie 12 miesięcy wzrost cen wyniósł średnio 7,6%. Najbardziej w okresie roku podrożały kultywatory, rozrzutniki obornika, przyczepy samowładowcze, rozsiewacze nawozów oraz pługi. Podwyżki cen sprzętu rolniczego związane są m.in. ze wzrostem cen stali, która stanowi dość istotny składnik kosztów produkcji, zwłaszcza w przypadku maszyn do uprawy i przygotowania gleby.

W lutym br. średnie ceny materiałów budowlanych wzrosły o kolejne 0,5%, a środków ochrony roślin – o 0,2%. W ciągu ostatnich 12 miesięcy materiały budowlane w związku z m.in. zwiększeniem inwestycji podrożały średnio o ponad 6%. Najbardziej podwyższono ceny płyt OSB, cementu i materiałów stalowych. Wzrost cen środków ochrony roślin był w tym okresie stosunkowo niewielki. Pestycydy podrożały w relacji rocznej przeciętnie o 2,1%.

1. Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.

**Arkadiusz
Zalewski**

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny (zł)		Dynamika cen (%)				Relacje 1 kg NPK do:	
		II 2019	II 2019 I 2019	II 2019 XII 2018	II 2019 II 2018	I-II 2019 I-II 2018	pszenicy kg	żyw. wiep. kg	
Saletrzak 28%N	1 dt	117,00	102,4	104,1	108,0	107,0	4,99	1,00	
Saletra amonowa 34%N	1 dt	131,64	102,1	103,6	105,5	104,0	4,62	0,93	
Mocznik 46%N	1 dt	158,76	101,9	103,7	107,7	106,5	4,12	0,83	
Superfosfat granulowany 20%P ₂ O ₅	1 dt	88,12	103,0	102,5	103,4	101,9	5,26	1,06	
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	1 dt	160,48	101,9	102,5	107,1	106,4	4,79	0,96	
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	1 dt	213,04	101,8	102,3	109,5	108,7	3,97	0,80	
Sól potasowa 60%K ₂ O	1 dt	160,60	101,4	102,0	105,2	104,7	3,19	0,64	
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	1 dt	182,20	101,2	101,8	108,1	107,4	3,88	0,78	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)		Dynamika cen (%)				Relacje środków ochrony do:	
		II 2019	II 2019 I 2019	II 2019 XII 2018	II 2019 II 2018	I-II 2019 I-II 2018	pszenicy kg	żyw. wiep. kg	
Mospilan 20 SP	80 g	45,55	99,9	100,1	100,9	100,9	54,36	10,95	
Dursban 480 EC	1 l	49,20	100,2	100,4	101,3	101,2	58,71	11,83	
Decis Mega 50 EW	250 ml	38,29	100,4	100,3	104,2	104,0	45,69	9,20	
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	43,71	100,0	100,0	104,5	104,5	52,16	10,51	
Gwarant 500 SC	1 l	52,67	100,1	99,3	99,7	99,5	62,85	12,66	
Miedzian 50 WP	1,5 kg	66,90	100,4	100,4	101,0	100,8	79,83	16,08	
Roundup	1 l	38,63	99,9	100,5	102,8	102,8	46,10	9,29	
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	86,95	100,3	100,3	103,0	102,8	103,76	20,90	
Fusilade Forte	1 l	138,36	100,2	100,2	100,6	100,6	165,11	33,26	
Chwastox Extra 300 SL	1 l	20,79	100,4	100,6	105,6	105,4	24,81	5,00	
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,44	100,5	100,6	99,4	98,9	41,10	8,28	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny nośników energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)		Dynamika cen (%)				Relacje nośników energii do:	
		II 2019	II 2019 I 2019	II 2019 XII 2018	II 2019 II 2018	I-II 2019 I-II 2018	pszenicy kg	żyw. wiep. kg	
Węgiel kamienny (kostka)	1 t	918,26	99,7	99,6	100,9	100,8	1095,78	220,74	
Ekogroszek	1 t	887,20	100,0	100,2	101,0	100,9	1058,71	213,27	
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,81	100,0	98,2	103,0	102,2	5,74	1,16	
Olej napędowy	1 l	5,07	99,8	97,7	110,7	110,0	6,05	1,22	
Olej opałowy „Ekoterm Plus”	1 l	3,32	102,8	100,0	109,6	106,9	3,96	0,80	
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,22	95,7	92,1	106,7	107,6	2,65	0,53	
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,18	100,1	100,2	101,2	101,2	39,59	7,98	
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	13,01	99,9	100,3	100,7	100,5	15,53	3,13	
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,65	100,0	100,0	100,0	100,0	0,78	0,16	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje materiałów budowlanych do:	
		II 2019	II 2019 I 2019	II 2019 XII 2018	II 2019 II 2018	I-II 2019 I-II 2018	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	22,60	100,9	101,5	107,6	106,9	26,97	5,43
Wapno	1 t	644,62	100,5	101,0	105,8	105,7	769,24	154,96
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	181,07	100,4	100,1	103,8	104,0	216,07	43,53
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3927,50	100,1	100,3	105,4	105,8	4686,75	944,11
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	15,22	101,5	102,0	107,2	106,8	18,16	3,66
Dwuteownik gruby	1 t	3847,81	100,4	100,9	106,4	106,8	4591,66	924,95
Błacha dachowa	1 m ²	31,87	100,4	101,0	106,3	106,1	38,03	7,66
Tynk „Atlas”	25 kg	53,28	100,0	102,8	106,4	106,5	63,58	12,81
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,25	100,8	101,6	106,8	106,9	1,49	0,30
Okno z PCV 2 skrzydłowe	1 szt.	772,99	100,3	101,1	106,0	105,9	922,42	185,81
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	757,47	100,1	100,5	101,8	101,8	903,90	182,08
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	89,61	100,1	100,8	112,6	113,1	106,93	21,54
Okno drewniane	1 szt.	2079,79	101,1	101,1	107,1	106,8	2481,85	499,95
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1721,51	100,6	100,3	104,0	103,7	2054,31	413,82

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

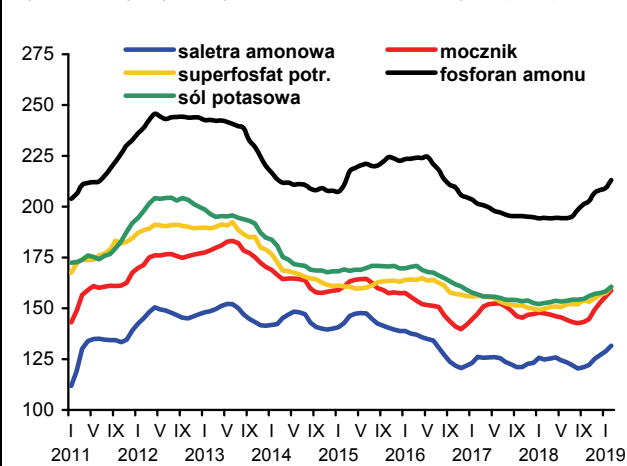
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje środków mechanizacji do:	
	II 2019	II 2019 I 2019	II 2019 XII 2018	II 2019 II 2018	I-II 2019 I-II 2018	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC-4.90	498865,0	99,9	99,9	100,9	101,0	5953,04	1199,19
Kombajn do ziemniaków	96062,8	101,0	102,2	106,7	106,6	1146,33	230,92
Samochód dostawczy	112087,9	102,6	105,1	102,3	101,3	1337,56	269,44
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	65121,2	101,2	102,1	111,8	111,9	777,10	156,54
Siewnik 25 redlic	20724,7	101,1	102,5	104,3	104,2	247,31	49,82
Ciągnik 90 kW	238396,0	100,7	102,0	106,3	105,6	2844,82	573,07
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	44590,5	101,5	103,4	110,9	110,2	532,11	107,19
Kopaczka elewatorowa	18080,5	101,0	102,0	108,0	108,3	215,76	43,46
Zestaw uprawowo-siewny	57863,5	100,6	101,7	103,1	103,2	690,50	139,10
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	9234,6	101,6	102,7	108,3	108,2	110,20	22,20
Prasa zwijająca, stałokomorowa	67685,9	100,6	101,1	102,7	102,0	807,71	162,71
Owijarka do bel	11696,6	101,0	100,5	108,2	107,2	139,58	28,12
Opryskiwacz 400 l	6829,2	101,0	102,4	104,7	104,9	81,49	16,42
Agregat uprawowy (kultywator i wał strunowy)	9497,2	101,1	102,0	108,2	108,9	113,33	22,83
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	16634,7	101,1	102,5	105,9	106,0	198,50	39,99
Pług 4-skibowy	14833,1	100,7	101,5	109,1	109,5	177,01	35,66
Kultywator 2,1-3,0 m	6636,8	99,3	103,1	129,0	129,8	79,20	15,95
Glebogryzarka	6408,5	100,3	101,1	104,7	104,7	76,47	15,41
Rozsiewacz nawozów zawieszany	6777,1	102,3	100,9	109,2	108,8	80,87	16,29
Dojarka 1- lub 2-konwiowa ^a	7789,9	100,2	103,7	106,8	107,2	92,96	56,40

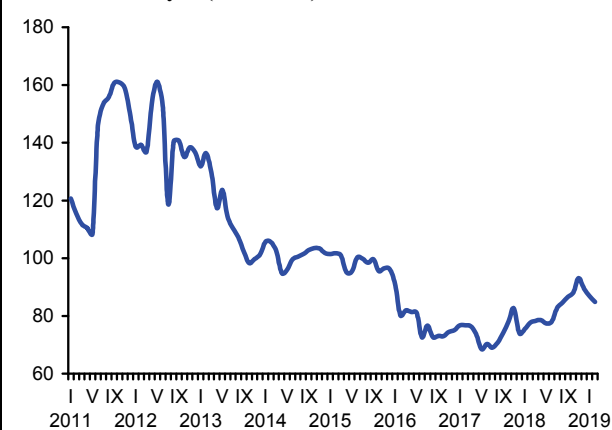
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

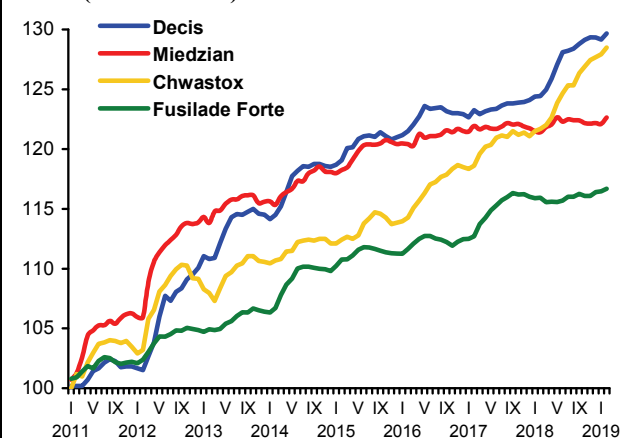
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

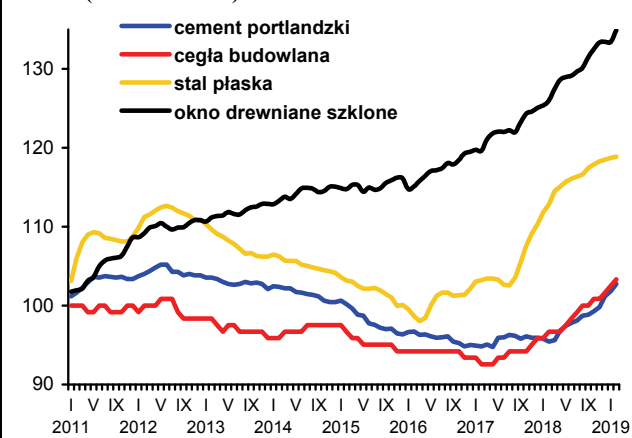
Rys. 2. Dynamika cen nawozów mineralnych w handlu światowym (2010=100)

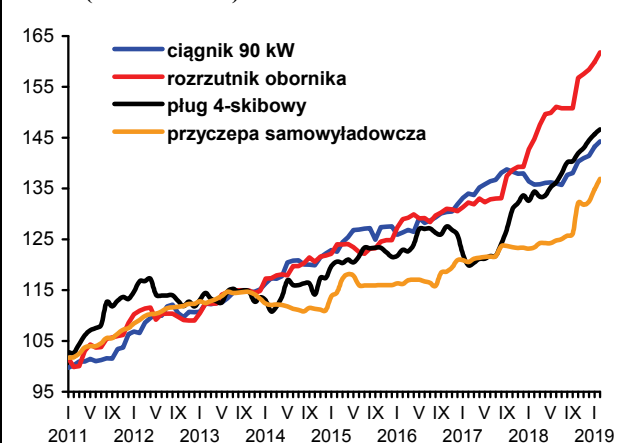
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce (lewa oś) oraz światowe ceny ropy naftowej (prawa oś)

